

Képes melléklet nélkül ne fogadja el a lapot — 48 oldal, ára 20 fill.

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 27—39. SZ. (SZERKESZTŐSÉG).
27—38. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTÉ 26 PENGÓ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ.
EGYES SZÁM 10 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR.

XI. ÉVFOLYAM, 259. SZÁM.

DEBRECEN, 1934 NOVEMBER 18. VASÁRNAP.

ÁRA: 20 FILLÉR.

ÁLARC NÉLKÜL

Törvényhatósági választások előtt állunk, ezeknek a választásoknak a kimenetele döntő jelentőségű Debrecen város jövője szempontjából és mégis sohasem volt olyan zavaros a helyzet választás előtt, mint most Debrecenben. Éppen azért nem felesleges, ha a helyzet tisztázására törekszünk és ha a közvélemény is igyekszik tisztán látni abban a közéleti kaoszban, amely ma Debrecenben uralkodik.

A mai áldatlan állapotoknak az eredete néhány évre nyúlik vissza, amikor egy kis jobboldali csoport két könyökkel akarta bedolgozni magát Debrecen közéletébe.

Erre nézve a legegyszerűbb utat a már akkor erősen tért hódító Egységes párton keresztül akarta elérni. Mi már akkor jól láttuk, hogy ennek a kis jobboldali csoportnak a bevonulása

nem az igazi egységet szolgálja, hanem inkább a meglévő egység szétzüllesztésére alkalmas.

Annak idején vezércikkben tiltakoztunk is az ellen, jól látván a következményeket, tiltakoztunk az ellen, hogy ez a jobboldali csoport az Egységes pártnál vezető pozíciókra tegyen szert. Ezzel szemben erről az oldalról arra hívatkoztak, hogy mögöttük állnak tömegek és ezért kívánunk magunknak elnöki, alelnöki tisztségeket a párt életében. Részünkről indult ki aztán az az indítvány, hogy gyűjtőíveket adjanak ennek a kis csoportnak, hogy ezeken, mint tagokat hozzák a pártba az ő nagy tömegeiket, mert ha tényleg léteznének ezek a nagy tömegek, úgy természetesen vezetőiket megilletné bizonyos irányító pozíció. Ez a kis csoport átvette ugyan a gyűjtőíveket, de bizony további munkára nem jelentkezett,

nem hozta seregéstől az új párttagokat és kiderült, hogy bizony tömegek nem voltak a hátuk megett

és néhány száz főnyi hívük pedig annyira nem jelentett semmit, hogy sokuknak még szavazati joga sem volt.

Az Ébredő Magyarok Egyesületének tájékról tört az Egységes párt felé ez a kis csoport,

annan merítette az erejét. De hova apadt már azóta Debrecenben a szélsőséges gondolkodásnak száma és bizony már csak emlékekből él a szélsőségesek folyton apadó létszáma.

Aztán más idők jöttek, amelyben az említett kis csoportnak az ét-

vágva mindinkább megnövekedett és jött az a rendszer, amikor nem belső választás útján, hanem kinevezés folytán töltötték be a Nemzeti Egység pártjában a vezető tisztségeket. Az Egységes párt már azelőtt hatalmas szervezetet képezett Debrecenben, az a szervezet teljes mértékben ki volt építve, amit igazolt az, hogy úgy a törvényhatósági, mint a képviselő választás során győzedelmes diadalra vitte a párt lobogóját.

Ezt a kész és erőpróbát kiállított szervezetet egy csapásra magáénak foglalta le az újabb időkben az említett kis jobboldali csoport és hogy mi lett a következmény, az most már nyilvánvaló.

Hónapokkal ezelőtt rámutattunk arra, hogy a Nemzeti Egység minden átfogó gondolata Debrecenben veszélyben van. Nem tud kiforrni, éppen a kis jobboldali csoport hatalmi törekvése miatt, melynek vezérszerepét annak idején a párt életében sikerült való értékére szállítani,

mig most teljes mértékben a maga képerre és hasonlatosságára formálta át a pártot.

Ma megdöbbenéssel látja minden józanul gondolkozó ember, hogy a Nemzeti Egység párt éléről és életéből kiszorítanak olyan tőzgyökeres debreceni vezető embereket,

mint Vásáry István polgármester, az ősi debreceni gazdatiszadságnak olyan kimagasló egyéniségeit, mint Balogh István, Jóna István, Öry István, Pásztor Ferenc, hogy a névsort ne is folytassuk tovább, bár sok érdemes és ismert debreceni gazda és másfoglalkozású érdemes férfiak nevét felsorolhatnánk. Ezek a férfiak, akiknek nagy érdemeik vannak a Nemzeti Egység megteremtésében Debrecenben, egyszerűen kiszorítottak az új honfoglalók által a párt életéből. Ezek az érdemes férfiak most éppen a választások idején a párton kívül kénytelenek figyelni azt a bomlasztást, amit a régi debreceni Egységes párttal az említett kis csoport véghez vitt.

Éppen azok, akik a gyökereit, jellegét adták a pártnak, a párt keretein kívül kénytelenek állni és más irányban megindulni.

Aztán ne felejtsük meg a legutóbbi városközi események alakulásáról sem. Csodálatos, hogy a belügyminiszteri vizsgálat megindulásakor úgy igyekeztek arról a bizonyos oldalról a kedélyeket lecsillapítani hogy a szokásos egy-

szerű vagyonfelügyeleti vizsgálatról van szó, Vásáry polgármester ellen semmi éle nincs. A közgyűlésen egymásután szólaltak fel és a maguk részéről is megbecsülésüket hangoztatták a polgármester iránt.

Most már kezdik eldobni az álarcot, most már nyíltan fellépnek Vásáry polgármester ellen, sőt a választási harcok úgy indították meg, mintha Vásáry István állna az ellenpárt élén,

akivel szemben tüzzel-vassal harcolni kell pártterületek és olyan törvényhatósági tagokat igyekeznek behozni a város parlamentjébe, akik vak eszközei lennének a hatalmi célok elérésére.

Nem kétséges, hogy Debrecen polgársága nem adja magát ehhez a játékhöz.

Most már lehullt az álarc és akik eddig rejtett célok érdekében titokban dolgoztak, most már akaratlanul is színt vallottak és látja a polgárság, hogy milyen hatalmi törekvésekről van szó, látja azt, hogy

egy kis jobboldali csoport fékezhetetlen hatalmi vágyában teljesen el akarja foglalni a városi hatalmat és magának biztosítani minden pozíciót.

Debrecen azonban a debrecenieké, a debreceni városházán nem lehet úr egy kis csoport, hanem csak az összpolgárság és általában az összlakosság akarata,

nem lehet más az uralkodó eszme, mint csak a város jobb jövőjéért való békés együtt munkálkodás és csak olyan férfiak lehetnek az irányadók, akik a nemes értelemben vett egységet képviselik úgy a városi, mint az országos közéletben.

Nem kétséges, hogy úgy a virilis választókban, mint az általánosan választó polgároknak meg lesz az önbecsülésnek, bátorságnak és gerincességnek az a mértéke, hogy olyan törvényhatósági tagokat küldenek be a város parlamentjébe, akik nem vak eszközei a hatalomra törő csoportnak, olyan férfiakat, kik a város jövőjéért, a város lakosságának boldogulásáért küzdenek minden melléktekintet és mellékcélok nélkül és

a városban megteremtik azt a közéleti békét és egységet, amelyre oly nagy szükség van a mai áldatlan viszonyok között.

A hatalomra törő kis csoport úgy tünteti fel magát és működését, mintha az általa indított személyi harc, melyet eddig álarccal,

most pedig már álarc nélkül nyilván folytat, a legfelsőbb kormányzati körök jóváhagyása mellett történne. Aki ismeri Gömbös Gyula miniszterelnök és a belügyminiszter emelkedett gondolkodását, példátlan ragaszkodását a becsületes, nyílt közéleti fegyverekhez, az tisztában kell legyen azzal, hogy

ez a támadó hadjárat, amely itt Debrecenben kifejlődött, nem egyéb mint egyéni akció és a felsőbb körök ehhez nem adják magukat oda takarónak.

Hogy ez így van, mutatja a belügyminiszter legutóbbi nyilatkozata. Botorság volna feltételezni, hogy a miniszterelnök és párta úgy akarna egy városban nemzeti egységet teremteni, hogy személyi harcokat kezdjen és jóváhagyólag tudomásul venné azt az egyéni akciót, hogy úgyszólván kilökik a pártból a nemzeti egység gondolatának hív embereit és általában azokat, akik vakeszközül nem akarják odaadni magukat egy kis csoportnak.

De tévedés volna azt hinni, hogy ez a mostani szerencsétlen helyzet alkalmat ad arra, hogy itt Debrecenben akár a szélső jobboldali, vagy szélső baloldali törekvések erőre kaphatnak. A Nemzeti Egység pártjának régi oszlopos tagjai, ha elkeseredéssel is, de az ügy iránti igaz szeretettel állnak őrséget a választásoknál és minden irányban felvilágosítják a város polgárságát a valódi helyzet felől. Az igazi nemzeti egység hívei megtalálják a maguk embereit.

És ha nem lesz másként, úgy a Városi Szövetség által nyújtott azon móddal, hogy ott pártkülönbőség nélkül indulhatnak küzdelembe, — fogják az igazi nemzeti egység gondolatát diadalra vinni.

Akik azt hiszik, hogy fenyegetésekkel, terrorizálásokkal befolyásolni tudják a választások kimenetelét, azokat nagy csalódás éri, mert Debrecen polgársága megtalálja az utat és módot, hogy a legilletékesebb helyre juttassa az esetleg bekövetkező törvénybe ütköző és törvénytörő eljárásokért panaszait.

Meg vagyunk győződve, hogy semmiféle törvénytelen és igazságtalanság megtorlás nélkül nem marad.

Ebben a hitünkben megerősít az, hogy a nemzet élén egy nyílt szívű, igazságos katona-ember, Gömbös Gyula miniszterelnök áll.

Bethlen: „Horthy Miklós Magyarország Hindenburgja“

Budapest, nov. 17. A külföldi sajtó általánosságban nagyon meleg hangon emlékezik meg Horthy Miklós kormányzó jubileumáról.

A Daily Mail hosszú, szingzagdag tudósításban ismerteti a vérmezői ünnepséget és Magyarország nemzeti ünnepének nevezi az évforduló napját.

A Neue Freie Presse vezető helyen közli Bethlen István gróf nyilatkozatát, melyben méltatja „Magyarország Hindenburgjának”, Horthy Miklós kormányzónak közszereplését és egyéniségét és Magyarország érdekében végzett munkáját. Nagy érdeme. — ügymond.

hogy mint államfő, mindig a békes megoldások és az európai szelvényben való együttműködés mellett foglalt állást.

A Deutsche Allgemeine Zeitung írja: A kormányzó annak idején vállalkozott rá, hogy az összeomlott hazát felrúzza, felbressze és felszerelje Magyarország örökké hálás lesz neki e nagy cselekedetért.

A berlini magyar követség és a magyar kolónia tegnap este ünnepelte meg Horthy Miklós kormányzó bevonulásának tizenötödik évfordulóját.

Gömbös miniszterelnök méltóságán alulinak tartja, hogy a belgrádi „Vreme“ képtelen gyanúsításokra válaszoljon

Budapest, november 17. A belgrádi Vreme a napokban újabb támadó cikket közölt Magyarországgal szemben, amelyben minden eddigi agresszivitását túlhaladó formában hat kérdést intéz Gömbös Gyula miniszterelnökhöz. A Vreme a legképtelenebb gyanúsításokkal illeti Magyarországot, a kormányt és a kormányhoz közelálló két szervezetet, illetve egyesületet.

Budapest, nov. 17. (MTI.) Egyes külföldi tudósítók kérdést intéztek

a miniszterelnökhöz aziránt, hogy mit kíván válaszolni arra a hat pontban feltett kérdésre, amelyet a Vreme a belgrádi lap a marseillei merénylet ügyében lefolytatott vizsgálattal kapcsolatban intézett hozzá.

A miniszterelnök a következőket válaszolta:

— A m. kir. miniszterelnök méltóságán alulinak tartja, hogy ilyen kérdésekre egyáltalán válaszoljon.

Magas nivóju ünnepség volt a Rákóczi-est

A jubiláló Egyetemi Kör a MANSZ leánykörével karöltve szépségekben, hazafias érzésekben gazdag ünnepélyen áldozott II. Rákóczi Ferenc emlékének.

Az előkelő közönség sorában ott láttuk báró Vay Lászlóné főispánnét, dr. Fráter Pálnét, Sesztina Jenő felsőházi tagot és más előkelőségeket.

A nivós műsor első számaként Káposzta Pál, az Egyetemi Kör tagja szebbnél szebb kuruc dalokat adott elő a legmagyarabb hangszere, a tárogató lélekszaván. Dr. Szabó Gusztávné, a leánykör vezetője ünnepi megnyitójában lelkesen emlékezett meg Rákóczi

WERNERNÉL

és Mikes hamvai hazahozatalának akciójáról.

A debreceni ifjuság volt az, mely először megmozdult és Siposs Imre központi lelkész, aki ma a debreceni ref. egyház egyik lelképásztora, volt a vezetőjük, irányítójuk. Galánffy Lajos, a városi zenekola tanára Dohnányi G-moll rapszódiaját nagy művészi átérzéssel adta elő. Szünet előtti utolsó számként Nadányi Zoltán író novelláiból általános tetszéstől kísérve olvasott fel.

Az ünnepi beszédet dr. Rugonfalvi Kiss István ny. r. tanár mondta. A történettudós mélyre látásával körvonalazta Rákóczi heroikus alakját. Beszédének befejező részében a többiek között ezeket mondta: »Rákóczi így maradt örökre példaképe a legbuzgóbb hazafiaknak, így maradt örökre vezérlő fejedelme az ideálokért lelkesülő magyar ifjuságnak. Azóta korszakanként újabb, meg újabb törekvések hevítették a magyarságot, de Rákóczi túltett minden korszakot és égiesen tiszta lelkével sőtét éjben tündöklő csillagunk maradt, a magyar hazaszeretet örökéletű eszményképévé finomult!«

Rugonfalvi Kiss István nagyhatású ünnepi beszéde lenyűgöző élmény volt.

Ezután G. Hoór-Tempis Erzsébet zeneiskolai tanárnő finom átérzéssel előadott kuruc dalokkal fokozta az ünnepély hangulatát, melynek utolsó száma Gyula diák: Virágember című dramolejtje volt. A Kassay Károly rendezésében előadott dramolejt szindus, korhű képét adta a bujdosók szintelen, számkivetett életének. Átérzéssel, tehetséggel nyújtották a lehető legjobbat. A mindenképpen jól sikerült hazafias est az Árpád zenekar a Rákóczi indulóval fejezte be.

Eppen eléggé

tünődik mindenki azon, vajjon lehetséges-e a mai gazdasági viszonyok között a magánháztartást egyensúlyban tartani? Ezt a kérdést sokak előtt felvetettük s egyhangú véleményeket kaptunk, mert majdnem szóról-szóra mindenkitől a következő választ kaptuk:

— De még mennyire lehetséges. Tessék csak kiváltani hetibefizetéses könyvecskéjét a Kölesönös Segélyező Egylet most kezdődő 52-ik évtársulatából s heti 50 filléret hetenként, vagy — ha kényelmesebb — havonként egyszerre tessék befizetni. Ez az egyetlen biztosítékának, hogy magánháztartásának egyensúlya helyreállhasson.

A felvilágosítást hálás szívvel tudomásul vettük s hetibefizetéses könyvecskéinket valamennyien kiváltottuk.

x Óriási sikere van Liener fényképész 1 pengős művészi képeinek. Csapó u. 1. szám.

Bethlen és más egységespárti vezetők tanácskozása Gömbös miniszterelnökkel

Budapest, nov. 17. Félhivatalosan jelentik: Szombat délután Gömbös miniszterelnök meghívására Bethlen István gróf, Máyer János, Pesthy Pál, Ráday Gedeon gróf és Rakovszky Iván képviselők megjelentek a miniszterelnöksé-

gen, hogy a kormányfővel úgyszólván mint pártvezérrel megbeszéljék a választójoggal s pártszervezkéssel kapcsolatos kérdéseket. Személyi kérdések nem kerültek szóba s a megbeszélés a legteljesebb egyetértésben ért véget.

Az új dohánybeváltási árak

Budapest, november 17. A pénzügyminiszter a mezőgazdaság súlyos helyzetére való tekintettel az 1934. évre a kedvezőtlen világpiaci áralakulás ellenére sem változtatta meg lényegileg a már két éve érvényben álló dohánybeváltási árakat. A jobbminőségű dohánytermésnek előmozdítása érdekében azonban az árak most ismét kisebb módosításokat nyertek. Így a debreceni, szegedi és tiszai levelek második osztályánál a világos és barna dohány közti árkülönbözetet a múlt évi 2.50 pengőről 5 pengőre fokozta, olyképpen, hogy a debreceni és szegedi II. osztályú világos dohánybeváltási árát 47.50-ről 49 pengőre emelte. Viszont a barna dohány árát 45 pengőről 44 pengőre csökkentette. A tiszai II. osztályú világos dohány beváltási árát 41.50 pengő helyett 43 pengőben, a barna dohányét 39 pengő helyett 38 pengőben állapította meg. Ezenkívül a dohánybeváltási árak szűrszerint való megkülönböztetését a folyó évben dohányszűrték III. osztályára is kiterjesztette. Ennélfogva a debreceni és szegedi III. osztályú dohánynak eddigelő 25 pengőben megállapított beváltási árát a világos dohánynál 27 pengőre emelte fel, a barna do-

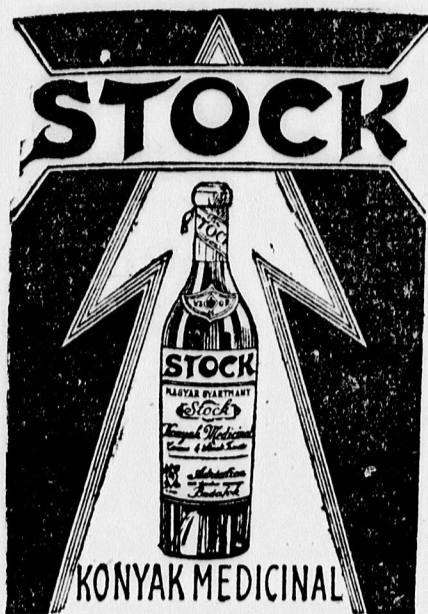
hánynál pedig 24 pengőre csökkentette. A II. osztályú tiszai dohánynak eddigi 20 pengős árát a világos dohánynál 21 pengőre emelte fel, a barna dohánynál 19 pengőre szállította le. E lényegében áreszkökenést nem jelentő módosításoknak csupán az a célja, hogy az értékebb és nagyrészt dohányszermelők munkájával előállított világos dohány termelését előmozdítsák. Egyébként a beváltási szabályok és árak nem változnak.

200—300 cm. Juta	Boucle szőnyeg, modern mintákban . . .	P 29'—
200—300 cm. nehéz marhaszőr	Boucle szőnyeg, remek szép mintákban . . .	P 71'—
Storfüggöny, gyönyörű kivitelben . . .		P 8'—
Kéziperzsa összekötők	különböző mintákban, nagy választék . . .	P 36'—
Mokett hencsertakaró, gyönyörű színekben . . .		P 45'—
Selyembrocát paplan, reklám ár . . .		P 18'50
Linóleum, futó és nagy szőnyegek	legolesőbb árban	

Haas Lipót

Linóleum- és szőnyegárúház
Ferenc József-ut 58. Telefon : 29-63.

TELEFUNKEN SZABADALOM
3+1-es
220p SUPER EURÓPA VEVO, TOKELETES SZELEKTIVITAS 200-2000 m-iq
SZENDRŐ BATTHYÁNYI U. 22.

Meteor Csillár

Részletre is. **VEZET** Árjegyzék ingyen.

Piac-u. 9. **Bika mellett.**

Mindennemü tüzfát és kályha szemetek legolcsóbban és legjobb minőségben

Prohászka és Társa cégnél

szerezhet be. Bethlen u. 44. Telefon: 11-61. Eötvös u. 18.

régi rádiója helyébe jobbat vásárolni!

tökéletesen modern rádió a 3 hullám-sávon működő 3+2 csöves

ORION
303-REFLEX-SUPER
KAPHATÓ MINDEN ORION-RÁDIÓ KERESKEDŐNÉL

A kormányzó hadparancsa a vérmezői diszszemle után

Budapest, nov. 17. (MTI.) Vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzója november 16-án a következő hadparancsot bocsátotta ki a m. kir. honvédséghez:

Hadparancs! A mai díszkivonuláson alkalmam volt Budapest helyőrségét és a vidéki csapatok küldöttségeit megzemlélni. A kivonult csapatok magatartása, fellépése és díszmenete a felázott talaj dacára kifogástalan volt s teljes megelégedésemet hirdetem ki a

díszfelvonuláson résztvevő tábornokoknak, tiszteknek s legénységnek. Szeretettel s büszkeséggel gondolok összes csapataimra, akiket az egész nemzet bensőséggel szeret s megbecsül s akik velem együtt örömmel ünnepelték a nemzeti hadsereg bevonulását s az ország felszabadításának 15 éves évfordulóját. Kelt Budapesten, 1934 november 16-án

Horthy sk.
Gömbös Gyula sk

lenleg, sem a merénylet idején nem szenvedett és nem szenved akarat elhatározási képességet kizáró, vagy korlátozó elmebetegségben. Tóth László, a másik orvosszakértő csatlakozott ehhez a véleményhez, míg Gaertner Pál, az ellenőrző szakértő Matuskát elmebetegnek tartja. A tárgyalást hétfőn folytatják.

A megvadult ló összerombolta a kocsiszint és éleveszélyesen megsebezte a kocsiszt

Szombaton délután a Nagyváradi uca 16. számú házánál a Novák kovácsműhelynél súlyos baleset történt. Egy lovat akartak megpatkolni és kikötötték a kocsiszint gerendájához. A ló megvadult és olyan erővel rángatta a kötelet, hogy az egész kocsiszint összedőlt. A deszkák és gerendák az ott tartózkodó Veres Lajos 27 éves kocsis testén súlyos

zúzódásokat okoztak. Veres Lajos vérző sebei felment a mentőállomásra és kérte, hogy sebeit kötszék be. Alig ült le a székre, elvesztette eszméletét s olyan rosszul lett, hogy a mentők kénytelenek voltak kiszállítani a klinikára. Az orvosok szerint agyrázkódást és belső sérüléseket is szenvedett.

Matuska degenerált, de nem elmebeteg

Az orvosszakértő véleménye a biatorbágyi merényletről.

Budapest, nov. 17. A Matuska perben tegnap a tanúhallgatások után került sor az orvosi szakvéleményekre. Németh Ödön dr. törvényszéki elmeszakértő elmondta, hogy 2 hónapon keresztül figyelték egy kollégájával együtt Matuskát. Matuska jól felelt, de bizonyos tekintetben nőies típus. Családjában elmebeteg nem volt. Mindenáron híres akart lenni. A Leó-komplexummal kapcsolatban a professzor kijelenti, hogy Matuska egész életében állítólag 40-50-szer találkozott Leóval. Leó állítólagos befolyása csak a merényleteknél érvényesült. Matuska előadása szerint a sok cigarettázás és rendetlen életmód annyira legyengítette idegeit, hogy Leót mindvégig előszemélynek gondolta, csak letartóztatás után jött rá, hogy ez nem létezik. Mialatt az orvosok őt viz-

gálták, Matuska egy-egy állítása után élesen figyelte arcukat, hogy lássa, milyen hatást tettek kijelentései az orvosokra. Elmondotta, hogy egy nagy pártot akart megszervezni s csak bizalmas embereinek mondotta volna meg, hogy ő az a híres Attenäter.

Matuska előttem több ízben is kijelentette — mondja a tanú —, hogy Leó hatása a merényletek elkövetésére óta teljesen megszűnt rá nézve. A vádlott hangulata egyébként labilis, de nem kóros jellegű. Érzelmi kilengéseket csak akkor áru el, ha feleségéről kerül szó.

Mindent összefoglalva a szakértő megállapítja, hogy Matuska degenerált, rafinált, etikailag fogvatkozásu, érzésselleg sivár, jellemgyenge egyén, aki az elmebajt kitarthatóan igyekszik színtelenül. Matuska sem je-

Célbalövés közben a futballmeccs nézőjét lötték le

Érdekes tárgyalás a debreceni törvényszék előtt.

Érdekes pert tárgyalt szombaton délután a debreceni törvényszék dr. Fővényszék Lajos tanácselnök büntető tanácsa. A vádlottak Kubinyi László és Kubinyi Ilona derecskei lakosok voltak, akik ellen gondatlanságból okozott súlyos testisérítés vétsége miatt emelt vádat a kir. ügyészség. A vád szerint 1933 július 5-én Derecskén az udvaron egy hatos Flóbert puskával célba löttek a disznóóra. Kubinyiékkel volt Gál Károly is. A disznóóráról 400-500 méterre van a derecskei MOVE futballpályája, ahol a MOVE éppen a BUSE csapatával mérkőzött. Az állóhelyen tartózkodott Somgyi Lajos, aki egyszerre csak felfélt és összeesett. Odszaladtak hozzá, mesterséges légzést alkalmaztak, mert előbb azt hitték, hogy rosszul lett. Később azonban az előhívott orvos megállapította, hogy a fiatal embert hátulról golyó érte, amely a mellkasán jött ki. A gyanú Kubinyiékra irányult, mert hiszen ők lövöldöztek az udvaron.

A törvényszéki tárgyaláson Kubinyi László, aki jelenleg Szegeden tisztviselő, azzal védekezett, hogy ők délután 3 és 4 óra között löttek célba, míg a kérdéses lövés 6 óra után történt. A fegyvert nagybátyjától kapta javítás végett. A huga kezében ekkor volt először a fegyver s mindössze két lövést tett. Nem tudta, hogy a pályán futballmeccs folvik.

Kubinyi Ilona szerint a célbalövés tényleg 3-4 óra között történt, neki tudomása volt arról, hogy a pályán játszanak.

Somgyi János sérülése az orvosi szakvélemény szerint 20 napon túl

gyógyult, a golyó a tüdőt is átlötte. A bemeneti nyílás alacsonyabb volt, mint a kimeneti.

A bíróság számos tanút hallgatott ki, akik részben terhelő vallomást tettek. Az egyik tanu szerint Kubinyiék nemcsak célba löttek, hanem verebekre is lövöldöztek. A fegyverszakértő az eljárás során előbb azt mondta, hogy a fegyver csak 50 méterig alkalmas emberölésre, ezt a véleményt azonban később megváltoztatta.

Dr. Kádár István ügyész bizonyításkiegészítést indítványozott, de bizonyításkiegészítést kért a védő is. A bíróság elrendelte a játékvezető bíró tanukénti kihallgatását, továbbá egy hivatalos tiszt fegyverszakértő meghallgatását és evégből a tárgyalást elnapolta.

Vasárnapi kiállítás délutáni és estélyi kelmékből

Béke
Áruház
Szent Anna 3.

Uj árakkal dolgozunk!

Üzletszerzőnk fel fogja heresni, kérjen árajánlatot bármilyen nyomtatvány-szükségletére

HISZANTUM KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R. T. DEBRECEN.
József tér. h. u.

Megrázóan izgalmas történet
a forradalmi Oroszországból:

LÁNGOL A VOLGA

Főszerepben:

Inkissinoff

Turjanszky gyönyörű rendezése

Vigszínház

ELŐADÁSOK:
Vasárnap:
3, 5, 7 és 9 órákor.
Hétfőn:
5, 7 és 9 órákor.

Hétfőn utoljára.

Egy debreceni szabómester a Porcia hercegek rangjára és vagyonára pályázik és feljelentést tett a budapesti főkapitányságon

A fővárosi rendőrséghez nem mindennapi feljelentést adott be egy Debrecenben lakó szabómester. Azzal vádolja a Porcia hitbizomány urait, hogy a hercegi vagyonból neki nem adják ki az őt megillető részt.

pedig ő az egyenes leszármazottja és így örököse a történelmi nevet viselő családnak.

Azt állítja a szabómester, hogy 1897-ben jogtalanul jutottak a család karintiai hitbizományához azok, kiknek utódai ma kezükben tartják a nagy vagyont.

A debreceni szabómester neve: Porcia Károly.

Itt él hosszú évek óta Debrecenben és szabóműhelye van a belvárosban.

A feljelentés ügyében a budapesti rendőrség már megkezdte a kihallgatást és megkérdezte

a Budapesten lakó herceg Por-

cia Aladár Guidót, aki kijelentette, hogy nem lehet másról szó, csupán egy hasonló nevű ember „hihetetlenül vakmerő” akciójáról.

— Nagyon sok Andrássy és Károlyi nevű ember van ebben az országban — mondotta — de mégsem jut eszükbe, hogy az Andrássy, vagy Károlyi grófok hitbizományáért nyújtsák ki a kezüket.

Porcia Aladár Guidó különben bejelentette, hogy

családi tanácsot hív egybe

és feljelenti Porcia Károly szabómestert.

A Porcia család tagjai Aradon és Olaszországban laknak és még nem is tudják, hogy örökös jelentkeztet a Porcia vagyonért.

A hatóságok a debreceni szabómester jelentése alapján folytatják a kutatást és kivizsgálják a szabómester által beterjesztett adatok valódiságát.

BORVÁSÁR

a „Tápió Györgyey” szőlőgazdaság kitérő, zamatos borainak Hlerenkénti kimérését megkezdte.

Ó-Ezerjő 54 fill.
1932 Hárslevelű . . . 66 fill.
1932 Szemelt pizling 70 fill.
Egyen próba vételt. Boraink termézetesek.

Szíves pártfogást kér
Röllig Ede Nap-u. 22.

Áthelyeztem kárpitós műhelyemet

FERENC JÓZSEF UT 41. SZÁM
alá, ahol nb. rendelőimnek továbbra is pontos és olcsó munkát készítek

PUCSERA JÁNOS

kárpitós és diszítómester.

Földre húzol...?

Ha glóriából szertehull a fény,
jut neked is, ha akkor jössz felém...

s ha darabjait fölszedeted,
még diadémnak is elég neked.

Ha megérted az énekek szavát,
meglásd, hogy olyan forróság hav át,

hogy tüznél, ha késő este lesz,
egy kicsit mindig felmelegedhetsz...

sötétben, ha már minden nesz pihen,
meglásd egy darab parázs is milyen

fénnyel keresi meg a lelkedet,
hogy élni tudj, ha bánat eltemet...

De vajjon tudsz-e repülni, mint én,
vagy földre húzol, mint már sok szirén,

kik kézenfogva vittek kedvesen
s én mentem, mentem... most már könnyezem.

Vajjon mi lesz, ha nem adok neked
fülednek tetsző sok-sok éneket...?

Ha elfogynak az apró kis dalok,
utánam halsz-e, hogyha meghalok?

FÉNYES JENŐ.

Steinfeld István adótartozása és egyéb támadások a szocialisták értekezletén

A törvényhatósági választások előtt mozgalmat indított a debreceni szociáldemokrata párt is. A párt tagjai tegnap tartottak ez irányban értekezletet a Kis Pipa vendéglőben. Gombosi Zoltán üdvözölte a megjelenteket, majd Györki Imre képviselő foglalkozott a választások ügyével és vázolta a pártjuk programját. Azt a vádat emelte, hogy a törvényhatósági bizottsági tagok hatvan százaléka összeférhetlenségben ül bent a város parlamentjében.

Tud egy bizottsági tagot, aki halhatatlan érdemeket szerzett és örökös tag lett és nem kevesebb, mint 65.000 pengő adótartozása van és nem nyulnak hozzá.

Közbeszólások: Steinfeld. Györki beszélt aztán a közüzemi politikáról, drágálja a villanyt és a

víz, majd arról a személyi harcról szökött, amely ma folyik a városban.

— Ma kocsimról kocsimra mennek — ugymond — és gyalázzák azokat, akik fegyvertársaik voltak és akik — merem állítani — becületben legalább olyan magas fokon állnak, mint ők, akik most kritikusként felállnak.

Beszéde végén bejelentette, hogy a szocialisták önálló listával fognak részt venni a választásban. Beszéde végén bizonyos „politikai Matuskák ról” szökött.

Felszólaltak még Kovács János építőmester, Vági István, Kovács Lajos kereskedő, Rasovszky Miklós nyomdász, Deutseh Lipót a magán-tisztviselő, Debreczeni Jenőné a nők nevében, B. Szabó Ferencé kisgazda és még mások.

HELYSZINI SZEMLE AZ IZR. TEMETŐ KIBŐVÍTÉSE ÜGYÉBEN.

A városi elsőfokú közigazgatási hatóság, mint az 1876. 14. tc. II. rész, 2. fejezet 154. paragrafus b) pontja, illetve a szervezeti szabályrendelet 114. paragrafus 2. pontja alapján eljárni jó a város érdekelt lakosságát, hogy a debreceni Izraelita Szent Egylet, a tulajdonát képező gróf Vécsey ucca 29. szám alatti, kb. 3 hold területű ingatlant, mely a Monostorpályi út mentén fekvő, jelenlegi izraelita temetővel szomszédos és attól a Hegyi Mihályné ucca választja el — temető céljaira kívánja használatba venni.

A tényleges használatba vétel engedélyezése tárgyában a közegészségügyi hatóság folyó hó 22-ik napján, csütörtökön délelőtt 11 órákor, a helyszínen közegészségügyi hatósági szendét tartott.

— Felhívja a közegészségügyi ható-

ság mindazokat, akik a jelzett területnek temető céljára leendő használatba vételét kifogásolják, hogy a helyszínen a fenti időben jelenjenek meg s megokolt kifogásaikat terjesszék a helyszínen a bizottság elé.

Weisz Pál uridivat üzletét

a Hungária épületbe
helyezte át
Olcsó meg-
nyitó árak!

Felhívás. Krayer és Társa cégtől kiléptem és a Cegléd-utca 4 sz. alatt festék szaküzletet nyitottam. Mindenféle festékárak és háztartási cikkek legolcsóbb áron kaphatók.

iff. Boruzs István

ITT AZ IDEJE

elavult ócska

**Rádióját,
Csillárját,
Varrógépét**
a legújabb modern
1935 típusuakra
kicserélni.

Lemezek,

Gramofonok,

Porszívók

kölcsönzése, eladása

Soltész Kalvin
tér 2 sz.

Nyilatkozat

Rosszakaratu beállítás az, hogy én és ősi debreceni származásu gazdatársaim félre álltunk volna a vérünkbeli való polgármester, dr. Vásáry István mellől, sőt kívánjuk, hogy a város érdekében a polgármesteri széket mielőbb foglalja el.

Debrecen, 1934 november 17.
POLGÁRI ANDRÁS,
Csapó u. 80.

Panaszok a szellemi szükségmunkások felvételei ellen

A szellemi szükségmunkára 900 pályázatot adtak be, de csak 157 egyént vettek fel. Természetesen a kimaradtak keserűen panaszkodnak, annál inkább, mert többen nagyon súlyos helyzetben vannak és megfelelő magasabb iskolai képesítéssel is rendelkeznek. A főispáni és a polgármesteri hivatalhoz beadott panaszokat most az elsőfoku hatóság újból vizsgálja és ha mód lesz rá, segítenek akin csak lehet.

Doktorráavatás

A debreceni egyetemen tegnap volt a szokásos doktorráavatás. Ezúttal Nagy Lajos református lelkész bíbelszék-doktorrá, Csobot Ist-

vánt pedig jogi doktorrá avatták. A két új doktorhoz dr. Tóth Lajos rektor intézett szép avató beszédet.

Nagy Lajos bíbelszék-doktor ref. lelkész. Csobot István jogi doktor.

Apollo

Mától állandóan leszállított olcsó helyárak
20 fillértől 80 fillérig!

Ma, vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órák utoljára:

1. „Vörös kocsi“

izgalmas art ista dráma és

2. „Imádom magát“

zenés vígjáték.

HÉTFŐN: 2 BO MBASLÁGER:

1. „Vérbosszu“

bravuros vadnyugati történet.

Főszereplők: F. S. BUFALLÓ, BUSTER CRABBLE ÉS NOAH BERRY.

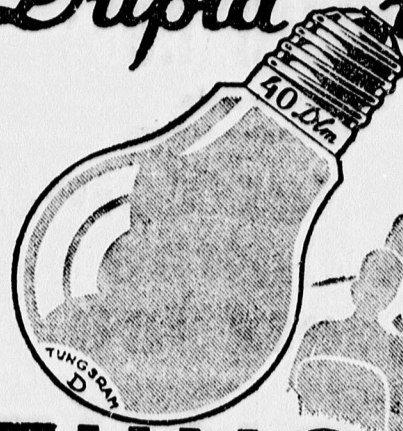
2. „Az örök rejtély“

Főszereplő: DOROTHEA WICK.

Előadások kezdete: ½5, ¾7 és 9 órák.

Az első előadás mérsékelt helyárakkal.

Dupla vagy semmi

TUNGSRAM
duplaspirállámpa

A csiszoló korong szétroncsolta egy debreceni vasöntőde tulajdonos koponyáját

Egy hatgyermekes családapa szörnyű halála.

Borzalmas szerencsétlenség történt szombaton délelőtt a Szegegyházor 2. szám alatt lévő vasöntődében. A műhelyben a vasöntőde tulajdonosa Davies Ferenc dolgozott egyedül és a kiöntött formákat csiszolta.

A csiszolókorong szét tört munkaközben és a darabjai iszonyu erővel röppentek szét. Az egyik darab Davies Ferencnek a homlokát találta és szétzúzta a homlokesontot, szétrepszettette a koponyát és a szétlecesant agyvelőcáfatokkal együtt kivágódott a műhely tetőzetén.

A műhely mellett épült lakóházból néhány perccel a borzalmas szerencsétlenség után bement a műhelybe a vasöntődetulajdonos felesége, hogy férjét ebédre hívja. Borzalmas látvány tárult az asszony elé.

Ott feküdt a műhely földjén szétzúródott koponyával, irtózatos vértöcsében a férje.

Daviesné sikoltozására előrohantak a szomszédok és telefonáltak a

mentőkért, mert azt hitték, hogy még lehet segíteni rajta. A mentők néhány perc múlva a helyszínre robogtak, de csak a halál bekövetkezését állapították meg.

A halálos szerencsétlenség ügyében a rendőrség is vizsgálatot indított és szakértőkkel fogják a csiszoló korongot megvizsgáltatni, hogy megállapíthassák, hogy miért tört az darabokra.

Davies Ferenc 52 éves volt, halálát felesége és hat gyermeke gyászolja.

MERCEDES

prima gyári új portable

írógép tokkal, komplett

P 178.50 + tá. a.

HURAY Werbőczy 2

Uránia

MA, VASÁRNAP, 3, 5, 7 ÉS 9 ÓRAKOR

HÉTFŐ 5, 7 ÉS 9 ÓRAKOR

a derű és vidámság nagy műsora:

„BÓTRÁNY RÓMÁBAN“

satirikus vígjáték a régi Róma életéről és erkölcséről.

Főszereplő:

EDDIE CANTOR

Gazdag kísérő műsor!

Az első előadás mindennap mérsékelt helyárakkal.

Olcsóbb lett a marhahús!

Felsár, lartó, hátszin, rostélyos 60 f.
Szegy, tarja, nyak 40 f.

Blau Nándor Deák Ferenc-u. 20. sz.

Háborus izgatás folyik a szerb iskolákban, írja egy olasz lap

Róma, nov. 17. A Tevere értesülése szerint november 10-én a raguzai gimnázium növendékei padján a következő szövegű röpirat volt: „Ifjak, hősök! Bizonyítsátok be használhatóságotokat és mialatt a békeértekezletek és békefelvonulások tartanak robbanjon ki lelketek mélyéről a kiáltás: éljen a háboru, le a hamis békével, éljen Jugoszlávia, dicsőség a mártír királynak éljen a harmadik Rigómező. Órizzétek Jugoszláviát.

— Nem tudjuk — írja a Tevere —, hogy a raguzai gimnázium növendékei hogyan fogadták ezt a váratlan aposztrófát, amely igen korán hősöknek titulálta őket. De figyeljünk csak erre az egyetlen megjegyzésre: Órizzétek Jugoszláviát. E szerint legjobban úgy lehet a hal-

dokló király utolsó kívánságát teljesíteni, ha a háborút magasztaljuk fel, visszautasítjuk a lékét és felizzgatjuk a gimnáziumi tanulókat Istria ellen egy harmadik Rigómezőre izgatva őket.

A Tevere a továbbiakban megjegyzi, hogy lehet, hogy minden csak gyerekes játék, de amikor ezeknek az összefüggéseknek a megerősítésére a meghalt király utolsó szavait használják fel, akkor a dolog már komolyra válik. Istria ma legalább annyira olasz, mint amennyire Belgrád szerb, nem szerzheti meg egy harmadik Rigómezővel, már csak azért sem, mert Istria az Adriában fekszik és az Adria olyan tenger, ahol a szerbek a háboru elején is fürödtek, egy olyan tenger, amely nem ígér semmi jót.

Balfour-ünnepély

A Magyar Cionista Szövetség Debreceni Csoportja e hó 22-én, csütörtök este tartja meg szokásos évi Balfour-ünnepélyét, amely a szokottnál nagyobb keretekben fog az idén lefolyni, ar. ennyiben a központ képviselőjében és kiküldésében Beregi Armin főmérnök, az Országos Palesztina Hivatal vezetője lesz ez alkalommal az ünnepi szónok. Beregi nemcsak agilis irányítója a magyarországi Palesztina Hivatalnak,

de igen sok és értékes kereskedelmi és ipari kapcsolatnak a megteremtője is, amely kapcsolatok ugy hazánkban, mint az új zsidó otthonnak gazdasági előnyére váltak. Irodalmi értékű könyve Palesztináról, amely tavaly jelent meg, általános elterjedésnek örvend és iránta még nem zsidó körökben is szép érdeklődés mutatkozott. Érthető tehát, hogy az ünnepély elé, amelynek részletes műsorát és helyét legközelebb közölni fogjuk, várakozással és nagy érdeklődéssel tekintenek.

Egy francia szenátor, aki irigylí Gömbös külföldi sikereit

Páris, nov. 16. Henry de Jouvenel szenátor, Franciaország volt római nagykövete a Sorbonne dísztermében előkelő közönség jelenlétében előadást tartott Európa helyzetéről és Franciaország külpolitikájáról. — Megemlékezett a keleteurópai problémákról s a következőket mondotta:

— A legnehezebbnek látszó probléma megoldása a legbiztosabb uton haladt, amikor a vendégül hívott jugoszláv királyt s külügyminiszterünket Marseilleben egy merénylő golyója halálra sebezte. A nemzetközi politika megdöbbent, senki sem tudja, mi következik. És ebben a csendben Középeurópa egy agilis kormányelnöke, Gömbös Gyula ma-

gyar miniszterelnök el kezd utazgatni. Elmegy Varsóba, ahol tünető szívéllyességgel fogadják és olyan megfeszítettségben részesítik, amint a mi külügyminiszterünk sem részesült. Onnan Rómába megy, oda, ahová se nekünk, se szövetségeseink közül senkinek sem sikerül eljutni. Dicszázad várja az államason, Mussolini személyesen fogadja s személyesen bucsuztatja. Hazatérőben nem megy Bécsbe, hanem kiszáll a Semmeringen és az osztrák miniszterelnök kormányának több tagjával együtt hozzája utazik, hogy vele beszélgesen. Mindenütt titkos, négyszemközi tárgyalások, senki sem tudja miről.

A dinnye földön ásta el ujszülött gyermekét

A törvényszék emberölés vétségéért kéthónapi fogházra ítelt egy debreceni leányanyát.

A debreceni törvényszék szombaton tárgyalta Jóvér Juliánna 26 éves józsai leány bűnpörét, aki ellen az ügyészség gyermekölés bűntette miatt emelt vádat. 1934 szeptember 27-én Debrecen határában a vádirat szerint ujszülött gyermekét elásta a dinnyeföldön.

A törvényszék előtt Jóvér Juliánna ártatlanságát hangoztatta. Elmondotta, hogy ez év januárjában itt Debrecenben egy Tóth Ferenc nevű emberrel volt viszonya. Később ő kikerült Debrecen határába, ahol Kaplonszi Mihály tanyáján volt alkalmazva. Itt lakott a dinnyeföld mellett egy kis bódében. Szeptember 27-én elesett s a dinnyeföldön megszülte a gyermeket, de a születés után mindjárt elvesztette az eszmé-

letét. Mikor magához tért, a feje szédlült s nem tudott felülni. Guggolva vonszolta magát a bódé felé. A gyermeket nem tudta a karjába emelni s úgy karjánál fogva vitte magával. Nagynehezen bevászorgott a bódéba, ahol a gyermeket az ágy végébe tette, őmaga pedig levágódott az ágyra és elaludt. Ezt megelőzően a gyermek még élt, de amikor felébredt, már halott volt. Ekkor kivitte a holttestet a dinnyeföldre és ott eltemette. Egy másik nyomozással kapcsolatban 2 hét múlva itt találták meg a holttestet a csendőrök.

A törvényszék emberölés vétségében mondotta ki bűnösnek Jóvér Juliánna s ezért őt 2 hónapi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Magamról

Tudok parancsolni
önmagamnak, másnak.
Részesevé lenni
vígság aratásnak.

Tudok erős lenni,
ha baj reám szakad.
Ujra bízni, hinni
ott is, hol nem szabad.

Enyhítő szót adni
minden gondra, jajra.
Fénylő mosolyt csalni
elnyűtt, fáradt arcra.

Tudok adni mindig
semmiből is másnak.
Mégsem érzem magam,
soha — Messiásnak!

1934.

KÁLLAY ERNŐ.

Balogh táncintézetében (Péterfia-u. 30. sz.) f. hó 20-án, kedden este 8 óra-
kor haladók részére táncanfolyam
nyílik. Beiratkozni és érdeklődni egész
nap a táncintézetben lehet.

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap: „Királynő szerelme”.
Amerikai világfilm Claudette Colbert
és Frederic March főszereplésével. Meg-
előzi: „Vihar muzsikája”. Előadások:
3, 5, 7 és 9 órakor.

Leszállított áron
készítem a legszebb
művész képeket.
PERCZEL mű erem
Szent Anna u. 10. sz.
Kálvintér 3. szám.

x Liener fényképész este és borús
időben is olyan fényképeket készít,
mint napfényes időben.

Megérkeztek

Unghváry József

ceglédi faiskolájából a

kaliforniai pajzstetű mentes

gyümölcsfák

Egyedüli főlerakata Debrecenben

Bethlen u. 14 sz. alatt van.

Kizárólagos képviselő:

Kocsák György

Ma nyílik meg Kenéz János kiállítása a Déri muzeumban

Konzervatív művész a szó legneme-
sebb értelmében. Mi debreceniek alig
ismerjük, de országos viszonylatban
neves művész, különösen akvarell ké-
pei révén. Közel negyven darab képpel,
illetve rajzzal szerepel bemutatkozó ki-
állításán és ez a néhány kép is fényes
igazolása annak, hogy nem mindig a
mennyiség az, mely hat, hanem csupán
a minőség. Csaknem kivétel nélkül ak-
varell képeket állított ki Kenéz János.
A friss technikát, különleges megérzést
igényelő akvarellfestészeknek iskolai
mintái lehetnek ezek a harmatosan ele-
ven, friss, lendületes képek. Viruló szí-
nek a legképrázatosabb összhangban.
Még az alkonyati színeknek is van va-
lami különlegesen meleg, barátságos tónu-
sa, amit csak Kenéz János adhatott
meg. Holott nem jár és talán soha se is-
járt izmusok kiszámíthatatlan végű és
célu útján, mégis egyéni, eredeti, tuda-
tosan fölényes képek ezek, melyek ki-
vétel nélkül a magyar földnek színe-
ben gazdag pompái. Mert magyar szí-
nek égnek azon az egyetlen egy alpine
képen is.

Néhány sikerült debreceni képével is
járt kedveskedni a testvérvárosból
jött művész és a debreceni képek kö-
zött vezetőhelyen van a Nagytemplom

Igen érdekes megoldásban hozza
Déliháros pusztai című képén a délibáb
megoldását, melyen mintegy valóban
lebegni látjuk a csalóka képet.

Nagy érdeklődésre tarthat számot két
fővárosi képe, a Királyi várak és Bu-
dapest látképe a Dunán. Pontos, mint
egy fénykép és mégis olyan művészi
hatásokkal megoldott mint egy való-
sággá álmódott álom.

Sáros ut című képén a mozgás dina-
mikai művészetét bámulatja meg, de
ilyen Aratás című ragyogó napsütésű
képe is. És ki tudná mind-mind felsor-
olni, de igen szép egyetlen olajképe is,
melyen bemutatja, hogy nemcsak az
akvarell az, aminek színmuzsikáján
izig-vérig művész.

Művész Kenéz János, aki tudása,
megérzése és meglátása pazar sokrétű-
ségét tombolja ki a magyar vidék és
magyar pusztai álmat hajtó valóságá-
ban.

Madár Gizella néhány hangulatos
csendéletével szerepel a kiállításon,
igen figyelemre méltó alkotás Őszi
pompa című képe, varázslatos valóságú
őszi rózsáival és egy csokor ibolyát
ábrázoló képe.

Utóljára, de nem feleslegesen emlí-
tjük meg, hogy a kiállított képek igen

Részlet a kiállításról. Az előtérben Kenéz János.

Vegyen paplant

mert most olcsó.

Személyzeti paplan ke- vert gyapottal tölt- ve 6.60	6 —	Flanell takaró, bárso- nyos minőség, mo- dern mintákkal 4.80	3 —
Dupla cloth paplan, mindkét oldalán hasz- nálható 10.80	9 80	Szövet ágyterítő, mo- dern csikozással	4 20
Dupla cloth paplan, prima fehér vattával töltve 14.80	12 80	Heneser takarók új mintákban, óriási vá- laszték . 19.50 18.—	5 20
Brokát saten paplan, fe- hér vattával tölt- ve 19.80	15 80	Paplan lepedő, prima minőség, szép zeimli- zással 7.80	5 80
Selyem paplan esoda- szép műselyem felső- vel 17.80	15 80	Párnahuzat mosott síf- fonból, komplett mé- ret 2.50	1 98
Brokát selyem paplan, hófehér vattával, mű- selyem felsővel . 23.50	18 50	Kis párna huzat, prima minőség, gondos ki- dolgozással	0 96

CSILLAG TESTVÉREK Piac- és Simonffy-
u. sarok.

Előkészületek a nagy debreceni református napokra

Debrecen intelligenciája jelentkeztek a konferenciára. — A konferen-
ciát Ravasz püspök személyesen vezeti. — Debrecen és Budapest test-
véri találkozása.

A jövő héten nagy református confe-
rencia lesz Debrecenben. Ennek előké-
szítésére az egyház tanácstermében
szombaton délután nagy értekezlet
volt, melyen főleg hivatalfőnökök vet-
tek részt mintegy ötvenen.

Jelen voltak többek között Horváth
Bertalan pénzügyigazgató, Nagy Endre
postafőigazgató, Kesserű Lajos, vitéz
Tóth Gyula rendőrkapitány, T. Szücs
Géza, Sz. Kun Béla, Kardoss Zoltán,
Balla Bertalan, Jakucs István, Papp
Ferenc, vitéz Huszár Endre tábori al-
esperes, Baja Mihály, Siposs Imre, Ve-
kerdy Béláné, vitéz Csánky Adorján,
Dömsödy Ferencné, Jeney Mihály, özv.
Mindszenty Imréné, dr Sallay Lajos,
Dancsházy Sándor, Nagy István, Mezey
Béla és sokan mások.

A nagy református konferencia Deb-
recenben november 22-én este a Nagy-
templomban tartandó istentisztelettel
kezdődik. A kivilágított templomban dr
Baltazár Dezső püspök tart prédikációt,
melyen a hívek nagy tömege mellett
résztvesznek az ország minden részéből
összeseregülő vendégek Ravasz László
püspök vezetése alatt.

A konferencia november 23. és 24.
napjain folyik le a Kollégium díszter-
mében.

A konferencia zárt jellegű lesz, tehát
csak azok vehetnek részt rajta, akik
előre jelentkeznek.

A konferencia kimondottan az intel-
ligencia részére tartatik. Míg a ter-
em legfeljebb 300 személyt fogadhat
be és vidékről száznál többen jönnek,
ezért kívánatos, hogy a debreceni in-
telligenciának azok a tagjai, akik a
pénteki és szombati napot a Ravasz
püspök vezetése alatt érkező budapesti
és más vidéki testvérekkel együtt akar-
ják eltölteni, sürgősen jelentkezzenek
a központi lelkészi hivatalban. (Kálvin
tér 17).

A konferencián az ország legkiválóbb

előadói vezetik be a tárgyalást, melyhez
a jelenlevők röviden hozzászólhatnak.
Minden témánál a vita eredményét dr
Ravasz László püspök személyesen
fogja összefoglalni.

Külön érdekessége lesz a konferen-
ciának Ravasz püspök személyes rész-
vétele és irányítása.

Ilyen alkalom még nem volt Debrecen-
ben. Az egyházi ügyek iránt érdek-
lődő intelligenciának most először lesz
módjában, hogy a modern idők által
felszínre hozott, ezt a belmissziói mun-
kakört is megismerje.

A nagy közönség számára magas iro-
dalmi színvonalon álló matiné lesz a
jövő vasárnap délelőtt 11 órakor a Bika
dísztermében. Énekszámokon kívül dr
Ravasz László püspök tart előadást és
Áprily Lajos, a jeles költő olvas fel köl-
teményeiből. A matinéra olcsó jegyeket
boesát ki a rendezőség, melyek a köz-
ponti lelkészi hivatalban (Kálvin tér
17) és a Méliusz könyvkereskedésben,
már hétfőtől kezdve kaphatók lesznek.
A nagy érdeklődésre tekintettel kívá-
natos, hogy a közönség a jegyeket mi-
előbb megszerezze. Számozott helyek
90 fillérért kaphatók.

Baja Mihály bejelenti, hogy a Kos-
suth uccai egyházrészben 25 vendéget
vállal elszállásolásra. A vendégeknek
csak 3 reggelit kell adni.

Sz. Kun Béla kéri, hogy helybeliek
az ebéd és vacsora árának megfizetése
mellett részt vehessenek a közös élke-
zésekben is.

Juhász Nagy Sándor közli, hogy a
helybeliek együtt étkezheinek a vendé-
gekkel. Egy pengő az ebéd és egy pengő
a vacsora.

Vasárnap délelőtt az egyház ad dísz-
ebédet a vendégek tisztelőjére.

Ezután részletesen megbeszélték a
tenniszjátékot és az értekezletet Juhász
Nagy Sándor bezárta.

Lengyel Bundák

varosi bundák, szörmes be-
recsek és bőrkabátok

óriási választékban!

Lengyel bunda :
melegen bé-
elve P **65**—

Bundák :
szörme bélés,
valódi opos-
sum gall. P **98**—

Bundák :
selyem nut-
riette bélés,
austr. opos-
sum gall. P **145**—

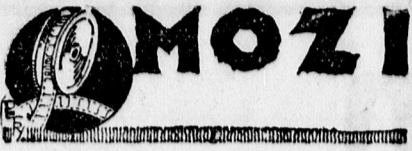
Szörmes bebecs P **39**50-16l

Bőr kabát . . . P **38**50-16l

GRÜNFELD ADOLF

ESTÁRSÁ

ALAPITVA 1882. ÉVBEN. KISTEMPLOM MELLETT

Barátnő

Ez a címem. Tudom, hogy hátam mögött így neveznek. Barátnő vagyok, aki hűséges, ragaszkodó.

Barátnő, akiről szabadon beszélhetnek, akit szapulhatnak, — holt — majd meglátják — tiszta életet élek.

Barátnő a rangom s bár dolgozom napestig, mindenki gunyosan mosolyog, ha foglalkozásomról beszélek.

Barátnő, aki szöki az emberek tekintete elől, aki mégis boldog, mert enyém Amerika legdaliásabb férfia: JOHN BOLES.

Ha ő mellett van, elfelejttem a pletykák áradatát és bátran szembenézek az elkövetkezendőkkel.

Barátnő! A bíróság előtt nem volt szavam, mert csak barátnő vagyok, de Önök másképpen ítélnék majd a jövő héten a VIGSZIN-HAZBAN, ha majd meglátják egy igazi szerelem és egy szerelmes asszony drámáját.

ANN HARDING
»EGY ASSZONY AKIRŐL
BESZÉLNEK«

DEBRECENI HAJLITOTT
BUTORGYAR és FAKERES
KEDEMI R.-T. TŰZIFA-
OSZTÁLYA ezeltől DEBRE-
CENI FAIPAR és FA-
FORGALMI R.-T.

A meseautó

A meseautó egy pazar luxuskesi, amelybe huncutságból beül egy kis gépiró leány. A kocsit az előkelő autosalonban áll. Itt bonyolódik a cselekmény. A szalonban tartózkodik éppen a Központi Bank vezérigazgatója, akinek megtetszik a leány és autólátnak adva ki magát, árulja »A meseautót«. Az események forgatagjában kiadja magát szegény embernek, mert így akar meggyőződni arról, hogy akad-e egy nő, aki nem azért szereti, mert bankvezér, hanem azért, mert férfi. Különböző bonyodalmak után kiderül, hogy a gépiró leány valóban jobban ragaszkodik a szegény soffőrhöz, mint a vagyont és pompát jelentő bankigazgatóhoz, így nyeri el a boldogságot, mert hiszen »A meseautó« eladója, a soffőr nem más, mint a Központi Bank teljhatalmu igazgatója.

Csak nekem dalolj!

Egy amerikai kisleány Olaszországba megy, hogy énekelni tanuljon. A véletlen összehozza a világ leghíresebb énekmeztérével. Ez híres operanékesnővé képezi a leányt. Észre sem veszik, szerelem szövődik közöttük, bár mind a ketten távol akarják magukat tartani ettől az érzéstől. Az énekesnő mestere ellenzése dacára elfogadja a New-yorki Metropolitan ajánlatát. Egyedül utazik át az Újvilágba és

a fellépés előtt jön rá, hogy mestere nélkül képtelen énekelni. Az utolsó pillanatban feltűnik a híres énekprofesszor a sugályukban, megjelenésével bátorságot önt a leányba, aki döntő sikert arat az amerikai közönség előtt is.

A FILM CSELEKMÉNYE: Grace Moore, a Metropolitan világhírű énekesnőjének alakjára íródott.

Hazajött Kinából a debreceni cserkész, aki hiába kereszte háboruban elünt apját, dr Keresztesi Kiss József ügyvédet

Megírta a »Debreceni«, hogy dr. keresztesi Kiss József debreceni ügyvéd cserkész fia elindult Debrecenből, hogy megkeresse a háboruban elünt apját. A feltevés szerint a szibériai hadi fogságból kínai területre került a debreceni ügyvéd. A kis debreceni cserkész ezer viszontagság után héthónapi utazás után jutott el Kinába. Több várost átkutatott, heteket töltött el Sanghaiban, a három millió lakosú kikötővárosban, hogy felkutassa édesapját. Sorra járta a hatóságokat, volt hadifoglyok gyülekezőhelyein, de sehol sem találta meg a nyomot, mely édes apjához elvezette volna. A sok-sok kalandon átment debreceni cserkész most hazatért Kinából, nem jött egyenesen a szülőföldjére, hanem két hónapig Párizsban élt, azoknak a tárgyaknak az eladásából, melyeket Kinából hozott magával.

A cserkész nem tett le még a reményről, hogy megtalálja apját, akit a háború vihara sodort el ismeretlen helyre.

A RENDEZÉS: Kifogástalanul örökíti meg a Carmen, a Pillangó kisasszony és a Traviata néhány jelenetét.

A SZINÉSZEK JÁTÉKA: Grace Moore nemesak mint színész nő elsőrangú, hanem mint énekesnő föltötte áll az eddigi filmen szereplő operanékesnőknek. Ilyen hangú énekesnőt a magyar közönség csak nagyon ritkán hallhat.

— Azt a célt, amiért Kinába mentem nem értem el — mondotta, — de azért nem teszek le a reményről, hogy édesapám valahol Kinában, talán emlékezőtehetségét elvesztve él. Ha Isten is úgy akarja, még élve haza is kerül.

Függönyök.

terítők, díszpárnák, női fehérneműk, kézimunkák előrajzolása mindenféle kivitelben

CSEREPE-S-U. 12. ALATT.

Gépaajurozás.

Gépendlítés.

Nem dolgozom hangzatos reklámokkal, kérem győződjön meg elsődlegesen

Krémeimről, pudrimeimről, tőkfeletes arckezeléseimről személyesen.

Gyarmathy né
kozmetikája
Batthyányi-u. 15.

A DEBRECZEN Novellapályázatára érkezett pályamű

Rektor Kovács Pál

Írta: Ifj. Jám hor Lajos.

A címből, ugye kedves olvasó, azt sejtetem, hogy Kovács Pál falusi rektor-ról fog szólni ez az elbeszélés? Kovács rektor úrról, akinek nevét a „hadnagy úr Kiss“, vagy „bognár Nagy István“ mintájára használtam ilyen fordítottan. Nem, kedves olvasóm! Kovács Pál földmives társunkról, Balatonberkesd egyik egyszerű polgáráról mondom el egy régi históriát. Somogyországban, ahol ezt a kis történetet felsejtem, általános szokás az, hogy a faluban elterjedt, sok gazdájú nevek tulajdonosait előnevekkel, jelzőkkel látja el a köznyelv. Már, hogy meglegessen tudni, minden hosszabb magyarázkodás nélkül, hogy a tiz Kovács, a husz Szabó, vagy hárminc Nagy közül melyikről is van tulajdonképpen szó? Ez a ráadás aztán úgy odatapad az egyszerű, becsületes családi névhez, mintha csak ősi nemesi prédikátum volna. Sokszor maga a dupla név birtokosa sem tudja megmondani, mikor és honnan ragadt család névéhez a toldalék, különösen, ha azt már a nagyapja, dédapja is viselte. Legtöbbször azonban egy kis utánjárással, — a legelső vénasszonytól — sorra megtudható, hogy — teszem azt: Német Szabó Károly azért „Német“, mert Németekhez házasodott be vőnek: Dani Kiss Imrénének az apja Kiss Dániel volt; Menyus Józsi Bagó utónevét bizony szívesen és szőszertint dugdossa a balképi-be, ha van és még csak nem is szégyenli magát csúfnevéért. Ugy diktálja be a járásbírónál is. Aroktúró Nagy János ássa a szőlőhegy pincéit, de

szükségből a kanálist is. Szentegyházás Mózsák ott laknak mindjárt a templom tövében, míg Makarész Miskának tulajdonképpen Balog Gábor volna a becsületes neve, de hibásan beszél az istenadta s egyszer valami vitás szénágyban ugyancsak erősítette a bíróság előtt, hogy az a „maka része“ volt. (Hogy tetejébe mért nevezik Miskának, Gábor helyett, ezt már nem sikerült kinyomoznom.)

Igen! Kovács Pál is valami huncutság révén jutott a Rektor előnévéhez. Éppen ezt a „gyeles“ esetét szándékozom most elmesélni, az öreg harangozó János bá' után. Órá vessenek, ha nem egészen így történt...

Még a hetvenes években, a régi jó szüretnek idején került Balatonberkesdre új rektornak Kozma tanító uram. Valahonnét a Tiszántulról — mint ott mondják: „Erdélszágbul“ — vetődött oda. Mokány ember lehetett ökiyelme az iskolában, mert deresedő hajszú volt növendékei ma is illő tisztelettel emlékeznek suhogós mogorófavesszőiről. De hozzátesszik, hogy a hírheft vesszők sohasem suhogtak ok nélkül. Igazságos tanító volt a Kozma, még csak kedvence se volt soha — ami pedig majd minden tanító-ember gyengéje. Nem is járt a nyakára verés miatt méltatlankodni évekig egy szülősem — ami viszont a legtöbb szülő gyengéje. Mert bölcsen megfontolák, hogy az a jó kertész, aki kíméletlenül nyesegeti a növendékfák bőven burjánzó vadhajításait. Kozma rektor úr naponként nyesegette, emberséggel...

Volt a keze alatt az egyéb nyolevan között egy alamuszi kis legényke, aki immár három télen át — mióta iskolába szakadt, — ezer titkos furfanggal el tudta kerülni, hogy közelebbi ismeretségbe jusson a félelmetes mogoró-fapálcával. Pedig a napi porciót talán senki sem érdemelte jobban ki nála! A leckéjét mindig csak úgy átabolában tanulta meg, de feleléskor olyan jámbor képet vágott, olyan könyörgő szemeket csinált, az igazító szavakat oly gyorsan lekapdosta tanítója szájáról s általában oly nagy, lihegős buzgalmat mutatott, hogy a rektor úr a jobbák közé számította és, sunyi öröme, néha mintaképpül állította a véglegesen buták elé.

Csendes leckézés alatt a padban, vagy számoláskor a nagy tábla előtt, folyton csipkedte, lökdöste társait, de rendszerint egy távolabbi gyereket s e gazságát, ha rajta keresték, ártatlan és méltatlankodó pózával kis szomszédaira kente.

Hanem egyszer mégis csak rajta vesztett Kovács Palkó! Ez volt a neve a lurkónak.

Már a „levesnótát“ rángatta a harangozó fent a csillagos toronyban, mikor illő éneklés-imádkozás után sorjázni kezdtek kifelé az iskolából a gyermekek. Az uccakapu előtt — lányok elől, fiúk hátul — párosával külön csoportokba álltak, aszerint, amint az „alszeg“, „fölszeg“ vagy a „sarok“ felé laktak. Kozma rektor úr az előszoba küszöbén eldörögte a mindennapos útravalót:

— Aztán rendben menjetek hazáig! Meg ne halljam, hogy valamelyik kibóklász a sarból! Szépen köszönjétek minden járókelőnek!... Na, indulhatok!...

— Mindenjót kívánok rektor uramnak, rektorné asszonyomnak, a Géza úrfinak, a Jolánka kisasszonynak! — harsant fel a rektor-familia minden

egy tagjára kiterjeszkedő, ékes köszöntés nyolevan kis torokból. Aztán a kopogós kis csizmák, pacsakoló meztőlábak egymás után fordultak ki az uccára, ahonnét mindjárt bezengett a legelső szembejövő embernek szóló tiszteletadás (nem kevésbé körülményes az iméntinél): „Szerencsés jó napot adjon az Isten kigyelmednek mindközönségesen!...“ Hadd hallja a rektor úr, mennyire megfogadják a figyelmeztetését!...

Kovács Palkó az utolsó csoportban tipegett, mivel hogy a házuk ott volt kint a falu végén, a sárgaföldes szakadékos »horog« mellett. Ezt a falurészt hívták »sarok«-nak.

A rektor úr az elindítás után rendes szokás szerint, tüstént befordult a konyhára, érdeklődni az ebéd iránt. A Palkó gyerek azt hitte, most is úgy van s nem figyel senki, hogy az előtte lépegető Zana Treszka hosszú hajfonatát egy hirtelen fogással beleakasztja a kiálló kapusarokba. Persze, a szegény kislány a következő lépésnél nagyot sikoltva rándult térdre s keserves sírásra fakadt...

Palkó barátunk ez egyszer tévedett, mert Kozma rektor úr éppen aznap otffejtkezett az ajtóban s szőszakozottan nézett a távozó gyereknép után. Jól látta a Palkó haszontalan csinítevését is. Szó, ami szó: nyakoncsipte az ipsét, a térdére fektette s a kezéből el nem maradó mogorófavesszővel olyan hatót csapott a boldogabb felére, hogy ez a teljes elégtétel a szegény kis Zana Treszka könnyeit is felszárította. — Hiába próbált most is föllenteni a megszeppent kölyök, hogy: „véletlenül akadt bele a Treszka farkocsa; ő csak azért kapott oda, hogy kiszabadítsa!...“ — a hazudozás hamarosan éktelen bönbőléssé változott a száján, amint a könyörtelen virgács — jaj, végre őrajta is! — suhogni kezdett!...

Amint kiszabadult tanítója kezei kö-

Izgalmas hangu tárgyalás a járásbírószágon dr Csikesz Sándor egyetemi tanár által Gombosi Zoltán ellen indított perben

Tegnap tárgyalta dr Unger járásbíró Gombosi Zoltán szocialista pártelnök ügyét, aki ellen dr Csikesz Sándor egyetemi tanár tett feljelentést. Gombosi Zoltán a város júliusi közgyűlésén a főmagánvádló szerint azt a kijelentést tette, hogy »Csikesz Sándor egyetemi tanár úgy járt el egy vállalkozóval, 22 iparossal és munkással szemben, hogy ezt az eljárását meg kell bélyegeznie«.

Csikeszt dr Hódy Béla, Gombosit dr Györki Imre képviselte. Györki kijelentette, hogy a valódiságot bizonyítani kívánja.

— A perhez nem tartozó valódiság bizonyítást nem rendelhetek el — mondta a bírő.

— Bizonyítani kívánom — szökt Györki —, hogy a főmagánvádló miként készítette el a szökését Debrecenből és miként szökött meg.

Gombosi: Ez nem az első esete volt. Györki: Az egyik lap egy nappal előbb megírta részletesen az ügyet és a professzor ur nem tartotta szükségesnek, hogy a becsületét megvédje.

Dr Hódy Béla: A professzor urnak ez volt a gusztlusa.

Györki: Gusztlusa az is, hogy nem fizet. Megrögzött nemfizető.

Ezután közérdekből kéri a valódiság bizonyításának megengedését.

Hódy Béla ellenzi a bizonyítás elrenntelését. Véleménye szerint ilyen zsaroló mánővel nincs senkinek joga a köpeltetését behajtani.

Györki: De megszökni sincs joga a ízetés előtt!

Hódy: Ezt visszautasítom! Az utonállással szemben rendőri karhatalmat kellett igénybe vennie! Nem lehet válatit megbélyegezni azért, mert nem fizet. Husz darab lécs rossz volt a kerítés-

ben, azt előbb ki kellett volna cserélni. Magánjoga volt Csikesznek, hogy megtagadja a fizetést, ha a végzett munkát nem találta megfelelőnek. Bármilyen nagy hatalom is a munkásság vezérsege, nem lehet neki megengedni, hogy oda cipeljen egy tisztességes embert a nyilvánosság elé és ott azt merje hangoztatni, hogy megbélyegzem az egyetemi tanárt, mert nem fizetett. A bizonyítás közérdekelles, kérem annak elutasítását.

Györki: Miért fél a bizonyítástól?
Hódy: Ez nyilvánosság előtti krakéreskedés volt. Önök túl hatalmaskodnak, képviselő ur...

Unger járásbíró: Ne tessék személyeskedni.

Györki ezután egy sereg tanut jelent be, így Takács Albert építőmestert, Fekete Ferencet, Nagy Józsefet, Felbermann Lajost, Fekete Andrást, Gyöngyösi Sándort, Kozmann Leót.

Hódy: Megbélyegezni senkinek sincs joga a másikat. Csak a bíróság ítélhet el valakit. Nem lehet a törvényhatóság bizottsági közgyűlésen pellengérré állítani valakit. Ez a zsarolás határán jár...

Györki: Tessék a keretet megtartani!

Hódy: Ne tessék engem rendreutasítani, ez a bírő ur joga. Ezek a bejelentett tanuk nem becsületbírák, akik alkalmasak lennének Csikesz professzor urról nyilatkozni. Megbélyegezni valakit, ez több mint a bíróság joga. Ha Csikesz helytelenül járt el, majd a polgári bíróság elítéli.

Unger járásbíró a valódiság bizonyítására előterjesztett indítványt elutasította. Felhívta a főmagánvádlót, hogy 15 nap alatt jelentse be tanuit. Az új tárgyalás napját hivatalból fogja majd kitűzni.

ül, ordítva futott hazáig, fél-falu népet kicsődítve az uccára. A sarki gyerekeket minden ház előtt megállította a kérdés: miért kapott ki a Kovácsék Pálja? — Azok aztán nagy kárörömmel és fáradhatatlanul mesélték újra és újra az esetet s a kis Trezka lány, mire hazaért, szinte ünnepezt hűsönek érezte magát.

Mindenki helyeselte a rektor úr erélyességét, csupán csak a Palkó apja, Kovács Pál uram nem. Sőt, a „hurkák“ által annyira felbőszült a „kutya rektor“ ellen, hogy vasvillát fogott s azzal akart az iskolába szaladni. A szomszédok alig bírták visszatartani e balga ettől! Elmondták neki, hogy miért kapott ki a gyerek. Erre aztán letette a vasvillát, de még ebéd közben sem szünt meg hajlogatni: „Azért ez náán mégis „fölsőleges“ a rektor úrtól! Ez náán mégis fölsőleges!...”

(Ha a somogyi ember valamire azt mondja: fölsőleges, az a legnagyobb fokú méltatlankodást jelenti nála. Emlekszem, hogy mikor egyszer a szomszéd faluban oláh cigányok egy hat legú családot a legállatibb kegyetlenséggel koncoltak fel, derék kurátorom őszinte megbotránkozással azt is »fölsőleges«-nek jelentette ki.)

Alig nyelte le az utolsó falatot Kovács gazda, kézen fogta a fiát: »Gyere a rektorodhoz, majd beszéllek a fejivél! — A gyerek szépegy ment fel vele az iskolába. Ujabb vesszők szelét érezte, ha az apja feldühösíti a tanítót. Némiképp azonban holdog volt, hogy neki fogják pártját s azon tanakodott, vajjon az apja pusztakézzel vagy bicskával megy-e neki a rektor-nak?...

Már kezdtek gyülekezni a gyerekek, mikor pironkodó fiával bedobbant az iskolába Kovács Pál uram.

— Isten hozta kigyvelmedet! — köszöntek felé a padokból s minden gyerek arcán ott vigyorgott a készülő komédia kíváncsisága.

— Hun van a rektor úr? — kértd a szokatlan környezet és helyzet miatt rekedtté tompult hangon a bősé apa.

— Még ebédel; kihíjjam? — vállalkozik egyik szemfüles fiúcska.

— Híjjad ki! Mondd, hogy a sarki Kovács Pál akar vele beszélni!

Kozma rektor úr csakugyan ebédnél ült s mivel még tartott a kollektá-borból, meglehetősen jó hangulatban leledzett. Mingyárt sejtette, mi járban van a sarki gazda, de mosolyogva nyitott — Na, mi az Kovács uram? Mi jó hozta fel hozzánk?

Az apa azonnal kirukkolt a nagy sérelemmel. Talán attól tartott, hogy a kedélyes arcu iskolamester és a viháncoló gyereknép előtt rögvést elsikad haragjának utolsó maradványa is.

— A Palkó miatt gyűltem!... Hallja, rektor úr, az náán mégis csak fölsőleges volt magától!... Ugy agyonbitangolni egy gyöngye csemelét!...

— Tudja mit, Pál gazda — vágott közbe széles kedélyesen Kozma rektor — ez a dolog úgy is csak én rám és kigyvedre tartozik. Jöjjön be a szobámba, tárgyaljuk meg ott, ne itt a táított szájú klapcekek előtt!... És már, szives invitalással, tuszkolta is ki az iskolából be a szobájába a fejét esóváltató apát. Ott minden szabadkozása ellenére leültette az asztal mellé.

— Te, asszony! — szökt oda a feleségének — hozz fel még egy kancsó bort! S mikor a tele korsó az asztalra került, töltött neki és hosszas unszólással, amiben a nyájas szavú rektor-né asszony is segédkezett, beléje diktált egy pohárral:

— Azért kedvire haragudhatik rám, ha egy pohárral meg is iszik! Ugy vegye, mintha a magáéból inna, hiszen abból is van benne! Ha jól emlékszem, abból a sárfehéres, illatosból!...

— Hát én máncsak a legjobbikból adtam ki a lukmát! Azér is csudálom a ifjam esettvit!...

Az első pohárral még nehezen ment le, de, amint a Palkó dolga, pró és

Kötött kabátok, pulloverek

rendkívül olcsón.

Divat kötött blous vagy pullover, új fasonokban 2.50	1'90	Fiú swetter, divat bordürrrel, drapp, barna színekben, 2-es szám	3'60
Divat kötött kabát, mintás és sima színekben 6.50	4'40	Matlasse trikó pongyola, csodaszép színekben, meleg bolyhozással 12.80	8'80
Tiszta gyapju női kabát, modern bordürös széllel 12.—	8'50	Jackie bemelegítő zipp zárral, fiúk és lányok részére, 2-es szám	3'96
Férfi pullover, modern mintákban, zipp zárral 4.50	3'90	Gyermek alsó trikó öltöny, kezes lábas, prima minőség, 1-es sz.	2'20
Férfi mellény, prima minőség, sima és mintás 5.50	4'50	Férfi alsó trikó ing vagy nadrág, meleg bolyhozással, 3-as szám	3'60
Lányka divat kabát, sima színekben, 2-es szám	2'90	Jäger utánzatú téli alsó ing vagy nadrág, 4-es szám	4'—

CSILLAG TESTVÉREK Piac- és Simonffy-u. sarok.

x Egy pengő nem sok. Ezért bárki-nek készit Liener fényképész gyönyörű képeslapot, Csapó ucca 1. szám alatti műtermében.

x Amatőrfényképezők! 6x9-es tükörfényes másolás 6 fillér, 9x12-es tükörfényes másolás 10 fillér. Liener műtermében, Csapó ucca 1. szám.

kontra, tárgyalás alá került, a többi szinte észrevétlenül csúszott utána. S a kiűrtett poharak számával lépést tartva, párolgott ki a bűnharag az apai kebelből. Már elismerte, hogy muszáj az oskolások között regulát tartani, de belesökönkösdött abba az elvébe, hogy azért azt pálcával nem lehetne intézni! Fogja ott a rektor úr a vétkest, térgyepültesse kukoricaszemre a sarokba, de a bot nem gyöngye cselédre való. Ó még soha vesszöt nem emelt a fíjjára, pedig otthon is gyakorta haszontalan a kölyök. Ebből aztán a második kancsónál sem engedett.

— Hát, tudja mit, Kovács Pál uram! — mondta végre a rektor. Ha maga csak egy fél napig is boldogul aközött a nyolevan impozstor között, virgács nélkül, én, biz' Isten, haszonbél nélkül adom oda jövőre kigyvelmednek a Veréb-dűlői földemet, akit most is bír.

A már félig bekapacitált Kovács Pál kapott az ötleten. Nem gondolta a jámbor, hogy ennek következményét haláláig fogja viselni.

— Rendben van, rektor uram! — és belesapott a tanító tenyerébe. Ma délután én ülök be a katedrába, csak azt mongya meg, mit tanácsak!?

Kozma rektor nevetve fogadta el az ajánlközást s kijelölte a katedrát, a »Kis-tükör«-ből a délutáni leckét. Aztán együtt mentek be az iskolába.

— Gyerekek! Ma délután a Kovács Pál bácsi lesz a tanítótök. Csak aztán jók legyetek ám, szépen feleljetek nekül!

A fiúk, lányok, akik valami mást vártak a dologból értetlen arccal hámmullak hol a mosolyát leplező rektor úrra, hol a kis zavarral küzdő gazdára. De amikor a tanítójuk behúta maga mögött az ajtót, s Kovács Pál úr hűmögve, köbhéselve beleült a tanítói székebe, a padok között egyszerre tört ki az elfojtott kacogás, Kovács gazda alig bírta kiszorítani a torkán:

— Csend legyen!... Énekeljük el a XLII-ik zsoltárt!

És reszkető, borizú hangon belekezdett: »Mint a szép híves patakra... Nagyon mély hangot találta elkezdeni az éneket, úgy, hogy a gyereknép nem bírta az első sor végéig sem. Ismét felharsant a büfögés, kacagás. Kovács Pál most már a pálcával csapkodta az asztalt:

— Csend legyen, ebadta népje!... Kezdjük el megegyeszer!... De most meg olyan magasra kanyargott fel az ének, hogy a gyerekek rikácsolva fuladtak belé, ami még harsogóbb kacagást eredményezett.

Kovács Pál úr homlokán verejtékcseppek ütöztek ki, teljes erejéből verte a katedrát, de a csend csak nem akart helyreállni. Mintha mindegyik gyerekbe ezer kis ördög bújt volna: úgy hancározott az egész iskola.

Kovács Pál szeméi előtt kezdett elborulni a világ. De annyit még meglátott belőle, hogy a tombolásban, szipolásban az ő drága esemetéje viszi a vezérszerepet... A váratlan szögyen iradattan méreggő futott össze benne. Odaugrott a padok közé, egy rettenetes rántással a padlóra dobta az elkékült Palkót és istentelenül elkezdte csepelni a mogyorófavesszővel, ahol érte. A nagy zajra befutó rektor alig bírta a nyomorultat kiszabadítani megdühödött apja kezei közül.

— Ugyan, ugyan, Kovács Pál uram! Hogy tudja magát így elragadtatni?... Ez már csakugyan »fölsőleges!«...

A felocsúdó embert kikísérte a uccakapuig. Ott Kovács Pál azzal vált el tőle:

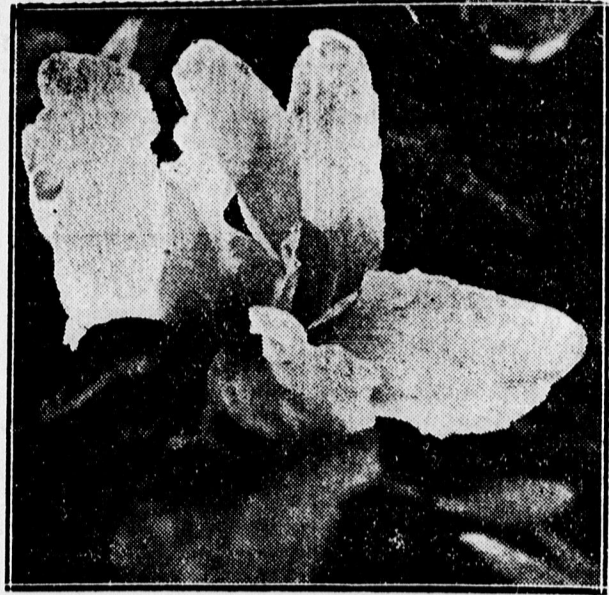
— Köszönöm rektor uram ezt a leckét! Belátom, hogy tévedtem. Csak a bőrit küdjé haza a gazfickónak: ne kímélje!... De, ha lehet, ne adja tovább a csúfságomat!...

Nem kellett azt Kozma rektor úrnak tovább adni! Nyolevan gyerek vitte szét röhögve a faluba az eset híret. Még aznap este. S másnap már az egész falu »Rektor Kovács Pál«-nak tisztelte a Palkó apját.

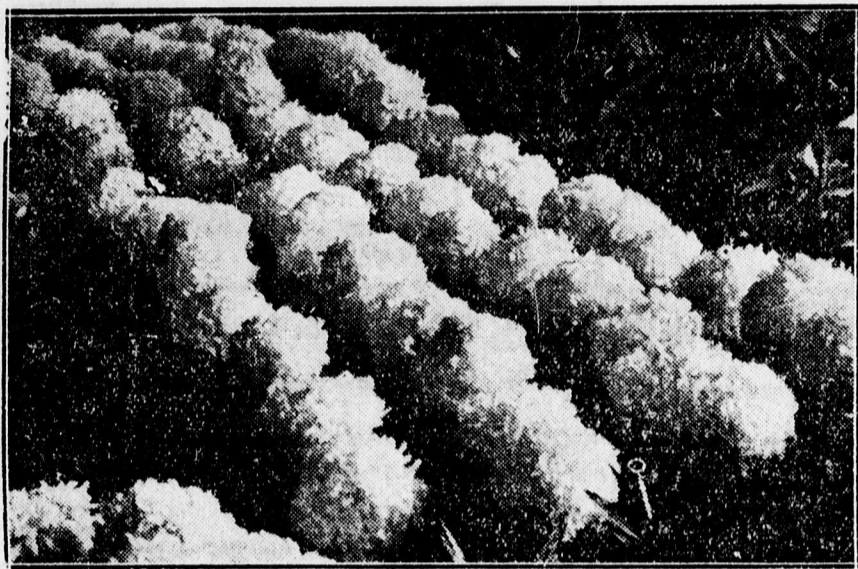
Pompás anyaggal szerepelnek a debreceni kertészek a virágkiállításon

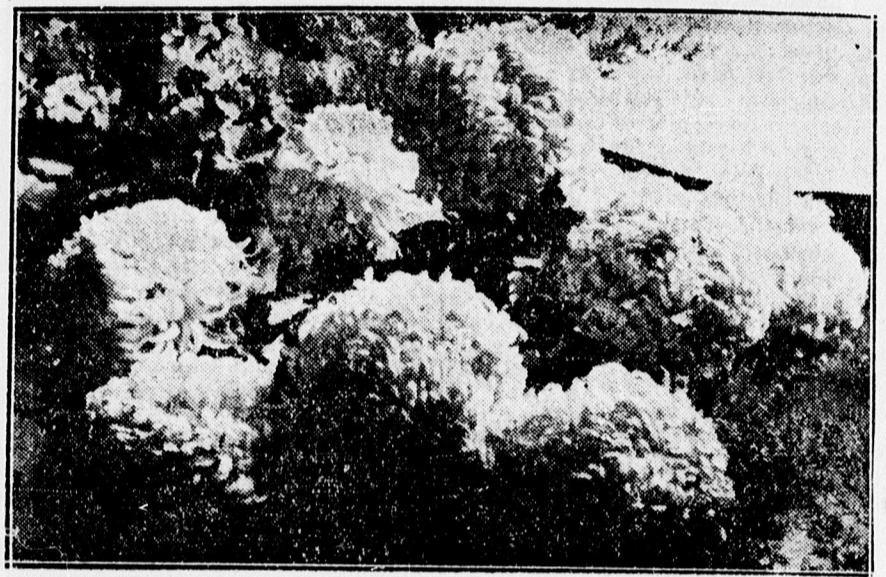
Báró Vay Lászlóné a kiállításon. Gulyás Endre üdvözl.

Szép cyk tamen.

Gyönyörű krizantémok.

Már az elmúlt esztendőben is igen nagy sikere volt a debreceni kertészeknek az őszi szezon alkalmával megrendezett virágkiállítással. Debrecen különben is büszke lehet arra a virágkultúrára és kultuszra, mely alig másfél évtized óta olyan szerencsésen hódított nálunk is teret. Az ilyen kiállítások pedig egyenesen teremtoi, fejlesztői és megkedvelői a virágnak és virágkultúrának: már azért is érdemes megrendezni ezeket a kiállításokat.

Tegnap nyílt meg a virágkiállítás a

városháza dísztermében ünnepi keretek között. A kiállításon megjelent báró Vay Lászlóné és ő nyitotta meg a kiállítást. A Kertészeti Egyesület nevében Steinfeld István elnök üdvözölte a főispánét és egy szép virágcsokorral lepte meg a rendezőséget. Gulyás Endre pedig ez alkalommal nyújtotta át Steinfeld István elnöknek a Kertészeti Egyesület megemlékezését szimbolizáló kelyhét.

A városháza dísztermét zsúfolásig megtöltötte az izlésesen elrendezett virá-

gok özöne. Szébbnél szébb példányok gyönyörködteik a szemlélőt. Emberfej nagyságu krizantémok, tavaszt hirdető cserepes pármái ibolyák, színes porcellánra emlékeztető ciklámenek üde pompája és a szobanövények sokasága ad káprázatosan szép képet. Hirtelen nem is tudja az ember, hogy melyiket szeresse, melyiket csodálja jobban. Fikusok, pálmák, filodendronok és még ismert, ismeretlen zöld növények. Aztán a ma legdivatosabb szobadiszei közül is felvonul egy pompás kollekcio:

kaktuszok sokasága. És ez a felvonul-tatás arról is beszél, hogy ezek a sivar-nak hirdetett virágok is szépek, mulatósak, ha szakszerűen kezelik őket. Ritka szép példányok meg egyenesen kivételes alkalmat nyújtanak a gyűjtőknek az ámulatra.

A mostani kiállítás semmiben se marad mögötte az elmúlt esztendő kiállítási anyagának, sőt hovatovább minden esztendőben szebb és szebb anyagot láthat gyönyörűséggel a kiállítást szemlélők serege.

12. diófa törönköt

keresek megvétele vagontételekben 40 cm.-től felfelé vastagságban, kéreg nélkül, 1.60 mtr.-től felfelé hosszban, elszállításkor készpénzfizetés mellett. Ajánlatok: Orován Mór fakereskedő, Budapest, V., Lipót-körút 13. Telefon 157-39, sz. címre intézendők.

KI VAN ZÁRVA

HOGY AZONOS MINŐSÉGŰ ÁRÚT OLCSOBBAN SZEREZZEN BE, MINT KONTSEK KORNÉL DIVATÁRUHAZÁBAN.

A Dóczy leánygimnázium díszelőadása

december 4-én este a Csokonai színházban.

A Dóczy leánygimnázium hagyományos iskolai ünnepségét ez évben december 4-én a Csokonai-színházban tartja meg — a szokottnál fényesebb keretben. Ez alkalomból színpadra kerül »A királyleányból jávorféska« című zenés, táncos mesejáték. Szövegét Tompa Mihály örökéletű meséjéből a budapesti gyermekek népszerű »Kineses bácsi«-ja írta, zenéjét Szentiványi József zeneszerző szerezte.

A rendkívül mozgalmas és látványos gyermekoperett egy töröl sarjad a »János vitéz«-zel. Tárnya vonzó, szel leme emelkedő, czenkivül irodalom történelmi jelentősége is van. A sokféle séget és tarkaságot, a mozgalmas tö-

megjeleneteket pedig egyenesen meg kívánja, ughogy iskolai előadásra rendkívül alkalmas.

A rendezőség és a művészsztónű Perczel Karola táncitanárnő, aki a darab betanítását vállalta, minden lehetőt elkövetnek, hogy a nagymultu intézet — hagyományaihoz híven — ez alkalommal is jóval többet nyújtson, mint amennyit a műkedvelők előadásai általában nyújtani szoktak. És valóban, káprázatos lesz az a teljesítmény, amit a szereplő gyermekprimadonnák alakításban, énekben, táncban és pazarabbnál pazarabb jelmezekben mutatni fog-nak.

A darab a különféle kórusokkal

együtt körülbelül 150 tanulóat foglal-koztat. Már ebből a nagy számból is lehet következtetni arra a nem minden-napi és egyenesen lenyűgöző látványra, melyben a közönségnek december 4-én este része lesz.

A rendezőség a befolyó liszta jöve-delmet a Tompa-szobor és a Rákóczi-szobor javára óhajtja fordítani. E két kiváló magyar szellemóriás emlékét fogja megnyitó beszédében felidézni és a közönség elé vetíteni az intézet párat-lan népszerűségű igazgatónöje, Konez Aurélné, kinek szereplése már magába véve is esemény.

A részletes tájékoztatásra, a jegyek árára és árusításának módozataira leg-közelebb visszatérünk.

A Máv. Filharmonikus Zenekar

Zsolt Nándor karmagy, a budapesti zeneművészeti főiskola hegedűművész-képző tanára vezetése mellett december hó 2-án tartja idei első hangversenyét. Közreműködik

Kentner Lajos zongoraművész
a Liszt Ezerne verseny nyertese.

Műsoron Weber, Schubert, Liszt, Volkmann, Weiner, Berlioz-művek. Bérletjegyek még korlátolt számban előjegyezhetők a Máv. Üzletvezetőség II. em. 47. sz. alatt Veecy István nyug. ellenőrnél.

BENZIN, MOTORKO.

OLAJTÖLTŐ állomás

Éjjel-nappali kiszolgálással

Emerich László

Debrecen, Halköz (Telefon 16-09)

Auto és motorkerékpár felszerelési cikkék

Az Angol Dunlop gummi képviselője

HULLAHÁZ

URADALMI FAJBORAI

Ujbor . 44 f.
Óbor . 48 f.
5 liter vételnél

ELISMERTEN JÓK

NÉMETHI
JÓZSEF

Simár-u, 31. Tel. 11-93.

HETI MŰSOR:

November 18. vasárnap délután 3-kor: Tabáni orgonák. (Olesó helyarákkal.)
Délután 6-kor: Muzsikások. (Olesó helyarákkal.)
November 18. vasárnap este 9-kor: Sulamith.
November 19. hétfő délután 3-kor: Leányklub előadása. (Zóna.)
November 19. hétfő este 8-kor: Muzsikások. (A. 7. bérlet.)
November 20. kedd este 8-kor: Bihoros (Tisztviselőest, 50 százalékos kedvezményvel.)
November 21. szerda délután 3-kor: Bihoros. (Zóna.)
Este 8-kor: Tabáni orgonák. (B. 7. bérlet.)
November 22. esütörtök délután 3-kor: Ördöglovas.
Este 8-kor: Sulamith.
November 23. péntek este 8-kor: Tabáni orgonák. (C. 7. bérlet.)

SULAMIT.

A Csokonai-színház szombaton este nagy siker mellett ujtotta fel Goldfaden Ábrahám híres keleti operettjét, a Sulamitot. A mese bizarr romantikája, nagy bonyodalma ma talán kevésbé érdekli az embereket, de a darab egészséges humora s főképpen a héber zenei motívumokból és egyházi énekek-ből összeállított csodás muzsikája semmit sem veszített szépségéből. A szombati rópriz a szezon legnívósabb előadásai közé tartozott. Vitéz Jakabffy Dezső rendezése tempóban is, stílusban is kitűnő. Jatkó Rezső remekül dirigált. A címszerepben Erdei Rózi meglepően bensőséges és művészi játékot produkált s emellett nagyon szépen énekelt. Ilyen jónak még sohasem láttuk. Balogh Klári dekoratív jelenség s alakítása tökéletes. Eöry Klári erotikus lakodalmi táncát meg kellett ismételn.

Nagy Erzsí komikai tehetsége figyelmet érdemel. Daniss Győző Absolonja értékes, kiegyensúlyozott alakítás. Érces hangja pompásan csengett. Őszinte sikere volt. Az eleven fantáziájú Szokolj Gyula kedvesen mókázott. A kőrök szerepében Bihari Nándor, Kormos Ferenc és Lányi Alfréd hallatlanul mulatságosak voltak s állandó derűtségben tartották a nézőket. Mindnyájan csillagos jelest érdemelnek. Bakoss Gyula méltóságos Monoachja művészi értéket reprezentált. Halász József nagyon szépen énekelt s a Kol-Nidre remek előadásával robbanó sikert aratott. A kisebb szereplők és a kar tagjai jól megállták helyüket. A közönség általános tetszéssel fogadta a Sulamith felújítását és a nívós előadást. (b. p.)

HÁROM ELŐADÁST TART MA A SZÍNHÁZ

A Csokonai színházban ma három előadás lesz. Három nagyszerű, kitűnő darab kitűnő előadásában lesz alkalmunk gyönyörködni a debreceni közönségnek olyan páratlanul olesó helyárok mellett, amire példa az országban több nincsen.

Délután 3 órakor a legkedvesebb, legpoétikusabb romantikus operett, a Tabáni orgonák kerül színpadra olesó délutáni helyárok mellett, a főszerepekben Balogh Klárral, Eöry Klárral, Raffay Kecével, Szende Máriával, Danissal, Biharyval, Kormossal, Szokollyal és Hódyval.

Délután 6 órakor a szezon egyik legnagyobb prózai sikere: Paul Schurek mosolyból és könnyűből szőtt derűsen borongós életképe, a Muzsikások van előadásra tűzve.

Este 9 órakor a minden idők legszebb zenéjű biblikus tárgyú operettjét, Goldfaden remekét, a Sulamithot adja ismét a színház operett gyűjtése elő.

Hétfőn A. bérletben a Muzsikások című életkép kerül ismét színpadra.

Kedden este tisztviselőknak és színpártolóknak az összes fődíszintí és páholyjegyekből nyújtott 50 százalékos kedvezményvel a legmeggrá-zóbb klasszikus színmű, a Bihoros kerül műsorra, a címszerepben Thuróczy Gyulával.

Szerdán és pénteken C bérletben a Tabáni orgonák című operett, esütörtökön pedig bérletszünetben a Sulamith előadását ismétli meg a színház.

Ilyen ragyogó, művészi hozzáértéssel és művészi érzékkel összeállított műsor a legkényesebb igényeket is kell hogy kielégítse. Különösen, ha az előadott darabok olyan

Megfelelő fedezettel

rendelkező vállalkozók és kereskedők mobil üzleteinek

finanszírozására

vállalkozunk.

Jelige 2000"-re a kiadóba adandó.

Hölgyeknek

harisnyát, keztyűt, téli nadrágot

elképesztő olcsó áron.

Selyem harisnya, finomszálú műselyemből 1.90 helyett most	1'18	Sweizi női nadrág, finom fehérnemű színekben	0'98
Vastag meleg téli harisnya, kitűnő minőség, minden színben	0'68	Selyem nadrág, belül gypjuval bélelve, csikos műselyem felsővel	1'76
Meleg sport sokni, divatos bordúrral, szép színekben	0'48	Sweizi combiné, prima Nor-Coc márka 3-as szám	2'20
Téli meleg női keztyű, töleséres, vagy gombos fason	0'96	Gyermek selyem nadrág, belül gypjuval bélelve, műselyem felsővel	1'45
Bőrkesztyű, teveszőr béleléssel, valódi pécsi gyártmány	4'98	Sweizi gyermek nadrág, finom fehérnemű színekben	0'95
Gyermek téli meleg kesztyű, kitűnő minőség	0'68	Női matt patent hálóing, új fason, finom színekben	4'90

CSILLAG TESTVÉREK Piac- és Simonffy-u. sarok.

minden vonatkozásában páratlanul kifogástalan előadásban kerülnek a közönség elé mint a debreceni Csokonai színházban, melynek társulata ma vitán felülállóan legjobb az egész országban.

December esejére a színház igazgatója ismét olyan világvizonylatban is páratlanul egyedülállóan magas nivóju operaelőadást nyújt a debreceni közönségnek, hogy az minden eddigi operaelőadás színvo-

nalát felülmúlja. Puccini remeke, a Tosca kerül előadásra és a címszerepet a világ egyik legkitűnőbb énekművésznője, Schwartz Vera, a bécsi Operaház örökös tagja és kamaranékesnője enekli. Partnerei lesznek Leopold (Lendvai) Andor, a berlini Operaház volt és a pesti Opera jelenlegi tagja, Szórád Ferenc, a debreceni közönség kedvenc tenoristája, továbbá Pajor Ödön, a Városi színház baritonistája.

Kósa Kalapüzem

férfi és női kalap raktára, Piac u. 28., a Gambrinus átjáró. Elsőrendű munka! Olcsó árak!

— A Népművelési Bizottság ingyenes tanfolyamokat állít fel az irni-olvasni nemtudók részére. A városi törvényhatóság Iskolánkülvüli Népművelési Bizottsága az analfabétizmus elleni küzdelem terén már évek során át igen eredményes tevékenységet fejt ki azon tanfolyamok felállításával, melyeken az irni-olvasni nemtudó egyének teljesen díjmentesen megfelelő oktatásban részesülnek. Évente több száz azoknak a száma, akik a tanfolyamot sikeresen elvégzik s így családjuk, valamint a környező társadalomnak értékesebb tagjaivá válnak, élethivatásuk betöltésénél ezen a téren is önállóságra tesznek szert. A tanfolyamok rövidesen megkezdődnek s az előadási órák oly időben tartatnak (este 5—6 órai kezdettel), amikor az illető egyének napi elfoglaltságukban már akadályozva nincsenek. A bizottság a jelentkezett hallgatókat díjmentesen tankönyv és írószerekkel is ellátja. Az Iskolánkülvüli Népművelési Bizottság azon kérelemmel fordul a kulturális törekvések iránt mindenkor megértést tanúsító városunk közönségéhez, hogy irni-olvasni nemtudó alkalmazottját vagy ismerősének nevét szíveskedjék a Bizottság titkári hivatalával (Széchenyi u. 20.) közölni s alkalmas módon lehetővé tenni, hogy az illető analfabéta a tanfolyamra mielőbb önként jelentkez-

zék. Bejelentés vagy jelentkezés a már jelzett helyen hétköznapokon délelőtt 9—1, délután 4—6 óra között történhetik.

Orvosi műszerek

orthopéd kellékkészítő.

Ludtalpbetétek gipszminta után. Nielekezés szakszerűen.

Szabó István Piacu. 42

(Pannonia-udvar.)

Minden igényt minden izlést kielégít a

Faipar rt.

bu'orüzlete

Ferenc József 32.

Fekete Pál

operaénekes, m. kir. Operaház tagja

19-én, 20-án, 21-én.
hétfőn, kedden, szerdán.

esténként az

Arany Bika üvegtermében

énekel.

„Tuhacsere” akció

Férfi ruhaüzem megkezdődött. Viselt férfi ruháját

Sas-u. 4.

Duits ezredes és Starkits horvát emigráns titokzatos öngyilkossága

A cseh kormánykörök pontosan tudtak a marseillei merénylet előkészületeiről.

Róma, nov. 17. A torinói Stampa és a római Piccolo genfi értesülést közöl Duits ezredes és Starkits karsbadi öngyilkossági körülményeiről. Az értesülések megállapították, hogy Buits azért érkezett Csehszlovákiából, hogy összeköttetést hozzon létre a horvát mozgalom és a prágai kormány között. Amikor az alezredes öngyilkosságának híre elterjedt, a cseh lapok rögtön írni akartak az eseményről, a prágai kormány azonban megtiltotta, hogy az öngyilkossággal a cseh sajtó foglalkozzék. A lapok genfi értesülése szerint valahányszor

Duits neve szóba került, a cseh kormány mindig feltűnő idegességet mutatott. Ugyanakkor, amikor Duits öngyilkos lett, Starkits ugyancsak Karlsbadban ugyanolyan körülmények között vetette el életét.

A lapok szerint a két öngyilkos

nem saját kezével vetett véget életének, hanem a cseh érdekek áldozata volt.

A cseh kormánykörök pontosan tudtak a marseillei gyilkosság előkészületeiről, még pedig Duits alezredes útján. A cseh kormány mégsem tartotta szükségesnek, hogy megakadályozza a merényletet, mert tudta, hogy a megakadályozás nem állana Csehszlovákia érdekében. Feltűnő, hogy a cseh hatóságok, különösen a budapesti cseh követség pillanatok alatt elhatározta magát arra, hogy a legfőbb körökben terjessze a Kalemén-féle hamis utlevéltípusát és ugyanilyen gyorsasággal eltűntette a budapesti cseh követség a többi hamis cseh utlevelet, amelyet a horvát emigránsok használtak.

x Liener fényképész garancia, hogy az egypengős jubileumi ajándéka gondos és tökéletes elsőrangú munka.

Edmond Poupé előadása Kisfaludy Sándorról Debrecenben

Edmond Poupé, a draguignoni muzeum ismert nevű igazgatója szeptember hó 22-én, esütörtökön délután 6 órakor Kisfaludy Sándor draguignani szerelméről előadást tart Debrecenben.

A tudós francia muzeumigazgató figyelmét egy rádióelőadás hívta fel Kisfaludy draguignani fogságára és ennek alapján indította meg helyszíni kutatásait.

Kisfaludy Sándor Draguignanban címen nemrég megjelent franciayelvű munkájában fényt derít a nagy magyar költő francia fogságának körülményeiről. A kitűnő francia tudós igen érdekesnek ígérkező előadását az Egyetemi Francia Intézet és a Csokonai Kör együttes rendezésében fogja megtartani.

Lopják az uccai sorfákat

A rendőrség központi ügyeletén jelentette a városi kertészeti, hogy az uccai sorfákat a műveletlen és gonosz emberek rombolják és lopkodják. A város ezrével ülteti ki az uccai sorfákat, hogy fásítsa a várost és leküsse a port. A gonosz emberek azonban sok

kárt okoznak a fasorokban. Legutóbb — mint a jelentés közli — a Szegényház soron kiültetett juharfákból 27 darabot kitértek. A csendőrség erőves nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére.

Születések: Kunkli Péter fm., fiu János, Kozma György gépkezelő (iker) Ferenc és Irén, Burai István gazdálkodó, leány Julia, Szabó Lajos MÁV lakatos, leány Ágota, Szele Lajos adóellenőr, fii László, Friedmann Ábrahám hitoktató, fiu Ervin, B. Nagy Imre npsz., leány Erzsébet, Kovács István kocsis, fiu István, Egy halvaszületés és egy törvénytelen ujszületés.

Házasságok: Nagy Árpád cipész—Boldog Erzsébet, Fekete János fm.—Borsodi Ágnes, Ajtai József npsz.—Gál Ilona, Tóth József gazdálkodó—Szilasi Etelka, Ábrahám Imre ny. MÁV lakatos—Vass Julia, Bordás Péter festőmester—Vavruska Jolán, Kerecsi György npsz.—Szolnoki Zuzsa, Tóth János fm.—Balázs Erzsébet, v. György János fm.—Kraukovics Piroška.

Halálozások: Fekete Györgyné ref. 47 éves, Honvéd u. 15. Balogh Miklós ref. 1 hónapos, Csap u. 56. Szabó Mi-

hálné ref. 47 éves, Méhes u. 15. Borsos Lajos ref. 37 éves, Tiszapolgár, Szemán Andrásné ref. 49 éves, DMKF barok.

Világmarika

körzetképviselő: „Vándor” benzinállomás Széchenyi 24. Telefon: 13-06. Éjjel nappal szolgálat.

KÖRZETKÉPVISELŐT KERES

kézimunka és fonalnagykereskedés. Eddigi működés és megfelelő referenciákkal ellátott ajánlatok „Agilis” jellegre kéretnek Klein Jenő hirdetőirodájába Budapest, VI. Eötvös u. 26. c.

Új árakkal dolgozunk!

Üzletszerzőnk tel fogja keresni, kérjen árajánlatot bármilyen nyomtatvány-szükségletére

LISZANTULI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R. I. DEBRECEN. József kir. h. u.

Hanyu Pali sürgönyöz

Irta: Veressné Főző Erzsébet.

Lázás sietséggel kapta magára kopott felöltőjét Hanyu Pali, hogy cimbalomját adjon a tanító kisasszonynak; ki már bizony türelmetlenül várta. Az időmérő óra most mintha gyorsabb tempóban telne volna a nagy mutatói s rosszkedvvel dobta le a verőt a kezéből s cimbalomra: ma se tudja kitalálni az órá, — gondolta magában. Hiába, első a kötelesség! Neki menni kell, mert 90 nebuló vár rá az iskolában. Idegesen lépett a nyitott ablakhoz, megnyugtatóan feltűnt a cigány lassan mozgó alakja. Felöltőben? Egy ilyen szép meleg májusi napon. Bizonyára beteg, azért bujtató sovány testét az eléggé durva felöltőbe. Míg ezeket átgondolta, kinyílt az ajtó, nem is hallva a kapagtatóst.

Ugyan Pali! — Támadt hirtelen haraggal az anélkül is sapadt cigányra — ha még egyszer elkésik, nem tanulok tovább.

Szegény cigánnyal majd felfordult a világ, de nem árulta el rosszkedvét. Odaült a cimbalomhoz és játszani kezdte a lelkéhez illő szomorú nótát: „Élet, élet, betyár élet...” Ugyan Pali! Hogy játszhat nekem ilyen dalt? Már elfeledte, hogy a múlt órák Mikor eszembe jut, mintha tavasz volna — tanultuk. Már tudom is, csak egy pár hibát kell még kijavítani. Átvette a verőt és siklottak a verők a hurokon: mert olyan szép is az a nóta, mintha csak az ő lelkéből fakadt volna... No, Pali, hol volt a hiba? Sehol instálom! Nem vettem észre ke-

zst esókolom. Hagyjuk abba a tanulást. Egy sem sokra megyek a mai napon. El is késik, beteg is. Vagy mondja, mi a baja? Hagyjá különben. Azt mondja meg inkább, megint húzatta az éjjel Kovács Pista a Beke Marcsa ablaka alatt a „Csak egy kis lány-t”? — Mindig csak azt húzta a tekintetes segédjegyző úr. Hm. A Marcsa még főkötő alá jut az őszön... Én is azt hiszem.

— Maga ne higgyen semmit! Másnak is húzták már ezt a nótát és... itt elhallgatott. A cigány átvette a szót, megragadva az alkalmatlan pillanatot: „A kisasszonynak van igazsa, neki se igen huzsák többet azs ablaka alatt. Miért, Pali? Kapott mohón a fogonytom a bándámat. Kérem is a kisasszonyról kijelent szavak hallatára. Feloslakát, tessék nekem megírni egy sürgős levelet Nagybereszna-ra a Balogh Peli komámnak, aki tavaly nálam volt nagybögös, tessék tudni, az a ragyás képmagosi fiú. Tessék megírni, hogy rögvést írja meg, milyen világ van arra? Vannak-e sok urak? Szeretik-e a cigányzenét, ha igen, azonnal megyek. Ugyan Pali! Ki fog akkor engem tanítani cimbalmozni? Itt tudná hagyni ezt a szép akáclobos falunkat? No tározáshoz? Velem kisasszonyka? Velem? Menjén a frásba!... Ő miatta megyek el. És e szónál le vette a fején akarattal fönnhagyott kalapot, felöltőjét széttárta. Az a szánalmas kinézés, amit a szegény cigány akkor mutatott, olyan nevetésre bírta a tanító kisasszonyt, hogy még a könnyei is hullottak a józsu nevetéstől. Ezért megyek el, a komisságáért. Ugy volt a dolog kisasszonyka, hogy délelőtt a vendéglő-

ben jácrottunk, egyszer csak hozik a hírt, hogy otthon nagy baj van, azt hiszem, a cigánysor ég. Itt még ennél is rosszabb dolog történt. A gödrök valamennyi cigányasszonya össze verekedett. Egymást ütötték, verték. Hazsa érve látom az asszonyt össze tépve, össze marva. Mondok neki nagy méreggel, hogy „nem sül le a pofádról” a hürr — ilyen sígyent hozni a band feje. Ezért elvehettek. Még te bírals így a helyett, hogy megfizetnél annak a kancsi Veronának, hogy a ház sakadjon rá — még rám vesekedel? Nese te goromba ember és hozzáim vágta a gyerekdunyhat. A meg kisakadt. Ast se tudtam, tüst-e, talu-e, de meg akartam fulni Na, Pali! Egy het szél, a pünkösdi nagy heti szél is kevés lesz, hogy magáról ezt a sok apró pihét lehordja. Szent Isten! Még a haja is csupa fehér. Na, maga se dalolhatja: „Fekete hajamból lassan hófehér lett.”

Ezt igazán nem lehet kibírni magának és leült, hogy megírja a lapot, — „Csak sürgösen tessék megírni, ha lehetne, úgy, hogy még ma ott legyen. Adja fel sürgönyileg Pali, — biztatta a tanítónő, aki gondolta, most csinál egy nagyszerű viccet, amin, ha meg tudják a faluban, jót fog mulatni az a haragos Laei is, aki most még az cucát is kerüli...”

— Nézze Pali, itt van a lep, de jól értsé meg, a postaládába mikor be jó hangosan: „sürgős! A drót elkapja a lapot és azonnal megy Nagybereszna felé. Este már itt lehet a válasz is.

— Nem csap be a kisasszony? Egy ilyen elkeseredett emberrel tréfálok én?...

Rezskező kézzel, talán még lábakkal

is lehet mondani, mert ablakából lesve figyelte a cigányt, vajjon szót fogad-e neki? A postahivatal közvetlen szomszéd házában volt. S a cigány híven teljesítette a rá bízott nehéz feladatot: a sürgönyzést. Amikor nagyot ütött a postaláda oldalára, s még nagyobb kiáltva, a nyitott ablaknál egy izgalmas detektívregényt olvasva, díványán végigdölvé a mitsé mseitő postaslány úgy megijedt, hogy nemcsak a könyv, de ő maga is a padlóra esett. Azt hitte, hogy a regény hősei elevedtek meg és adtak le egy lövést.

Fölcsúszva az ijedségből, az ablakhoz lépett.

— Mit csinált Pali, itt az ablak alatt?

A cigány a szobából kihallatszó zajt arra magyarázta, hogy a drót jött működésbe, — sürgönyöztem kisasszony! Ahogy a tanító kisasszony mondta.

— Jól van, Pali, de máskor ne olyan erős ököllet, mert elszakad a drót.

Hogy mit kapott a tanítónő a postás lánytól, aki különben a legjobb barát-nője volt, azért a nagy ijedségért — nem árulták el. És a szép Egyry Baby örömmel nyomta rá a bélyegzőt a választ hozó lapra, amit azonnal megírtak. Hiába, a falusi élet is csak úgy szép, ha tele van romantikával, meg cigányzenével.

A válasz lesújtó volt, mit a tanító kisasszony nagy szomorú hangon olvasott fel a hozzá libegve futó cigánynak, aki pedig mást remélt a gyors válaszadásban. Lehajtott fejjel adott kifizetést a szomorú beleegyezésnek: nincs mit tenni — élni kell tovább azzal a csúnya szipirtóval!...

HIREK

— Istentiszteleti rend a református templomokban, november hó 18-án: Nagytöplomban délelőtti 10 órákor dr Soós Béla, délután 5 órákor Kovács Imre. — Kistöplomban délelőtti 9 órákor Tanács Ferenc, 11 órákor Márki Kálmán, délután 3 órákor vallásos ünnepély Kovács József és Uray Sándor. Kossuth ucai templomban délelőtti 10 órákor Kovács József, délután 5 órákor dr Módis László. — Árpádtéri templomban délelőtti 10 órákor Kolozsváry Kiss László, délután 3 órákor Nagy D. Ispóty templomban délelőtti 10 órákor Baja Mihály, délután 5 órákor vallásosünnepély dr Danesházy Sándor. Homokkerthben délelőtti 10 órákor Kalas Ferenc, délután 3 órákor Gál Miklós th. — Kerekestelenen délelőtti 10 órákor vitéz Szabó Endre, délután 3 órákor Soós Béla th. — Szegényházban délelőtti 10 órákor Lukács László. — Nyilastelepen délután 3 órákor Papp I. Csapókerthben délelőtti 10 órákor dr Danesházy Sándor, délután 3 órákor Bagdy István th. — Nyulason délelőtti 10 órákor Ilyés Sándor th. — Dócei intézetben délelőtti 10 órákor Ilyés E. Szikgáton délután 2 órákor Kántor József. — Ebesen 10 órákor Magyar Bertalan. — Dombostanyán délelőtti 8 órákor Mezei Béla. — Nagyhegyesen délelőtti 10 órákor és Kunpálhalmon délután 2 órákor Halász András. — Belső-ohaton délelőtti 8 órákor és Telekházán féltizenegy órákor Molnár Gyula. — Téglavetőben délután 3 órákor Kiss Ferenc. — Tégláskertben délután 3 órákor Ludász Gyula th. — Wolaffkatelepen délután 3 órákor Puskás Lajos.

— A római katolikus templomban és az iskolakápolnáknál: Rendes vasárnap szentmiséről. Misék a főoltárnál 6, 7, 8, 9 fél 10, 11, háromnegyed 12 és félegy órákor. 8 órákor piarista diák-mise, a kegyesrendi Calasanz Szent József reálgimnázium növendékei részére. Féltíz órákor nagymisét mond dr Kom-pasz Árpád szentszéki bíró, theozianumi igazgató. Prédikál Novák Gyula káplán. Utolsó mise félegy órákor. Délután szentolvasó és litánia. — Szentmisék és prédikációk a külső-ségeken: Homokkerthben délelőtti 10 órákor dr Rassovszky Kálmán kegyesrendi tanár. — Nyilastelepen délelőtti 10 órákor Szabó Imre püspöki tanácsos Csapókerthben délelőtti 10 órákor Kummergruber Emil kegyesrendi tanár, a Katolikus Olthon igazgatója. — Augustus-laszon délután délelőtti 9 órákor Somogyi Ferenc káplán. — Magyarok Nagyszonyon kápolnájában Béres Endre káplán. — Szent László kápolnában Hulay Ferenc szentszéki bíró, kollégiumi igazgató.

— Vasárnapi rend a görög szerlatásu róm. kath. templomban: Reggel 7 órákor reggel istentisztelet. 8 órákor diák-mise. 9 órákor katonamise, 10 órákor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. Délután félnégy órákor rózsafüzérszertartás, négy órákor vecsernye, s utána szentségimádás.

— Az evangélikus templomban. (Miklós uca 3 szám), vasárnap délelőtti 9 órákor ifjúsági istentisztelet. Prédikál Labossa Lajos hitoktató-lelkész. Délelőtti 10 órákor és este 6 órákor istentisztelet, igehirdetéssel. Prédikál mindkét alkalommal Pass László lelkész.

— Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos uca 23. szám alatt levő imaházban, vasárnap délelőtti fél 8—fél 10 óráig imaáhitat, fél 10—fél 11 óráig prédikáció, 11—21 óráig vasárnapi iskola, délután 6—7 óráig prédikáció, fél 8—9 óráig vallásosestély kegyeskar és zeneszámokkal. — Szerdén este 7—8 óráig prédikáció. — Pénteken este 7—8 óráig bibliaóra.

— Dr Vargha Elemér h-polgármester és Ary Lajos főszámvevő hivatalos ügyek megtárgyalása végett Budapestre utaztak. Több miniszteriumban járnak el a várost érdeklő fontos kérdésekben.

— **X ONDOLÁLTASSON GÉPPEL,** gép nélkül, vízzel, vassal, Ramminger-nél, Szent Anna uca 12. szám, (városi bércpalota). Borralaló nines!

— Holnap, hétfőn kezdődik Juhász Nagy Sándor előadássorozata. A keresztényiség alapszámának a világi életre való kihatásáról előadássorozatot kezd Juhász Nagy Sándor, mely az egész télen át folytatódni fog. Az előadássorozat célja az, hogy a keresztényiség nagy értékeit az ember földi életére vonatkozó hatásukban kiemelje. Sorra veszi az állam és társadalmi mai problémáit és azt mutatja ki, hogy az igazi keresztényen felfogás milyen megoldásokat követel. Az első előadás hétfőn délután pontosan hat órákor lesz a Kálvin-tér 5. számú gyülekezeti otthon nagytermében. A rendezőség mindenkit szívesen lát és belépődíj nem lesz.

— **X Japán rádió Debrecenben nines,** de olcsóságáról meggyőződhet Mayer Emil okl. gépészmérnök-nél. — Gyári készülékek bizományi raktára. Javítások, alkatrészek legolcsóbban. Villany-szerelés szakszerűen. Burgondia uca 15. szám. Telefon: 15—79.

— Ingyenes tanfolyamok az írni-olvasni nem tudók számára. A törvényhatósági Iskolán kívüli Népművelési Bizottság a tél folyamán ingyenes tanfolyamokat szervez meg mindazok számára, kik írni-olvasni nem tudnak. Ezen kultúrális akció sikere érdekében a kultúrális törekvések iránt mindenkor oly nagy megértést tanúsító városi közönséghez fordul támogatásért abban a tekintetben, hogy analfabéta ismerőseik figyelmét hívják fel erre az áldásos intézményre s hassanak oda, hogy az írni-olvasni nem tudó egyének minél nagyobb számban vegyenek részt a tanfolyamokon. ABC-vel és a szükséges frászerekkel a jelentkezett hallgatót teljesen díjmentesen a bizottság látja el. Előadási órák este 5—6 óráig kezdődően tartanak. Jelentkezni lehet a bizottság titkári hivatalánál: Széchenyi-utca; 20. sz. alatt. Iskolán kívüli Népművelési Bizottság.

— **X Tartós ondulálás 6 havi garanciával.** Hajfestés, gyönyörű színekben, vas- és víz-ondulálás 0.60. vas- vagy víz-ondulálás, mosással 1.20. Komáromi és Bikabérbáz József kir. herceg uca 3. sz. Telefon: 19-56.

HALAT?

Halcsarnoktan

— A Szent Erzsébet Egylet elnöksége felkéri az egylet valamennyi tagját, hogy holnap délelőtti féltíz órákor teljes számban vegyenek részt az ünnepi szentmisén, amelyet dr Lindenberger apostoli kormányzó celebrál, — Árpádházi Szent Erzsébet emlékére. Elnök.

— **X Szörmeszükségeit és szüemunkait** legolcsóbban szerezheti be Barkó Márton utódnál, Színház átjáróban.

— **Kuthi Sándor napidíjál.** Dr Vargha Elemér h-polgármester, dr Kuthi Sándor két ízben is kiküldte idegenforgalmi ügyekben, vidékre, a város képviselőtestületben. Ilyen esetekben Kuthi th. tisztifőügyésznek, főügyészi napidíj jár Kuthi azonban semmiféle tisztelődíjat mint idegenforgalmi ügyvezető, a maga részére nem szokott felvenni, így kivánságához képest a két napidíjat a Városok Szövetsége javára, befizették a Városi Takarékbán.

— **X A világhírű angol Earl Grey tea-keverék** Debrecenben egyedül csak Esterházinál, Piac uca 30. Angol és belföldi tearum különlegességek.

Férfifehérműt divatcikkeket

most olcsón vehet.

Freskó vagy sefir ing, bélelt elejjel, 2 gallérral	3'—	Rövid köpper alsónadrág, gombos, prima rayeből	1'80
Fehér puplin elejű ing, mosott siffon hát-tal	3'60	Hosszú köpper alsónadrág, gombos raye — vagy spice köpperből	2'80
Divat puplin ing, 1 kemény, 1 puha gallérral, bélelve	4'80	Gyapju nyaksál, divat mintákban, szép színekben	1'50
Hálóing, prima mosott siffonból, — complet méret	3'20	Crepe saten kendő minden divat színben, síma és pettyes	4'20
Piyama, szintartó sport-flanellből, kitűnő szabással	4'80	Bokavédő, prima fileből, patent záras vagy gombos	1'68
Rövid gombos alsónadrág, freskó vagy sefirből	1'20	Szarvasbőr vagy bőr-kesztyű teveszőr bé-léssel, pécsi gyártmány	5'20

Csillag Testvérek

Piac- és Simonffy-u. sarok.

A Leány Klub hétfőn délután megismétli nagysikerű előadását

Az Árpádházi Boldog Margit Leány Klub legutóbbi előadása iránt, amely kedden volt a Csokonai színházban, olyan nagy érdeklődés nyilvánult meg, hogy az előadást meg kell ismételni. Ugyanis sokan nem kaptak jegyet az első előadásra, ez indította a leányklub vezetőségét, hogy az előadást megismételje.

Hétfőn délután három órai kezdettel lesz a leányklub előadása

— Ismét megüresedett egy városi állás. Kiss Antal, aki a máltai biztosi hivatalban volt alkalmazva, nyugdíjba ment. Állása tehát megüresedett. A polgármesterhelyettes az állás betöltése iránt megteszi a szükséges intézkedéseket.

HALAT?

Vigmozi bejárattal szemben

— **Ügyvédszövetség összejövetele.** Az Ügyvédszövetség debreceni osztálya, 20-án, kedden, a rendes szokástól eltérően hét órákor tartja keddi összejövetelét az Aranv Bika olvasótermében. Az összejövetel tárgya: Kari kérdések megbeszélése és ezt követően barátságos menü-vacsora, amelyre ezúton hívja meg az összes kartársakat az elnökség.

— **X Értésítés.** Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, amennyiben az antikóra kiállítás rövid időn belül megnyílik a kiállításra, vagy előadásra szánt antikórákat, még e hét folyamán kérjük behozni, vagy bejelenteni az Ingóságközvetítőbe. Telefon: 11-99. Továbbá igen olcsó áron kerülnek előadásra előkelő hagyatékokból származó mindenféle nagyon szép antikbútorok, ülgarnitúrák, könyvszekrények, úriszoba garnitúrák, eredeti facsillárok, tükrök, szőnyegek, előszoba és konyhabútorok, s vívfelszerelések, festmények minden elképzelhető dísz tárgyak stb.

ugyanesak a Csokonai színházban, még pedig ugyanazzal a gazdag programmal és műsorral, mint az első előadáson. Nagyszabású szavalókórus, remek táncszámok és mulatságos egyfelvonásos darabok teszik változatossá a műsort.

A helyárakat még a zónaáraknál is olcsóbban állapították meg, legdrágább jegy hatvan fillér. Jegyek a színházi pénztárnál válthatók.

— **X Cserépkályhát vegyen,** ki olcsón akar fűteni. Harthmudt és más rendszerű kályhák, rendkívül nagy választékban, minden szín- és nagyságban. Vállalok átrakást helyben és vidéken, legújantósbabban. Krisch kályhámester, nagyállomástól benyíló Ispóty-tér 1. sz. Telefon 12-18.

— **X 17, 18 és 19-én a városházán virágkiállítás.**

HALAT?

József kir. herceg u. 2.

— **X Állandó virágkiállítás „Rózsa“** virágcsarnok, Kossuth uca 3. Elismeret izléses munka!

— **Intézkedések a városi hivatalok túlszűfoltása ellen.** A városházán a hivatali helyiségek annyira túlszűfoltak, hogy a helyzetet segíteni kell. Mivel a köztisztasági vállalatot beolvastották a gazdasági ügyosztályba, ennek a hivatalnak a sötét folyosó részét átalakítják hivatali helyiségekké. A többi hivatalok zűfoltásán úgy próbálnak segíteni, hogy felkérrik Tóth Aurél ny. kuriai bírót, engedje át a városnak a most birtoklását, helyette bérelnek, vagy adnak neki máshol megfelelő lakást. Ott helyezik el a hivatalok egy részét, mivel az új városháza építéséről belátható időn belül nem lehet szó.

GYÁSZ ROVAT

Farkas Eszter temetése szombaton délután 3 órakor volt a Köztemetőben a »Dankó« temetkezési vállalat rendezésében. Kossuth ucca 3.

Özv. Farkas Jánosné temetése hétfőn délután fél 3 órakor lesz a Köztemetőben a róm. kath. egyház szertartása szerint. Temetését Gebauer cég rendezi.

Id. Davics Ferenc vasöntőmester temetése kedden délután 3 órakor lesz a Köztemetőben. Temetését a Gebauer cég rendezi.

Özv. Tarjáni Ferenéné Perczel Juliánna meghalt. Temetése hétfőn délután 3 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. Engesztelő szentmiseáldozat 21-én reggel fél 9 órakor. Temetését Bartha temetkezési vállalata végzi.

Kun Sándor 75. évében elhunyt. Temetését vasárnap délután 3 órakor a Köztemetőben Bartha temetkezési vállalata végzi.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon jó rokonok, kedves ismerősök, a hentes szakosztály vezetősége és tagjai, kik szeretett édesanyám elhunytá alkalmából részvételüket és együttérzésüket személyesen vagy levélben kifejezték, fogadják ezúton is hálás köszönetemet. *Szabó Károly és családja.*

Köszönetnyilvánítás. Mindazok, akik felejtethetetlen nővérem, Hajek Jánosné Reider Gizella temetésén résztvettek, ravatalára koszorút helyeztek, fájdalommat részvételükkel enyhíteni igyekeztek, fogadják igaz köszönetemet. *Hajdu Józsefné Reider Böske.*

Felhívás ezen szegénysorsú és sokgyermekes vasutas családokhoz, vasutas özvegy és árvákhoz, akik a vasutas MANSZ csoporttól segílyt kérni óhajtanak, hogy családi körülményeik felsorolása mellett adják be kérvényüket a következő címre: Dr. Salav Lajosné, Vasutas MANSZ elnöke, Wesselényi u. 2. vagy Hegedüs Károlyné, Kerti u. 6. sz. Vargakert. A kérvények december 5-ig bezárólag nyújthatók be. Az elnökség.

x Mi a fontos rádiónál? Rádióvásárlásnál ajánlatos a szolid izléses külső mellett a szerkezeti megbízhatóságra is súlyt helyezni, mert végeredményben ettől függ a rádió teljesítménye és rendszeres zavartalan működése. A 3+2 csöves reflex kapcsolású 303-as Orion rádió teljesítményéről és megbízhatóságáról bárki meggyőződhet, mert minden Orion rádiókereskedő készséggel bemutatja. Azonfelül szívesen szolgáltat rádióügyben szaktanácsot és mindennemű felvilágosítással.

Tagsági est a KIE-ben (Piac ucca 36. I. em.) ma este 8 órakor, fiúk és fiatal emberek részére „KIE tag és a politika” című eszmecserevel, amelyet dr. Blaskovich Zoltán egyetemi gyakornok vezet. Mindenkit szívesen látnak, belépődíj nincs.

A Lándzsa uccai lakosok gyalogjárdát kérnek. Beadványt intéztek a Lándzsa uccai lakosok a városhoz, hogy a téli inségakció során csináltassanak az uccában gyalogjárdát. A h. polgármester utasította a műszaki igazosztályt, hogy amennyiben lehetséges, állítsa be a munkaprogramba ezt a munkát.

Műsoros estély a Kerekés-telepen. A Boldogkerti Sport Egyesület ma délután félhatórai kezdettel családi jellegű műsoros estét rendez a Kerekés-telepi Olvasókörben. Műsor után tánc.

x Ne gondokozzék, készíttessen önmagáról, vagy hozzátartozójáról Berzéki-féle festményt, propaganda áron, 15 pengőért, amely a legszebb ajándék. Műterem Piac ucca 38.

x Liener fényképész az egypennős, művészi felvételeket egésznap személyesen eszközli, Csapó ucca 1. sz. alatt.

Részlet a Hortobágyon feltárt középkori templom fundamentumából. — Elöl a torony, balra az északi, bal maradványai. Fotó: Sőregi.

Sírkövyatás. A Debreceni Kereskedők és Utazók Egyesülete értesíti a tagjait, hogy a néhai Berliner Enil sírköve, ma, vasárnap délelőtt 9 órakor lesz felállítva. Minél számosabb megjelenést kér az elnökség.

PESTI PÓGÁR TŰNŐDÉSE 1711-BEN Debrecennek a Boeskaí, Nem tudom, hogy nem óeska-i? Mint Rákóczi az Oeskaý Kurtán, furcsán kezelgeti. Hol eladná, hol szereti.

Erzsébetnek virágot

— Az Árpádtérj egyházzrés Nőgyelete ünnepélye. Az Árpádtéri egyházzrés Nőgyelete, november hó 18-án, ma vasárnap délután ötórai kezdettel, a Kassa ut 12. szám alatti, gyülekezeti teremben, ünnepélyt rendez, gazdag műsorral. Előadást tart: Török Tibor, Dóczy-intézeti tanár. Énekel a Leánykör énekkara. Kovács Kálmán tanító, egyházzrészi tanácsos vezetésével. Szaval: Németh Gizella, Illyés Eta. Énekel Tisza Izabella, Kovács Erzsébet, Kovács Kálmán. Dialogot adnak elő: Kovács Blanka, Szabó Teréz. Szindarabot adnak elő: Kozák Esztiike, Révész Ica, Tisza Izabella, Ferenczy Rózsika. Műsormegváltás 30 fillér. A szép ünnepélyre szeretettel hív a nőgyelete vezetőség, mindenkik.

— Lysoform, biztos védelem, üdít, fertőtleníti, megszünteti az izzadást és kellemetlen szagot. Csak eredeti csomagolású üvegben kapható. Kimérve eladott készítmények hamisítványok.

x Művészi víz-, vas- és villanyondolás. Hajfestés legújabb rendszerrel 10—15 perc alatt. Alkalmi frizurák, speciális készítője Kolozsváry hölgyfodrász, Dégenfeld-tér 2. szám.

x A művészi-kép mindig érték, legolesóbban készíti Perczel műterem, Szent Anna ucca 10. szám, Kálvintér 3. szám.

Magyar virágházból

— A gyomrunkon át vezet az egészség útja, Ha néha elromlik, „Igmándi” javítja.

— A Debreceni Jótékony Nőgyelete elnöksége kéri a december hó 11-én, a Csokonai Színházban tartandó ünnepélyen bemutatandó táncok részvevőit, hogy november hó 18-án, vasárnap délelőtt tizenegyórai kezdettel Ch. Perczel Karola tánctanárnő tánctermében tartandó próbán, (Piac ucca 59 sz.) megjelenni szíveskedjenek.

x 17. 18 és 19-én a városházán virágkiállítás.

x A n. 6. közönség figyelmét felhívom arcképfestési osztályomra, mely festmények kirakatomban láthatók és december hó 31-ig propaganda áron, 15 pengőért hozom forgalomba. A festményeket eredeti modell, — vagy hármilyen régi kép után készítem Berzéki műterme, Piac ucca 38.

Temet, szálít, exhumál olcsón, szépen, díszesen

Ekli József és Társa

Kossuth-u. 3. Telefon 23-22.

— Agy- és szívérelmeszesedésben szenvedőknek megbecsülhetetlen szolgáltatást tesz az enyht, természetes „Ferenc József” keserűvíz azáltal, hogy a tápasatorna tartalmát kiméletesen levezeti és az emésztőrendszer működését biztosan elősegíti. Klinikai tapasztalatok alapján kétségtelenné vált hogy a „Ferenc József” víz félfoldali hűtésben fekvő betegeknel is általában mindig megteszi a kellő hatást s így nagy megkönnyebbülést szerez.

x Láttá már a virágkiállítást a város házában?

— A Debreceni Függetlenségi Kör keblében alakult „Kalászgárda” vígalmi bizottsága ma, vasárnap este hét órai kezdettel, a Függetlenségi Kör helyiségében, Fűvészkert ucca 9. (Dávid házi ház), záróráig tartó, táncal egybekötött családi jellegű összejövetelt rendez, melyre a Kör tagjait és hozzátartozóit szeretettel meghívja a rendezőség. Kötünöz zene. Beléptidj nincs, Ételekről és italokról a kör vendéglőse gondoskodik.

— Családias, szórakoztató-est a Munkásotthonban. A debreceni munkás szakszervezetek vígalmi gárdája e hó 18-án, vasárnap este, pontosan hétórai kezdettel, a Munkásotthonban, (Margit-fürdő) családias, szórakoztató-estét rendez, amelyre az érdeklődőket a rendezőség ezuton tisztelettel meghívja. A zenét a Munkásotthon közkedvelt zenekara szolgáltatja. Belépődíj nincs, ruhatár kötelező.

— Törülközőkben nagyon eltérőek az izlések. Mindent megtalál e cikkben, jót, olcsón Kardos Lászlónál.

— Minőség-árú mindig szép, tartós és így igazán olcsó, Kardos Lászlónál.

P. Gulyás Batthyányi-u. 6.

x Schaff tánciskolájában, a Koronában a következő táncanfolyam december hó harmadikán kezdődik, iparos-és kereskedőifjak részére.

— Igaz örömet és élvezetet okoz egy pohárka „Stock konyak Medicinál”, melyet a hívei az ötvenéves jubileum alkalmából most rendkívül leszállított áron szerezhetnek be.

— Ugyanannyi fényt követeljen, amennyi áramot fogyaszt. Az izzólámpa energiát alakít át: áramot vesz fel és fényt bocsájt ki. Az új Tungstram D. duplaspirállámpákban a fényfejlesztő nagyságát Dekalumenekben, a fogyasztást pedig Wattokban tüntetik fel. A lámpa helyes gazdaságát ezen tényezők alapján ílléheti meg. Ezért csak Dekalumen jelzésű izzólámpát fogadjon el.

— Táborozás. A Magyar Jövő Szövetség 23. törzse, folyó hó 19-én, este nyolcórai kezdettel tartja műsoros táborozását, a Korona vendéglőben. Vendégeket szívesen látnak. Dr. Szombathy Groskó Lajos törzsfő.

x Láttá már a virágkiállítást a városházán?

— Egy hét mulva veszi kezdetét a régiségkedvelők részére minden élvezetet felülmuló antikórákiállítás, az Ingóságközvetítőben. Még e hét folyamán tehát, aki antikóráját, régi műtárgyait kiállítani, vagy a kiállítás tartama alatt eladni akarja, jelentse be, vagy hozza a kiállításra, felvétel egésznap, telefon: 11-99. Mielőtt szükségletét beszerezné, tekintse meg az Ingóságközvetítő raktárát, ahol minden igényt kielégítő és minden elképzelhető antik, modern és alkalmi bútorok u. m. ülőgarnitúrák, vitrinek, s könyvszekrények, recamiék, schöberlágnyak, garderozszekrények, konyhabe rendezések, futó- és összekötöz szőnyegek és minden elképzelhető dísztárgyak a legolesóbban beszerezhetőek.

Mindenki ott legyen a mai Bocskai-Hungária futbalmeccsen

Kincs lelet az Alföldön

Az orvosok véleménye szerint az epe, máj, gyomor megbetegedéseknél a jászkarajenői MIRA glaubersós gyógyvíz minden kincsnél többet ér. Jódos tartalma miatt gyógyítja az érelmeszesedést, golyvát, stb. MIRA keserűvíz viszont kellemes ízű, gyors, de enyhe hatású forrásvíz.

x Virágkiállítás a városházán, 17, 18 és 19-én.

— Vallásos-estély az Ispolyi-templomban. Ma délután öt órakor az Ispolyi-templomban vallásos-estély lesz, melynek sorrendje a következő: Bibliát olvas és imádkozik Felker János lelkész. Kátét magyaráz és Uri-imát mond: Dr. Dancsházy Sándor lelkész. Költeményt szaval Márton Erzsébet diakonissza-jelölt. W. Sambert: Nagy Istenem. Énekl. id. Törös Károly ig. tanító, orgonán kíséri ifj. Törös Károly ref. tanító. Záró-imát mond Kulcsár Dezső segédlelkész.

— Védekezés a trafikrablók ellen. A legutóbbi trafikrablás mozgalmat váltott ki a trafikosok körében. Azt szeretnék elérni, hogy a pénzügyminiszter adjon ki rendeletet arra, hogy minden trafikot nyáron nyolc órakor, télen pedig este hét órakor, kötelezőleg zárjanak be. Így nem lesz alkalom a késő éjjel hazatérő trafikosok megtámadására, mert korán hazamehetnek. Hogy a trafikosoknak is legyen ünnepük, kérjük, hogy minden dohánytözsédét, vasárnap délután 2 órakor zárjanak be.

x Virágkiállítás a városházán 17, 18 és 19-én.

— Elmaradó előadás. Dr. Györki Imre hétfő este a magántisztviselők szemléruájában hirdettetett előadása, dr. Györki képviselő elfoglaltsága miatt elmarad. Az előadás idejét később közlik.

x Mindenki el van ragadtatva Lléner fényképész egypengős művészi képeitől.

Erzsébet napjára

*Te örökké illatozó legszebb Rózsátó,
Kegyelemtől ragyogó égi tűnemény,
Van-e toll, mely méltóan írta rólad,
Te csodás életű gazdag és szegény.*

*Nem harcoltál hadverő harcokat,
Az önfeláldozás öngyógyítás harcait
Tündöklő tetteid világokat hódított,
Ragyogó példádát követésre hívtad.*

*Nincs hang, mi hűen visszaadhatná
Tulvilági fényben ragyogó szépségedet,
Te rózsacsodás kenyérszolgáltató,
Ki a könyörülő szeretet vértanúja lett.*

*Te hősi türelem és lelki erősség,
Te gyöngye fiatal fejedelmi asszony,
Ki a kegyetlen üldözést némán viseltek,
Hogy példás ürelned rózsákat
jakasszon.*

*Életem a legszebben ragyogó tükör
A fájdalom vezetett a fénytelőre,
Te jótékony könyörülő szeretet,
Esdjél le kegyelmed a hű szenvedőre!
Anonymus.*

— Adományok a csapókereti róm. kat. kápolna javára. A csapókereti „Jézus szent szíve” róm. kat. kápolna javára az 1., 3., 4., 5., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 34., 35., 36., 37., 39., 41., 43., 44., 45., 46., 48., 49., 50. sz. gyűjtőlapokon szeptember hónapban befolyt adományok: 50 P: Mellau Márton, nyiregyházi Máv. fűtőház személyzete, 45 P 70 fill.: Molnár apát, 25 P: dr. Ruffy, Varga Kálmán, 20 P: Husz Erzsébet, Nagygáti (Novák) János, Ágh Béla, Riskó és Szabó, dr. Konkoly Géza, Ferenczfalvy Kálmán, 16 P: vitéz Berényi Istvánné, 11 P: Nessel Anna, 10 P 10 fill.: Bada Rezső, 16 P: dr. Vay Lászlóné, Ábrahám András, Balogh József, Erdélyi Károly, dr. Székely Ferenc, Turchányi Irén, Dusa Mici, Szép Lászlóné és Szikszai Istvánné, Szigethy Lajos, Reményi Ferenc, Konkoly Géza, Dallmann Miklós, Zahonai L., Harkányi szobrász, Wittkó József, Mór Ágoston, 7 P: dr. Rác Mihály, 6 P: Riekl Antal és Péter, Maubhar József, Vézi Józsefné, özv. Bálint Jánosné, Szenovits József, Hortis János, Hollós Ferenc, 5 P: Lovass Rezső, Szíros József, Nógrády Pál, Zolnai Imre, Bihar Józsefné, Kultura antiquarium, Szentina Lajos, Majoros Rudolfné, Ferenci Lajos, Varjas Lajos, Piribauer Aranka, Moór Emilia, H. N. N., Vaszil Erzsébet, vitéz Szinte Gáborné, Teleky Viktoráné, Glatz Nándor, Biró Árpád, Dankó termetk. váll., Gebauer temetk. váll., dr. Tóth Kálmán, özv. Konez Gáborné, Gyulai Mihály, Gál Lajos, Lávay József, Reményi Ferenc, özv. Antal Pálné, Iványi Béláné, Szabó Lajosné, Székely Adorján, Vámosi Béla, Markovich Béláné, Bors Ferencné, Panák Ferenc, özv. Bodor Gyuláné, 4 P: özv. Koós Lajosné, Vecsei Antal, Andrieska Árpád, Nagy Lujza, Mogyoróssy Gyöngy, Szokol József, Weninger György, Szegedi György, Tompa János, Fekete László, Fuchs Jánosné, Pálffy Balázs, Schur János, Farkas Jenő, Barna György, Jézus szíve tisztelő, Gődény Györgyné, 3 P: Györök Tivadar, Gerdi Gáborné, Mertin István, Jesch Mátyás, Herges Otmár, N. N., Kósa Gyuláné, Lindenberger Gyula, Harl Antal, Kerekgyártó Gyula, Annaházi János, Keselhy Vilmos, Tucherl Oszkár, Ágoston Lőrinc, Lengyel László, R. T., Moldoványi Jenő, Szojka Ödön, 2.50 P: Orosz Béláné, Papp Jánosné, Kocsis János, Pál István, Tóth Tibor, Hunyadi Alajos, 2 P: S. J., Merzics Lajos, N. N., Nagy János, Horváth Ferenc, dr. Kusztka István, Szemere Miklós, Ligethy Györgyné, Ujlaki István, Ullmann Salamon, Szoboszlai Sándor, dr. Zalai János, Tóth László, Kiss Lajos, Németh Ferenc, ifj. Lavota Emil, Béresi Miklós, Baranyi Illés, Farkas Andor, Szaplauer Lipót, Zonda Ferenc, Szípál Károly, Mészáros Sándor, Jacsó János, Kriszt Ödön, Héri János, Perényi Sándor, Pianovszky Károly, Kupinszky Pál, Tajthy Zoltán, Klamartsik Antalné, dr. Láréné Béla, Aurer Dezső, Milotay András, Juhász József, Kisfalussy Dezső, dr. Reisz Antal, Szanyi János, Fejér Kálmán, Romhányi Tivadar, Fábrián Béla, vitéz Szánthó Mihály, Horváth Hajnalka, Lakatos József, Huszóczy Gábor, Tóti Antal, Kövesi Károly, Ari Bálint, Szontagh Györgyné, Bóta Sándor, Vértés József, Gelléri Anna, Puskás Ferenc, K. Tóth

Lajos, Hegyeri Zsigmond, Aurer Dezső, Kovács Istvánné, Babits György, Csékmány Béla, Rikly Erzsébet, Nagy János, Horváth Lajos, Klamartsik Antal, Belitzka nővérek, Skonda István, Horthy Dezső, Simon Istvánné, özv. Kondor Zsigmondné, Hanesch Dezső, özv. Schmidt Béláné, báró Sebessy Sándorné, Vinczenty András, Nizer Józsefné, Angyal Béla, N. N., Baumann Lujza, Csabayné Szepessy Mária, özv. Than Béláné, dr. Bodnár Józsefné, Haury Gyula, Udvardy Miklós, dr. Bajmóczy Endréné, Ivánesik László, Balla Mária, Molnár Márton, Csikesz Baby és Lacika, Szociális Missziós Nővérek, Szabó Józsefné, dr. Gál Károly, Pázmány József, Molnár József, Bánfalvi Kálmán, Csontos György, Vékony Lászlóné, Major Mihály, Kiss József, dr. Gálbory Sámuel, Császár Ferenc, Kelemen Mihály, Szentmiklóssy József, Dallmann Ferencné, R. T., Ónodi Imre, Marsay Ernő, Vadász László, N. N., özv. Récei Ferencné, Vámosi Béla, Riekl Antalné, Széll Pál és Sándor, Máv. szertári alkalm., ifj. Németh István, Balogh Dezsőné, Fodor Ferenc, Kovassy Kálmánné, Laczkó Béláné, Ujfalussy Magda, Ujfalussy Malvin, Bukavecz István, 1.50 P: Harkányi Ede, Faulwetter Sándor, Sándor Jenőné, Kripló József, Hajdu Imréné, id. Németh István, 1.20 P: Bacsy Jánosné, 1 P: Nagy Göde József, Erdődi Ferenc, Bánkúti Vilmos, Sidó Géza, Vámosi György, Koresolai Ede, Miklei István, Juhász János, Magyar János, Kaszás-Lajos, Rédei Béla, Varsányi Béla, Pálmai Pál, Saly Béla, Maros Mihály, Mocsár Gáborné, Kocsár Gézané, Bene Menyhért, dr. S. J., dr. Brüll H., Fejér Jenő és Endre, Vary Jánosné, özv. Varga Istvánné, N. N. Seprényi Sándor, Végh Imre, Bessenyei János, Szolomayer János, Strobl Imre, Csonka Pál, Farkas Mária, Wagner Sándor, Egyedfy Józsefné, Kollwenz Rezsőné, Fogarassy József, Paczelt Jánosné, Kovács Istvánné, Holenya János, Gereze Sándor, Müller Endre és neje, Zsenyei József, Schlotter Ödön, N. N., Rédei Lajos, Baffy István, Dominke Ernő, Szalay József, Schuller János,

Folyt. köv.

Mezőgazdasági hírek

A szójabab termelésével foglalkozó gazdaságoknak a gyakorlatban szerzett tapasztalata az, hogy ennek a növénynek a termelése és piacon való értékesítése csak akkor fizetődik ki, ha a szójabab ára a búza árának legalább is kétszerese. Természetesen más a helyzet akkor, amikor a szójababot a gazdaságban használják fel. Ez esetben a szójabab termelése rentábilis.

A répalévélnék tehennel való takarmányozására a német és a skandináv gazdák rendszeres kísérleteket folytatnak. A kísérletek során szerzett tapasztalat kedvező eredményekre mutat. Ugylátszik, hogy a répalévélnék lévő oxálsav hashajtó hatását bizonyos keverékekkel sikerült mérsékelni.

Sertésállományunk szaporodása a múlt évvel szemben 31 százalékkal többet mutat. Ez elsősorban a sertésvesz és orbánc elleni védekező oltásoknak az eredménye.

A most mult október állagban melegebb volt, mint az utóbbi évek harmadik októbere.

NAGY ÁGOS ASSZONYOM! TISZTELT URAM!

„**Önnek is legnagyobb kincse az egészsége!**

A Lysoform már 30 éve szolgálja az emberiséget és lehetővé teszi, hogy a súlyos következményekkel fenyegető betegségeket és fertőzéseket megelőzze.

A közeli napokban egyik propaganda hölgyünk bátor lesz Ön-nél tiszteletét tenni, hogy a világhírű LYSOFORM használatát és előnyeit ismertesse.

Ez a propaganda az Ön érdekét szolgálja. Adjon tehát módot arra, hogy a Lysoform használatáról szakszerűen felvilágosíthassuk.

Értéktelen utánzatokat utasítson vissza. Lysoform eredeti zöld üvegben valódi.

A propaganda előnyeiben csak most részesülhet, kérjük, hogy megbízottunkat fogadja bizalommal és szívesen, mert nagyon hasznos útbaigazítással fog szolgálni.

Kiváló tisztelettel

LYSOFORM

propaganda osztálya.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Folyó hó 21-én — szerdán — délután 3 órakor a Csapó u. 43. sz. alatt, a tűzoltóőparancsnokság udvarán, használaton kívüli autókerekek, külső és belső gumik, tömörkerékgumi (lovaskocsi) s ócska vasanyagok fognak elárvereztetni.

Tűzoltóőparancsnok.

HIRDETMÉNY

Debrecen sz. kir. városnak a törzsgyűjteményére részére tengeriszárra van szüksége.

Felhívó ma termelőket, hogy ajánlatukat a városházán a gazdasági és erdőgazdálkodási osztálynál (félémelet 13. sz.) tegyék meg.

Helyettes polgármester.

HIRDETMÉNY

A m. kir. »Rákóczi Ferenc« 12. honvéd gyalogezred I. zlj. köztisztviselői bizottság részére az 1935. évre szükséges fűszer, hus és tejtermékek biztosítására 1934. évi november hó 28-án délelőtt 9 órai kezdettel a 12/I. zlj. gazdasági hivatalában Péterfia laktanya, versenytárgyalás tartatik.

A szállítási feltételek iránt a fenti hivatalban naponta 8 órától 12 óráig felvilágosítás nyerhető.

Erzsébet napra virágot, művészi kosarat és csokrot le- Ciliámen virágüz'e'ben, Nagytemplommal szem-
olcsóbban vásárolhat az ujjonnan megnyílt **ben. Tulajdonos: Veszprémi Sándor.**

Több ezer maradék

1 - 2 - 3 - 4 - 5 méteres darabokban.
Szövetek, selymek, flanellek és mosóárúk

Példátlanul olcsó filléres árakon a

KLEIN Divatházban.

Ki győz?

Bocskai—Hungária délután 2 órakor a Stadionban.

A Bocskainak a bajnoki finisben egyre nehezebb mérkőzései következnek. Vasárnap a Hungária szimpatikus csapata látogat el és mérkőzik meg a kék-sárgákkal. Mindig szívesen látott vendég a Hungária Debrecenben, a csapatot, éppen úgy mint a vezetőséget, közönségét nagyon szereti a debreceni publikum, akár győz, akár kikap a csapata. Mert a Hungária—Bocskai mérkőzések mindig szépek, élvezetesek, durvaság nem adódik, botrány nincs sohasem.

És nem új vendég a Hungária, már a Stadiont is látta, játszott is benne, hiszen a Szent István-napi nemzetközi torna egyik vendége is a Hungária volt...

A vasárnapi mérkőzés mindkét csapatnak igen fontos, a Hungáriának talán a bajnokságot, vagy a bajnoki álmok szétfoszlását jelenti... És a Bocskainak is, az első helyekért való bírtokban maradás miatt, az élen maradás függ ettől a mérkőzéstől.

A Bocskai vasárnap a Hungáriával, a jövő vasárnap a Ferencvárossal játszik, nehéz mérkőzés pontoszerzésre és a Bocskainak a kezében a helyzet kulcsa, hogyan szerepel a nagyesapatokkal szemben...

Az időpont nem a legszerencsésebb a Bocskaira nézve, a csapat nincs a legjobb meggyőzőbb formában, sérülések is okoznak zavart, mert hiszen Janzsó semmiképpen sem játszik, pedig most ő volt a háttvédek biztosabbja. És a fedezetor is nagy kérdőjel és itt dől el a mérkőzés. Mert a védelmek körülbelül egyformák, a csatársor a Bocskainál valamivel jobb, de ha a fedezetor nem jó nem támogatja a csatársort, hézagok lesznek s akkor, akkor a csatársor is veszít erejéből, állító készségéből és így eredményességéből is...

Megérkezett a Hungária

A Bocskai vasárnapi ellenfele, a Hungária szombaton este megérkezett. A szakadó esőben is gyalog jöttek be az Arany Bikába. Kisfalvy főitkár, Senkey edző és Takács kondícióedző ki-

És ha a Hungária fedezetsora a Bocskai elé kerül, akkor az a Hungária csatársorának erőben való emelkedését is jelenti...

És sok kérdőjel vár feladatra, Flóra bír-e elegendő mérkőzésrutinnal, Telekinek, Vincének jól megy-e, milyen lesz a bíró, meglesz-e a Bocskaiban a nyugodtság, a küzdeniakarás, a mindent beleadás és valahogy döntetlen íze van a mérkőzésnek, vagy inkább a Hungária a favorit... De favoritnak nem jó lenni, ezt mondják a futballberkekben... Majd elvállik...

HOGY ÁLLNAK FEL A CSAPATOK

A Bocskai csapata a legutolsó diszpozíciók szerint a következő felállításban veszi fel a küzdelmet a Hungária ellen: Alberti — Flóra, Vágó — Palotás, Szaniszló, Belesik — Markos, Vince, Teleki, Návay, Hevesi.

A Hungária csapatának felállítása a következő: Szabó — Mándi, Bíró — Kárpáti II., Turai, Dudás — Sas, Cseh II., Odry, Tilkos, Szabó III.

GOMBOS A BÍRÓ

Itt említjük meg, hogy a mérkőzést mégis csak Gombos Géza, az eredetileg kijelölt bíró fogja vezetni, mert mind azok a hírek, amelyek a héten szemlélyével kapcsolatban, úgy látszik valami rosszakarójától, forgalomba kerültek, mint ahogy a Bocskai elnöksége megállapította, nem bizonyultak valóinak és így semmi ok nem volt arra, hogy a különben jóképességű, szimpatikus Gombos bíró ellen a Bocskai vétőt emeljen.

A jegyvételti pénztár a Svetits-palotában pontosan déli 12 óráig elővétel aron árusítja a mérkőzés jegyeit.

sérte el a csapatot. Tizenkét ember jött, a rendes csapat és Sebes tartalék. A Bocskaiban Gyulai nem tud játszani, helyette Palotás, Szaniszló, Belesik lesz a fedezetor.

A VILÁGBAJNOKI ÉRMEK KIOSZTÁSA A MÉRKŐZÉS ELŐTT

A Magyar Labdarugók Szövetségének elnöksége a közelmúlt napokban kapta meg az Olasz Labdarugók Szövetségétől a világbajnokságon résztvevő magyar játékosok világbajnoki emlékérmét és a nemzetközi futballszövetség (FIFA) emlékérmét és ezeket a kitüntítéseket az országos szövetség elnöksége nevében Kollmann Ferenc országos al-elnök fogja ma délután a Bocskai—Hungária mérkőzés előtt a pályán a Bocskai játékosoknak, névszerint Vágó, Palotás, Markos, Vince, Teleki részére, akik tagjai voltak Magyarországi világbajnokságban résztvevő csapatának, kiosztani. A Bocskai—Hungária mérkőzés közönségének így alkalma nyílik a Bocskai ezen kiváló játékosait külön is ünnepelni.

ELMARAD A KSE—DMTE MÉRKŐZÉS,

mert Kisvárdán választás lesz és a rendőrség nem engedélyezte a mérkőzést.

AZ AMATŐRFRONT BEOSZTÁSA

Debrecenben délelőtt 10 órakor a DVSC pályán DVSC—P. MAV bajnoki, bíró Debreczeni. A két bajnokjelölt találkozója, a DVSC csatársorát Vampetics irányítja. Nagy küzdelem lesz döntetlen ízzel. Stadionban 12 órakor DKASE—NyTVE, bíró Belesik. A DKASE fog győzni. Mátészalkán erős küzdelem várható. MTK—DVSE, Nyiregyháza NyKISE—D. Textil.

BUDAPESTEN

az első ligában Ferencváros—Szeged, Budai 11—Soroksár, III. kerület—Kispest, Újpest—Phöbus, Miskolcon Attila—Somogy bajnoki mérkőzések.

DEBRECENI TORNÁSZ FINNORSZÁGBAN

Tóth Lajos, a DTE kiváló tornásza meghívást kapott Finnországba és a magyar válogatott csapat tagjaként részvesz Helsinkiben a nagy tornászversenyen. Tóth Lajost a kiváló Schmidt Gyula tanár készítette elő és

ugy a szakkörök, mint oktatói a legszébb reményekkel néznek szereplésére. Pelle, Péter, Sarlós van még ki küldve Tóthon kívül Finnországba.

A DTE NAGY TORNÁSZ-MATINÉJA

A DTE december 2-án, vasárnap délelőtt a Csokonai-színházban nagy tornászmatinéit rendez a legjobb magyar tornászok részvételével. Pelle István is itt lép először a nyilvánosság elé ismeretes ügye óta és be akarja igazolni, hogy most a is a régi kitűnő tornász. A debreceni hölgy, férfi és gyermek tornászcsapat is kitűnő számokkal szerepel és nagy érdeklődés kíséri a DTE országos tornászünnepségét, amelyet olcsó, népszerű helyárakkal lehet megtekinteni.

VÁROSI NYOMDA—VARGA-KERT S. C.

mérkőzés lesz ma délelőtt fél 10 órai kezdettel a boldogkerti pályán. Felkérnek mindkét csapat játékosait, hogy legkésőbb 9 órára a pályán kint legyenek.

MEGHÍVÓ.

A Bocskai Futball Club 1934. évi december hó 2-án, vasárnap délelőtt 9 órai kezdettel az Arany Bika helyiségében tartja ezidei rendes közgyűlését. Amennyiben ez a közgyűlés határozatképtelen lenne, a második közgyűlést, amely a megjelentek számára tekintet nélkül határozatképes, 1934. évi december hó 2-án délelőtt fél 10 órára hívjuk össze az Arany Bika helyiségébe, Debrecen, 1934 november 17. Dr. Brokós Győző s. k. egészségügyi főtanácsos, elnök, Mandel Pál s. k. főtitkár.

Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó, 2. Clubigazgató jelentése, 3. Zárószámadás előterjesztése, 4. A jövő költségvetés előterjesztése, 5. Tisztújítás, 6. Esetleges indítványok. Az indítványokat a közgyűlés előtt nyolc-tíz nappal írásban kell benyújtani a választmányhoz.

FELHÍVÁSOK

Felkérem a Hunyadi FC összes játékosait, hogy ma, vasárnap délelőtt fél 10 órára a dohánygyári pályán pontosan megjelenni szíveskedjenek. Intéző. Felkérem a Fodrász FC összes játékosait, hogy folyó hó 18-án délután 2 órára a katonapályán megjelenni szíveskedjenek. Intéző.

Felkérem a Tégláskert FC összes játékosait, hogy vasárnap délután fél 2 órára a Villanygyár elleni barátságos mérkőzésre megjelenni szíveskedjenek. Pontos megjelenést kér az intéző.

Felhívom a Villanygyár alább felsorolt ifjúsági játékosait, hogy délután 1 órára a tégláskerti pályán jelenjenek meg: Hajdu, Konec, Oláh, Takács, Török, Nagy, Ilári, Pongor, Varga, Sarkadi, Szücs, Bába, Kovács, Kerekes. — Intéző.

Felkérem a Nyulasi FC ifjúsági csapat játékosait, hogy ma délelőtt a Turul FC ellen bajnoki mérkőzésre legkésőbb 11 órára a Böszörményi ut 85. szám alatt okvetlen jelenjenek meg. Intéző.

Felkérem a Turul FC összes játékosait, hogy vasárnap délelőtt 11 órára a dohánygyári pályán okvetlen jelenjenek meg. Intéző.

Felkérem a Nyulas FC összes játékosait, hogy vasárnap délelőtt 11 órára a dohánygyári pályán jelenjenek meg. Intéző.

Felhívom a Dohánygyár FC ifjúsági játékosait, hogy ma délelőtt fél 10 órára a Hunyadi elleni barátságos meccsre okvetlenül megjelenni szíveskedjenek. Intéző.

Renzinautomata

részére, mely 4 fillérért megtölti az üngyujtót, keresek ALVÁLLALKOZÓT és TRAFIKOSOKAT. Budapest kiválóan bevált. OLCSÓN kapható bérletbe, készpénzért, részletre. Szász mérnök, Budapest, Báthory u. 24.

TERMÉNYTÖZSDE

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Buza márciusra 16.20—16.21, májusra 16.50—16.51. Rozs márciusra 13.12—13.14, májusra 13.45. Tengeri májusra 10.71—10.72.

A budapesti áruközze hivatalos árfolyamai: Buza tiszai 77 kg-os 15.85—16.30, 78 kg-os 16.00—16.45, 79 kg-os 16.15—16.60, 80 kg-os 16.25—16.80, felsőtiszai 77 kg-os 15.65—16.00, 78 kg-os 15.80—16.15, 79 kg-os 15.95—16.30, 80 kg-os 16.05—16.40.

Rozs 12.00—12.10, sörárpa I. 17.50—18.50, sörárpa II. 16.00—17.00, tak. árpa I. 13.90—14.10, tak. árpa II. 13.65—13.80, zab I. 14.10—14.20, zab II. 13.95—14.05, tengeri 10.00—10.10, buzakorpa 10.50—10.60.

A készárúvásáron buza 10 és rozs 15 fillérrel olcsóbb, zab nem változott, tengeri 15 fillérrel olcsóbb.

x Az egypengős művészi fényképlap Liener fényképész jubileumi ajándéka. Igyekezzen kihasználni.

Erzsébetnapi olcsó ajándéktárgyak

KASZANYITZKY

üveg, porcellán, díszműáru üzletében

Fiókhúzet:

Piac-utca 5.

Főúzet:

Piac-utca 57.

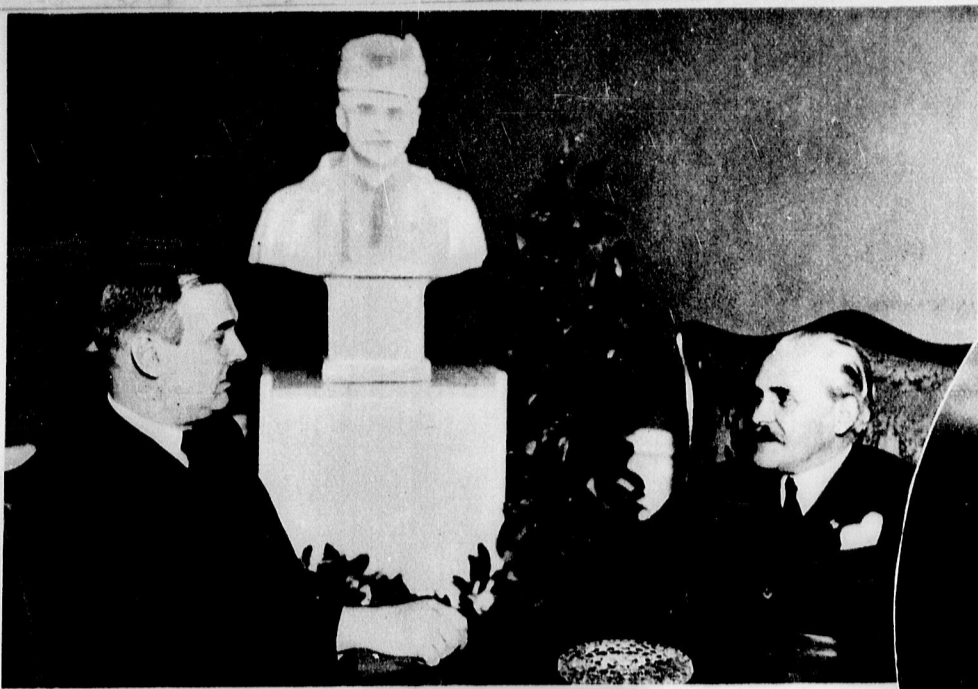

VERES
felv.

nagybányai vitéz HORTHY MIKLÓS, Magyarország kormányzója

15 évvel ezelőtt, 1919 november 16-án vonult be Budapestre, egy széteső, forradalmasított ország fővárosába és most bölcs kormányzása folytán, Magyarország a rend és társadalmi béke szigete a forrongó világban.

volni
megs
kíra
lan e
A
pilla
raga
—
küls
Az e
A
nős,
dul
váll
tud
—
rag
—
fam
mél
rab
red
gép
ged
Sie
A
tud
sze
egy

Kallay Miklós földművelésügyi miniszter Stockinger osztrák kereskedelmi miniszterrel fontos tanácskozásokat folytat a magyar agrártermények absztriai elhelyezéséről.

Luigi Prandello, a neves író kapta az idei irodalmi Nobel-díjat.

D. Gadó István, a budapesti kir. törvényszék új elnöke leteszi az esküt. (Déli felv.)

Skóciában máj tél van, hatalmas hóviharak dúlnak a magasabb hegységeken.

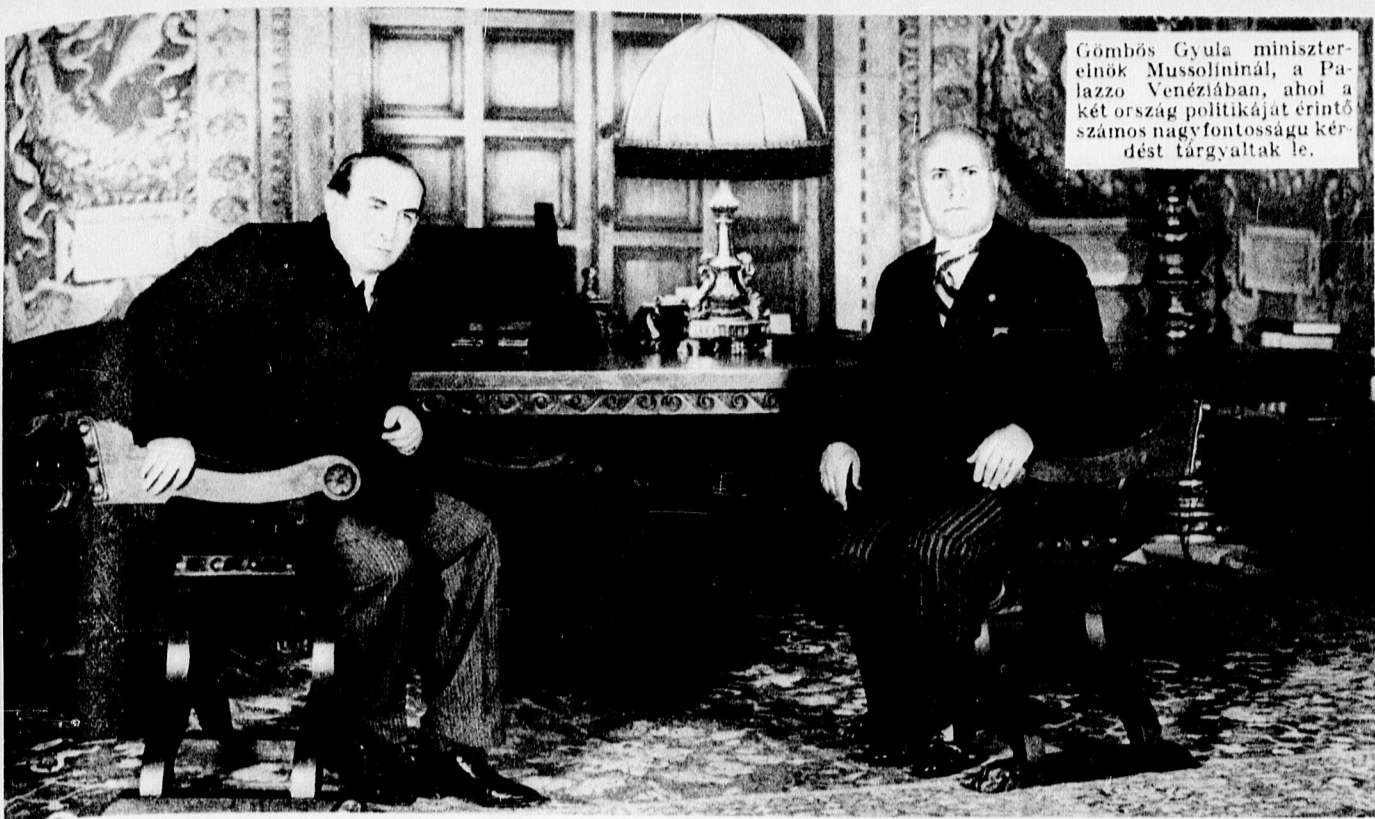

Flandria lett a lemondott Doumergues francia miniszterének új otthona. Kinevezése után mosolyogva állja az új segítő osztrák...

5
50
ak.
.65
II.
pu-
228
011.
♦♦
es-
in-
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50

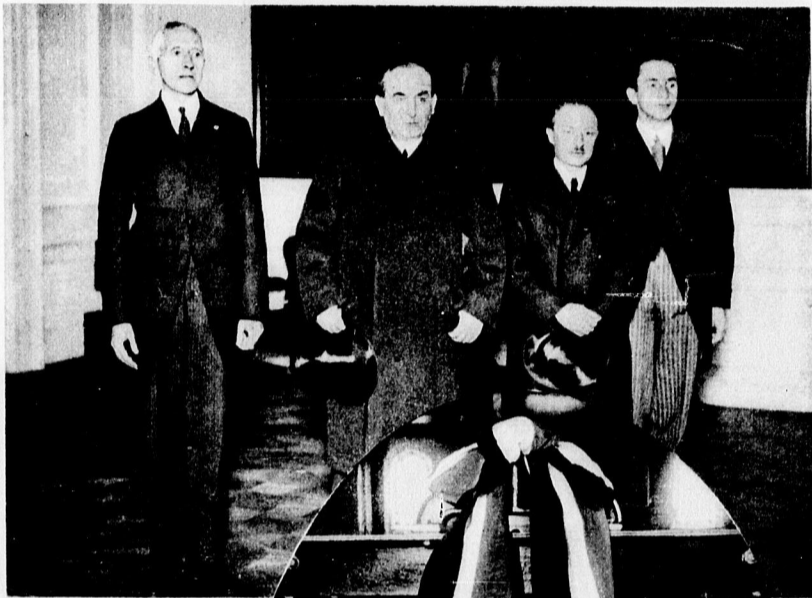
vol-
me-
kir-
lan-
A
pill-
rag-
-
kül-
A
A
nős-
dul-
váll-
tud-
-
vag-
-
tan-
má-
rab-
red-
gép-
ged-
Sie-
A
tud-
sze-
egy

Gömbös Gyula miniszterelnök Mussolininál, a Palazzo Venézianában, ahol a két ország politikáját érintő számos nagyfontosságú kérdést tárgyaltak le.

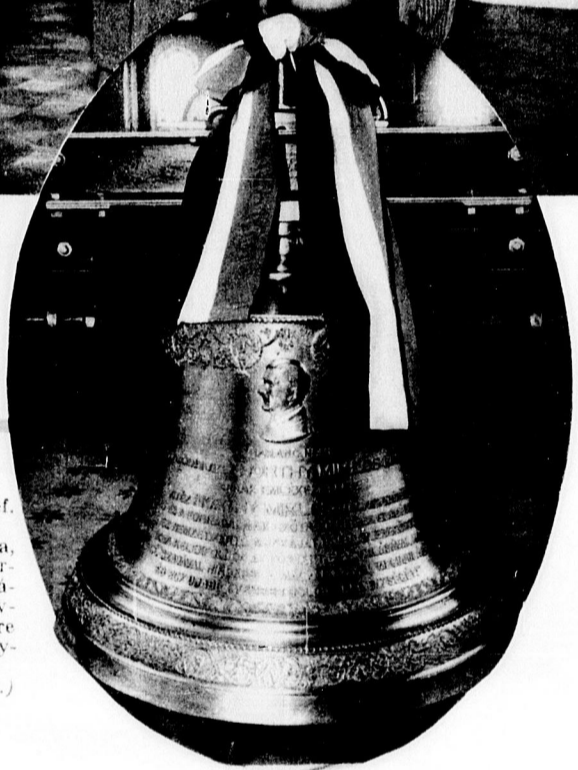

Schiller, a nagy német költő születésének 175. évfordulójára rendezett ünnepségek központjában a weimari Goethe-Schiller szobor állott.

Gömbös miniszterelnök római útja előtt Bécsben báró Apor bécsi magyar követ társaságában az osztrák szövetségi elnök látogatására megy.

A kelenföldi ref. egyházközség Horthy-harangja, amelyet a kormányzó bevonulásának 15. éves évfordulója emlékére készített az egyházközség. (Schäffer jelt.)

voln
meg
kíra
lan e
A
pilla
raga
—
küls
Az e
A
nős,
dul
váll
tud
—
vag
—
fan
mél
rab
red
gép
ged
Sie
A
tud
sze
egy

November 16.

Ez a nap örökre emlékezetes marad a magyarság lelkében, mert ezen a napon szabadult fel egy gyászos és megalázó foglalts alól az ország fővárosa és bevonult a nemzeti hadsereg első századaival **Horthy Miklós** fővezér, hogy rendet teremtsen vaskezével a zűrzavarban, melyet a bolsevista forradalom és a nyomában járó oláh megszállás teremtett.

Vitéz nagybányai Horthy Miklós.

Horthy Miklós fővezér a szegedi kormány hadügyminisztériumának keretéből kivált 1919 augusztus 2-án, amikor egy repülőgép érkezett Budapestről Szegedre azzal a hírral, hogy a bolsevisták uralma megdőlt és a védetlenül maradt vonalakon vonul az oláh főváros ellen. Horthy Miklós serege önálló parancsnokságu sereg lett és vezérlete nem tartozott többé felelősséggel senkinek. Ezen a napon indult útjára a magyar feltámadás. Magyarországon Horthy Miklós és kicsiny serege lett az egyetlen cselekvésre képes erő. A szegedi és budapesti kormányok tanácskozáseitől függetlenül irányította Horthy Miklós a sereget és hiába kíséreltek akadályokat gördíteni útjába franciák, tervétől nem tért el.

Kiadta a parancsot augusztus 13-án, hogy a nemzeti hadsereg századai vonuljanak a Dunántúlra. Ugyanazon a napon szárnysegédjének, **Magasházy Lászlónak** társaságában repülőgépre ült és egyenesen Siófokra ment, ahol még a vörös hadtestparancsnokság tartotta a pozícióját. Bátor elszántsággal ment a vörös katonák sorsfalán át, benyitott a vörös hadtest vezérkari főnökéhez, egy alezredeshez:

— Horthy fővezér vagyok, átveszem a hadtest parancsnokságát!

Az alezredes nagyon meglepte Horthy fellépése, ellenkezni nem mert és a következő percben már Horthy adta ki a parancsokat. Nagyon vakmerő és bátor cselekedet volt, de sikerült. Talpig férfi az, aki

végig merete csinálni. Ott maradtak a vörös tábor közepén és várták, hogy megérkezzenek a nemzeti hadsereg első századai. Siófokon a fővezérlet berendezkedett, de a fővezér nem maradt ott, hanem titokban a fővárosba utazott és tárgyalást kezdett az antantmissziókkal és a megszálló románok vezetőjével **Mardarescu** tábornokkal, hogy fogadjanak el egy demarkációs vonalat, melyen belül a nemzeti hadsereg megkezdheti a nemzetmentés és rendesítés munkáját. A románok ellenkezésével nem törődve, nagy eréllyel véghez vitte, hogy az antantmissziók vezetői hozzájárultak a demarkációs vonal létesítéséhez és a románoknak ki kellett üríteni a fővárost.

Az utolsó román csapatok november 16-án hagyták el a fővárost. A távozó románok után a bevonuló magyar századok alatt dübörögtek a megkínzott magyar főváros utcái.

Most 15 éve, hogy Horthy Miklós fővezér hadserege élén bevonult a fővárosba. A fővárosi nép a sok román és bolsevista plakátözön után örömmel olvasta a fővezér erélyes hangú plakátját:

„Magyarország legszégyenteljesebb korszaka után a fővezérségem alatt álló nemzeti haderő részei bevonultak Budapestre, hogy ősi, szívünkhöz forrott nemzeti színeinket kitzűzzük Buda várára. Csapataim oltalma alatt minden igaz magyar nyugodtan végezheti és kell, hogy végezze azt a munkát, mely összességében ujjaépíti Magyarországot. Én és csapataim főfeladatunknak tekintjük, hogy Budapest sokat szenvedett népén segítsünk, főleg, hogy az előttünk álló nehéz telet számára elviselhetővé tegyük. Aki jó magyar, örömmel fogad bennünket, de a hivatásos bujtatók és rendbontók óvakodjanak, mert irgalmatlanul fog bünhődni az, aki Budapest meggyötört népének hön óhajtott nyugalmit rosszakaratúan megzavarni igyekszik. Bünhődni fog az is, aki az ujrászülött magyar nemzeti haderő szeplőtlen zászlaját merné hazug rágalmaikkal meggyalázní. Akiknek hibájából országunk a pusztulás szélére sodródott, tanuljanak meg bünbánóan a minden lünök legnagyobbikáért vezekelni. Ez az, amit a ha ma fölük jogosan megkíván. Erőszakoskodásokat, felvonulásokat, rendezavarásokat semmiesetre sem tűrök s ha ilyenek előfordulnának, úgy ezeket a legszigorubb eszközökkel torolnám meg. Viselkedjék mindenki nyugodtan és fegyelmezetten, járuljon mindenki egy szívvel-lélekkel hozzá, hogy a nagyjelentőségű nap valóban Magyarország új felvirágzásának hajnalát jelentse.

Horthy Miklós s. k. fővezér.

A belpolitika harcát, a zűrzavaros veszekedéseket megszüntette a fővezér erélyes intézkedése. Rendet teremtett az érdekek harcában és erős kézzel örködött a nemzet sorsa felett:

— A nemzeti hadsereg és a karhatalmak fegyelme és hazaszeretete biztosítékul szolgál nekem arra, hogy föltett szándékomat, minden körülmények között keresztülviszém.

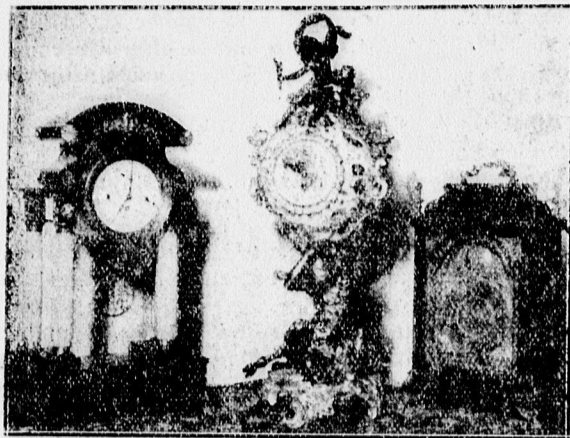
Ezt mondotta a fővezér és a félreérthetetlen hadiparancs nyomán elesítultak a torzsalkodások. Koncentrációs kormány alakult és összeült a nemzetgyűlés.

Március elsején a nemzetgyűlés Horthy Miklóst az ország kormányzójává választotta és megindult az alkotmányos élet Magyarországon.

Régi órák.

A Debrecenben tartandó első antikóra kiállítás.

Mielőtt a régi órák kiállítását elhatároztam, hosszabb időn át szerzett tapasztalataimat és ismereteimet igyekeztem kibővíteni a régi órák származásáról is, de igyekeztem felderíteni azt is, hogy nemzetünk a régibb időben milyen mértékben vette fel a nemes versenyt a művelt nyugattal az iparművészet, ipar, de különösen a régi órák készítése terén. Hiszen népművészetünk a legmagasabb nívón áll egész Európában. Ezt igazolják az 1929-ik évben Barcelonában megtartott világhiállításnak kezeim között őrzött okmányai, melyek szerint az általam kiállított magyar népművészeti tárgyak kb. 67 nemzet közül az első díjat, a Király-

1. Négy alabástrom oszlopon nyugvó békateknő kagylóval díszített ismétlő álló óra. XVIII. század vége.
2. Gazdagon díszített fajance díszóra. XIX. század vége.
3. Ó-német formájú állóóra külső és belső ingával. készítette Bauer József, debreceni lakatos és óraesimáló mester kb. 1775.

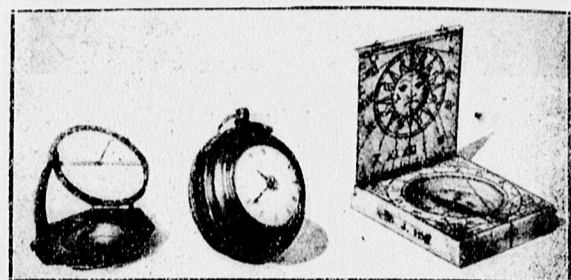
díjat nyerték. Ez nemzetünk legmagasabb intelligenciájára vall, mert hiszen a kiállításaim alkalmával a külföldi lapokban számtalanszor el is hangzott, hogy amelyik nemzetnek ilyen magas színvonalú a népművészete, első helyen kell hogy helyet foglaljon a nemzetek közösségében.

A francia Tudományos akadémia kimutatása szerint 2796-féle nép van a világon (amelyek között mi magyarok 29-ik helyen vagyunk 16 millió magyar anyanyelvűvel). Ez óriási nagy szám között a magyar iparos már született magas intelligenciájánál fogva a régi órákésztők sorában is majdnem az elsők között foglal helyet. Temesvár, Pozsony, Óbuda, Székesfehérvár, Nagyszében után Debrecenben voltak a legkiválóbb óraművesek, kiknek alkotásaival ritkán ugyan, de a nemes és a szép iránt rajongó gyűjtők birtokában még ma is találkozunk. Debrecen város történelmi feljegyzései szerint is már a XVI. század közepén olyan magas nívón állott Debrecen ipara, de különösen ötvös és órák ipara, hogy a Budavárba bevonult Szulejman szultán csillogó pompát kedvelő hadvezérei és más főurak Debrecenbe küldték díszítés és javítás végett fegyvereiket és óráikat. Szücs István, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja 1871-ben kiadott »Debrecen város történelme« c. könyvében a többek között a Nagytemplom órájáról az alábbiakat írja: „Mikor 1628 október 4-én a város költségén készített gombot Demeter nevű kovács levette és helyette a még akkor

2

magaznó, de későbbi időben erdélyi fejedelemmé lett Rákóczi György által ajándékozott aranyos gombot alkalmazta, ugyanaz ő költségén lett a fehértonyba illesztve egy olyan mestermű, mely az alatt, míg a toronybeli óra 24 órai időközét járt le, mindig egészen megfordult.« Sajnos ezekből az időkből a legmesszebb menő kutatásom dacára sem tudtam debreceni óraművesek nevét feltárni, csak a XVIII. század végéről Bauer Józsefet, aki Debrecennek egyik nagytehetségű lakatos és órásmestere volt, kinek a XIX. század elején Frack Ádám kiváló órásmester lépett örökébe.

Mint tudjuk, a vízórákat, napórákat már az ókorban is ismerték. A XV. században már hordozható napórákat használtak, — persze ezek csak nappal és napos időben voltak használhatók. A homokórák keletkezési ideje ismeretlen, csak azt tudjuk, hogy a XVIII. században a rugószerkezetű órák annyira elterjedtek, hogy a homokórákat teljesen kiszorították. Az önműködő órák a XVI. század elején lettek jobban elterjedve. Székesegyházakban és városházák tornyai alkalmazzák. A renaissance idejében a toronyidom, kereszt és könyvalaku órák voltak inkább forgalomban, míg a XVII. században a szögletes asztali órák. Ezek az órák Nürnbergben készültek. Abban az időben kedveltek voltak még a szekrényórák, melyeknek felülete gazdagon ezüsttel vagy békateknővel volt díszítve. Ezek az órák kevesebb díszítéssel a XVIII. században tovább voltak forgalomban, úgy, hogy nálunk is — ritkán ugyan, de manapság is találhatók. Az előkelőbb angol és hollandus lakások a XVIII. században magas lábas órákkal voltak díszítve, ezeknek

4. Zsebnapóra kb. a XV-ik századból.
5. Az első rugós szerkezetű önműködő zseborá, Heinlein Péter nürnbergi lakatos és óraesimáló mester készítménye kb. 1530. (A stuttgarti Iparművészeti Múzeum tulajdona.)
6. Római és arab számlapú zsebnapóra, amely a rugós szerkezetű óra feltalálása után, sőt még a XVII. század elején is közkedvelt volt.

egyik kiváló készítője egy magyar nagyszébeni órásmester volt.

A nürnbergi levéltár igazolása szerint a rugós és kerek óra feltalálója Heinlein Péter nürnbergi lakatosmester, aki 1479 táján született Nürnbergben, 1506-ban lett lakatosmesterré, 1542-ben halt meg. Az első óráját 1511 táján készítette, de ebből az időből egy darab sincs se magántulajdonban, se múzeumban. Munkájából egy darabot őriznek, mely a stuttgarti múzeum tulajdona. Készítési ideje 1530. Egykoru feljegyzések szerint a kiváló Heinlein Péter lakatosmester gyönyörű almaalaku órákat is készített. Heinlein Péter halála után Nürnbergben az órák 1565-ig a lakatos céhbe tartoztak.

95

17.50

lak.

13.65

II.

bu-

roz

zolt,

pes-

ján-

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

Érdekes megemlíteni, hogy a bécsiek egy ideig maguknak vindikálták a rugós szerkezetű órák feltalálását. Ugyanis Bécsben magántulajdonban találtak egy gőz sülly kettőtornyú órát, mely állítólag 1429—1435 között készült. Ezt mindenesetre megdönti a nürnbergi levéltár igazolása, de megdönti Heinlein Péternek egy kortársa, a híres Johannes is, aki a kosmográfiájához írt függelékben a következőket mondja: »A nürnbergi mesterek naponta újabb találmányokkal gazdagítják a világot. A fiatal Péter Heinlein lakatosmester ugyanolyan művet készített, melyet a tanult matematikusok is megcsodálnak. Ez a kevés vashól készült kerek óra. Súly nélkül 40 óra hosszat jár. Annóra csodálatos, hogy még az órákat is üti és a mellen vagy a falra is hordozható». — Tehát ez is megerősíti Albert Gumbel nürnbergi levéltáros által őrzött okmányok állítását és megdönti a bécsi órák 1429—1435 közötti keletkezését.

A XVII. században kereszt, halálfej, könyvidomu, plakáncan hordozható órák jönnek divatba, amelyeket a XVIII., sőt a XIX. század elejéig is tart. A XIX.

századból már nagyon szép zománcos, aranyból készült kosár, hegedű, szív stb. órákkal találkozunk. A barokk és rokokó korszak vastag óráinak külső borítása legtöbbször aranyból készül. A külső tokot igen finom figurális alakok díszítik. Az órák ebben a korban leginkább angol eredetűek. Később azonban változik a helyzet, mert XVI. Lajos korában Franciaország, de leginkább Svájc veszi át az órák készítésében a vezető szerepet. A Biedermayer korszak eltűnteti a vastag, gömbölyű órákat, már szép lapos zsebórákat hoz forgalomba. Nem szabad megfeledkeznünk a barokk és rokokó korszak után a gazdagon díszített meissenai porcellánórákról sem. Továbbá André Charles-ról, aki a csodás szép berakott butorokat és óratokokat készített. Ez a kiváló bútorműves készítette XVI. Lajos bútorait is az általa meghonosított berakással, amelynek divatja nem mulik el soha, mert a régi bútor, melyek közé a régi óra is tartozik, ma is a legkedvesebb dísz és büszkesége otthonunknak.

Iványi Sándor.

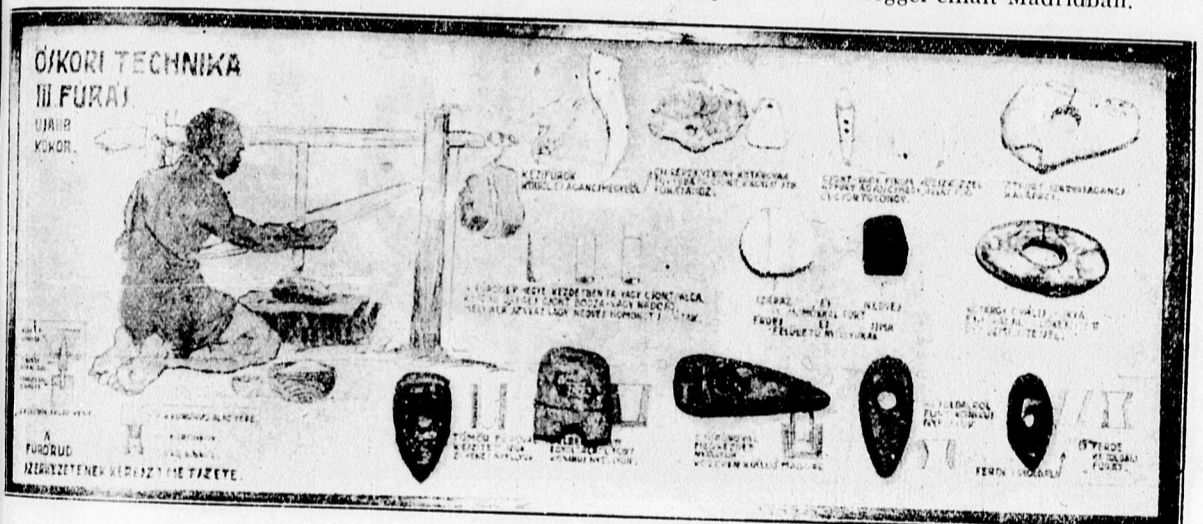
A Déri-muzeum régészeti osztályának szemléltető képeit a madridi muzeológiai kiállításra vitték.

A debreceni muzeum egyre növekedő híret öregült az a siker, melyet a régészeti osztály vezetője, dr. Sőregi János ért el. A régészeti osztály terméiben ugyanis szemléltető képsorozat van elhelyezve, melyeken az ősember élete van feltüntetve különös tekintettel az eszközeire és azok gyártására. A szemléltető képeket, melyek nyolc nagy táblázatban mutatják be a kőkorszaki és bronzkori embert, megtekintette dr. Márton Lajos, a Nemzeti Muzeum régészeti osztályának igazgatója. A táblázatok annyira megnyerték dr. Márton Lajos tetszését, hogy amikor meghívást kapott a Magyar Nemzeti Muzeum is, hogy vegyen részt a madridi nemzetközi muzeológiai kiállításon és konferencián, elhatározta, hogy a debreceni muzeumban látott szemléltető képeket elviszi magával és bemutatja a világ minden részéből összereseglett tudósok előtt.

Dr. Sőregi Jánoshoz levelet írt dr. Márton Lajos, melyben kérte, hogy a táblázatokról készült fényképnagyításokat bocsássa rendelkezésére, hogy magával vihesse a kiállításra. A Déri muzeumból természetesen azonnal elküldték a kért képeket.

A Déri muzeum dicséretét szolgáló szemléltető táblák azonban nem kerülhettek mindjárt a madridi kongresszus elé, mert a hirtelenül kitört spanyol forradalom miatt bizonytalanná vált a közbiztonság és ezért a konferencia rendezőse értesítette az egyes országok képviselőit, így Magyarországot is, hogy elhalasztja a madridi muzeológiai konferenciát és azt csak a forradalom likvidálása után tartotta meg.

A konferencia magyar képviselője, dr. Márton Lajos már nem hozhatta vissza a debreceni anyagot, mert tragikus hirtelenséggel elhalt Madridban.

Ujabb kőkori szerszámokat bemutató szemléltető kép.

voln
meg
kíra
lan
A
pillé
rag
kül
Az
A
nős
dul
vál
tud
rag
far
má
ral
rec
gé
ge
Si
tud
szé
eg

Virágzó zenei és dalosélet a debreceni főgimnáziumban.

Villáminterju Szigethy Gyula ének- és zenetanárral.

Az Isten egyik legnagyobb ajándéka a zene, mely csodás harmóniába olvasztja a hangokat. A zene nemesebbé teszi az embert, megfinomítja az ízlést és döntő hatással lehet a gyermek lelkének és jellemének kialakulására is. A zene nevelő hatását pedagógusaink hamar észrevették s ennek köszönhető, hogy a múlt században már kezdtek komolyabban foglalkozni a zene és ének tanításával a középiskolákban.

Ezen a téren is vezető szerepe van a híres debreceni Kollégiumnak, amelyből az európai nivóju református főgimnázium alakult, mint külön intézmény. Jelenleg a református főgimnáziumban olyan intenzív zenei élet uralkodik s olyan magasztos énekkultúra van, amely bármelyik intézetünknek például szolgálhatna.

A ref. főgimnázium énekkara tulajdonképpen a főiskolai vegyeskarnak folytatása. Ez a négyszólamú énekkar minden elismerést megérdemel. Tagjainak száma meghaladja a 120-at s a kitűnő Szigethy Gyula ének- és zenetanár hozzáértő irányítása mellett már számos sikert aratott. Az énekkar tagjai a II—VIII. osztályok legjobb hangu növendékeiből kerültek ki. Ezek a növendékek heti két órán részesülnek oktatásban. Az énekkar a múltban és a jelenben is minden iskolai ünnepélyen közreműködik, résztvesz a kollégiumi kántus és az iskola zenekara által rendezett előadásokon.

Az újabb sikerek közül különleges elismeréssel kell megemlékeznünk az 1927. évi szereplésről, amikor a májusban Budapesten megtartott középiskolai dalosversenyen a ref. főgimnáziumi énekkar a másod-

dik csoportban általános tetszés mellett az első díjat nyerte. Ekkor Huber Károly »Fohászat« és egy rövid kötött kart adott elő olyan sikerrel, hogy a legnagyobb zenei szakértők is elragadtatással nyilatkoztak a debreceni diákok dalkulturájáról. 1933-ban a nyíregyházi református főgimnázium vendége volt a debreceni ref. főgimnázium vendége volt a debreceni ref. főgimnázium énekkara, amikor is különösen Szigethy Gyula precíz kidolgozása, művészi értékű ötletes szívet mutatták be nagy sikerrel.

Az énekkarral párhuzamosan hasonló sikereket ért el a főgimnáziumi zenekar, melynek eredete szintén régebbi keletű. Az országos hírű debreceni karnagy, az azóta elhunyt Mácsai Sándor annak idején külön szervezte meg ezt a zenekart, mely eleinte 18—20 tagból állott, míg most ez a taglétszám Szigethy Gyula vezetése mellett 44-re emelkedett. A zenekar öt évvel ezelőtt szimfonikus együttesé tökéletesedett és műsorán szerepel Mozart, Verdi, Gounod, sőt Beethoven is az első szimfónia jelentős részével. Ez a zenekar Bihar kompozícióinak elsőrendű interpretálásával is felhívta magára a debreceni zenei körök figyelmét.

A ref. főgimnázium virágzó zenei életével és dalkulturájával kapcsolatban beszélgetést folytattunk Szigethy Gyulával, aki egyszemélyben egyesíti a dirigensi és a zenetanítási erényeket.

— Középiskolai tanulmányaimat a debreceni ref. főgimnáziumban végeztem — mondotta szerényen. — A kiváló Mácsai Sándornak voltam a tanítványa s tőle tanultam a dal szeretetét. 1924 őszén engem választottak meg kántus-prézsesnek, majd 1926-ban két évi

A ref. főgimnázium zenekara.

ideiglenes vezetés után én vettem át a ref. főgimnázium ének- és zenekarának irányítását. Az énekkar újabbban nemcsak könnyű dalokkal szerepel, de a Carmen, Aida és Faust című operákból is több kórust tanul be. Erősen kultiváljuk a magyar nótákat s Kodály egyik gyermekkórusának előadásával szép sikert érünk el.

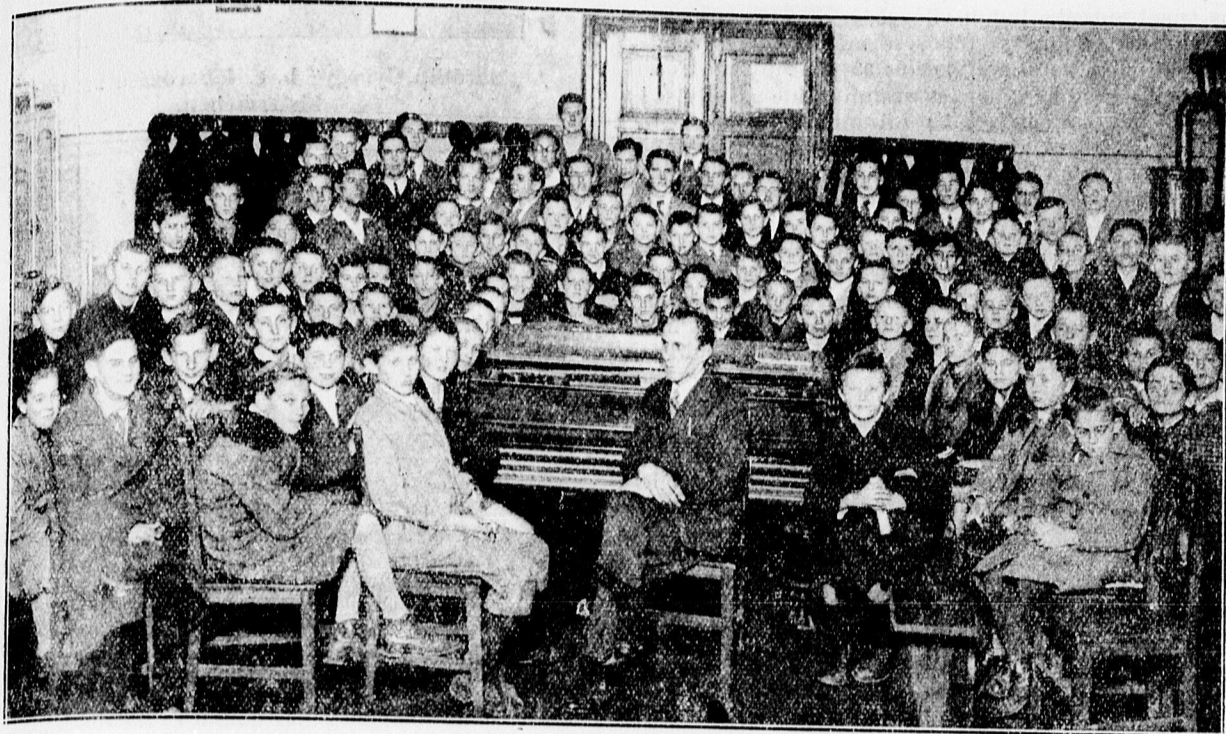
— Ami a zenekart illeti, eleinte sok nehézséggel kellett megküzdeni, — folytatta Szigethy karnagy. — Törekvéseinket azonban már S. Szabó József megértéssel honorálta, míg most v. Bessenyei Lajos igazgatóban lelkes patrónust talált zenekarunk, amely hitem

szerint rövidesen a legjobb középiskolai zenekarok élére fog kerülni.

Mikor a jövőre vonatkozóan kérdeztük meg Szigethy Gyula karnagyot, ő szelid mosollyal csak ennyit válaszolt: »Dolgozni akarunk és dolgozni fogunk».

Ebben a pár szóban olyan program van, mely irányt jelent a jövőre, erőt ad a múltból és életre hívja azt a hitet, mely minden válság ellenére is bizik a magyar kultúra diadalában.

(b. p.)

A ref. főgimnázium énekkara, középen Szigethy Gyula zenetanár.

Azt mondják.

Azt mondják Magáról nem engem szeret.
Szép szemének lángja rut esalóka fény.
Bízáló szavakkal mást is hitetget
S hogy a vágy az ajkán többé nem enyém.
Szívehegedűjén másnak szól a dal,
Nevető szájáról másé a kacaj.

Azt mondják másra vár a tarka réten,
Másnak simogatja lány aranyhaját.
A más kis keze remeg a kezében
S lány melódiát zeng szívében a vágy.
Lelke szép kertjéből rózsát más szakít
S hogy lehunyt szemekkel másról álmodik.

Azt mondják rég meghalt a tündérmese.
Az ábránd, a dal, a napsugár, a fény.
Dobogó szívének minden melege,
A sóhaja, könnye, lelke rejtekén.
— Mondhatnak akármily rosszat és nagyot:
Tudom hű szívében egyedül vagyok.

VITÉZ SOLTÉSZNÉ GULDÁN OLGA.

Bucusu a nyártól.

Hová lett a napnak heve?
Hová a nyárnak kellemé?
Elhangzott már szép éneke...

Még süt a nap, de már fakó,
Mozdulatlan az esti tó,
Körötte esend: mély, altató.

Már rőt a vadszőlőlevél,
A fecske messze útra kél,
Hűvösre vált az esti szél.

Didergő kőd a fák között,
A gólya rég elköltözött,
Nesz suhan az avar fölött.

Az ember most már szinte fél,
Akár a lehulló levél,
Mert jön a puhaleptű tél...

TARR MARGIT.

A jazz muzsika.

Irtta: B. Vattay Margit tánctanárnő.

Szeretjük a magyar cigánymuzsikát. Lelkünk hányszor elandalgott szép magyar nótákon. A felzaklatott magyar lélek hányszor talál megnyugvást, vigasztalást a régi kuruc nóták visszazálló melódiáiban. Szeretjük a cigányzenét bánatosan, vagy vigasztalón andalítóan, vagy felvidítőan. De imádjuk a zenét Chopintól—Brahmsig, Mozarttól—Wagnerig, klasszikusoktól az operettig. Minden muzsika, ami átjárja lelkünket — de sohasem egymás rovására. Szeretjük, felvétel nélkül, magáért a zenéért és főleg magunkért.

Az utóbbi években — az operettek a keresztül — az angol muzsika indult világgá, hódító körútra. Az új irányzatok evolúciós feltörése mindenkor forrongást idézett elő a konzervatívok és az új irányzatok apostolainak táborában, nem is számítva ide a szélsőséges eltávolodásokat, melyek az ultramodernizmusig tornultak. Az angol muzsika lüktető ritmusának hatása váltotta ki aztán az egész világon az új táncformákat, lüktető ritmusokat, ami viszont szerves kapcsolatba kerül egy új zenei stílussal.

1. A mai tánc stílusa, ritmusa, különösen annak szinkópás ütembeosztása úgyszólván nélkülözhetetlenné teszi a jazz-zene használatát. A zongora egymagában nem hozza ki a szinkópát és úgyszólván megnehezíti a közönség részére a modern táncok gyakorlását.

2. Erkölcsi tekintetben csak egyetlen alátámasztó ok szolgáljon iránymértékül, hogy az ifjúság, mely eddig a tánciskolákat látogatta és mely a táncitanító és szülői felügyelet és italmérési tilalom folytán a legmegbízhatóbb és legszolidabb hely az ifjúság részére, ha itt kielégítést nyer zenei igény tekintetében és nem lesz kitéve annak a kísértésnek, hogy az ifjúságra rontó hatással bíró helyiségeket látogathassák. Ez volna az erkölcsi alapja a jazz zenére való táncolásnak.

A jazz-zene előharcosa Jasbó Brown, egy St. Louisban lakó néger volt. Ez az egyszerű ember indította meg azt a hatalmas mozgalmat, mely a báltermeket forradalmi erővel átalakította és a világot táncörjögésbe kergette. Jasbó Brown különös hangzásu, egyszerű dalaival, amelyek a rabszolgakorban az ültetvényeken keltek, lebilincselte hallgatóit. A dallamok, amelyek az afrikai vadont idézték fel, nem hagyták nyugodni azt, aki meghallotta őket.

Jasbó Brownak sok követője akadt. Nem tartott sokáig és ez a zenei szeszély az egész világon elterjedt. Nem lehet tagadni, hogy a jazz meghódította a nagyközönséget. Miért? Mert ez a zene szinte ideálisan alkalmas a modern táncokra. Azokhoz az órákhoz igazodik, amikor a világháború utáni korszak összes gondjáról-bajjáról megakarunk fejejtkezni.

Bebizonyítást nyert, hogy a modern haladás konzekvenciája elől — még elvi felfogások árán sem lehet elzárkózni.

Az a szerény véleményünk, hogy a magyar nóta, a magyar dal legyen a cigányé, a jazz-zene pedig a táncoló közönségé.

AKKOR EGYIKRE SEM.

A legutóbbi kunhegyesi kerületi képviselőválasztásról derős történet jár most szájról-szájra. Öreg gazdasági cseléd jelentkezett egyik madarasi szavazatszedő kerületben. Azon kérdésére az elnöknek, hogy kire szavaz, azt mondja:

— Mind a kettőre!

— Az nem lehet, — szól az elnök.

— Hát akkor egyikre sem, — válaszolt a derék szavazó és sarkon fordulva voksleadás nélkül távozott a szavazó helyiségéből.

6

A „Maróthy György“ b. e. táborozása az Arany Bika kistermében.

Gyorsvont.

Robogsz felém nyers, szikrázó haraggal,
Meg-meglíhegve, úgy, mint a halál.
Vérem mozdonyod vad dalára nyargal
S duhaj tempód szívemben kalapál.

Tested tömör, zárkás, gigászi tömbje
Kattogva, zúgva fut, lohol tova
S befuródoz a nyári fényözönbe,
Mint éhes gyilkos éjszín-fogsora.

Utad végzős, nem nő rajt virágszál
S én vergődöm a nagy kérdés alatt:
Kellett-e hát, hogy szűz csendünkre hűgát
Te testet öltött sötét gondolat?... .

Rohansz velünk s mi szeljük a világot,
Száguldozunk két szűk vaspántlikán,
Száguldozva lépünk pár piros virágot
S száguldozva nézünk koporsók után.

Nincs már megállás dalnál és halálnál,
Egy röpké perc és minden elköszön.
Kéményed torkán régen messze szállt már
A tartós bánat és tartós öröm.

Mindent, mi szép volt, elvittél miltőlünk
S benned mindössze annyi szív maradt,
Hogy nem térsz ki, midőn eléd vetődünk
S nyugalmat adsz a vaskerek alatt.

VARGA LAJOS.

Egy érdekes szám.

Zervos, az athéni egyetem tanára egy különösen érdekes számot tanulmányoz. Ez a szám 142.857.

Ha ezt megszorozzuk 2-vel, az eredmény 285.714, vagyis ugyanazok a számjegyek, pusztán a két első lesz a két utolsóvá.

Ha megszorozzuk hárommal, 428.571-et kapunk, ugyanazt a számsort, azzal a különbséggel, hogy az első az utolsó helyre kerül.

Ha ezt megszorozzuk 4-gyel, 571.428 lesz belőle, a két utolsó számjegy előre ugrik.

Ha megszorozzuk 5-tel, 714.285 a végösszeg, az utolsó számjegy megelőzi az öt másikat.

Ha megszorozzuk 6-tal, az eredmény 857.142 s azt észleljük, hogy a két számjegyesoport föleserélődött.

Ha megszorozzuk 7-tel, akkor 999.999.

Vajjon micsoda vonhatta rá Zervos tanár úr figyelmét erre a titokzatos számra, a 142.857-re.

9.95—

17.50

13.65

b II.

b, bu-

roz

ozott,

♦♦♦♦

épes-

aján-

■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■

Érdekes visszajelentések egy történelmi kor negyedszázadára.

Dr. Tiszay Zoltán anyakönyvvezető-helyettes 25 esztendeje Debrecen város szolgálatában.

Dr. Tiszay Zoltán helyettes-anyakönyvvezető, negyedszázada van a város szolgálatában... Olyan stációja ez egy derék, közéleti munkában eltöltött életnek, amelyik mellett meg kell állni egy pillanatra. Ez a 25 esztendő a század legválságosabb korszakát tölti ki s aki ezalatt az idő alatt helyt áll a maga közéleti posztján, annak talán több ideget, energiát, szívet és életet kellett pazarolni, mint bármely más kor emberének. Dr. Tiszay Zoltán a régi, kitűnő tisztviselőgárda tagjai sorából való, aki mikor munkatársunk felkereste, hogy a jubileum alkalmáról megemlékez-

Dr. Tiszay Zoltán.

zünk, mesolyogva hárit el minden érdeklődést, amely egyéniségének szól. Annál szívesebben és nagy szeretettel beszél a régi hivatali életéről s páratlan humorral vetíti elénk ezeket a refleksiókat.

— 1909 október havában, mint 20 éves gyermek kerültem a város szolgálatába. Akkor még nem volt munkanélküliség. Mindenki megkereste a megélhetéséhez szükségét. Kovács József akkori polgármester úr nevezett ki a rendőrséghez. Akkor még a rendőrség ügyosztályai külön voltak. A Szent Anna utcán a bünygyi osztály, a Hatvan utcán a belvárosi rendőrkapitányság, a Széchenyi utcán a bejelentőhivatal. Azért sem kifogás, sem baj nem volt. A jogkereső közönség szépen tudta, hogy hova kell mennie s mindenki ügye gyorsan el lett intézve.

— Elsősorban dr. Komlóssy Pál rendőrkapitányról kívánok megemlékezni. Elsőrendű rendőr és kiváló kihágási bíró volt. Egy eset... Mindenki emlékszik az öreg magyarruhás, ezüstsarkantyus Turai Farkasra, aki egy szép napon fejébe vette, hogy ő biciklin fog száguldani és kerékpározni tanult. A környékbeli gyerekek futva szaladtak a Széchenyi utca végére meg nézni, hogy Turai bácsi hogy bukik le a bicikliről. Annyi nézője volt, mint manapság egy amatőr futballmérkőzésnek. Nos hát Turay Farkas bátyánk kihágást követett el.

A büntető bíró dr. Komlóssy Pál volt. Kimondatott az ítélet: 5 korona pénzbüntetés. Turay Farkas a büntetést sokalva nagy hangon elégedetlenkedett, mire a büntetőbíró a büntetést felemelte 10 koronára. Újabb és még hevesebb elégedetlenkedés... olyanforma kifejezésekkel élénkítve, hogy ezért kell a magyaroknak Amerikába kivándorolni. A büntetőbíró a büntetést felemeli 15 koronára. Erre már Turay bácsi elhallgatott és csak ennyit mondott:

— Kapitány úr! már ha megbüntetett legyen szíves a kabátomat felsegíteni.

Tél volt s a kabát nehéz volt. A kapitány úr felsegítette... Még a büntetés is szívesen ment abban az időben.

— Kitűnő emlékezőtehetsége volt Széll Mihály fogházörnek. Ha az előállított arra a kérdésre, hogy volt-e büntetve nemmel válaszolt, rögtön rákiáltott, hogy »ne hazudjál, mert ezalatt 12 évvel csavargás miatt én zártalak be«. Nem volt mit tagadni, mert Széll Mihály ebben sohasem tévedett.

— A jókedv, a humor sem hiányzott a tisztviselők-ből. Különösen a polgári biztosok húzták egymást. Nagy Imre siket volt és következetesen azzal küldte az ügyfeleket a többi polgári biztoshoz, hogy a másik asztalhoz kell menni, de kiabálja a kérését a biztos úr fülébe, mert nagyot hall. Így aztán megtörtént, hogy néha három ügyfél kiabálásától zengett a szoba, ami csak neki nem volt kellemetlen. Szoboszlai, a jó öreg pandurból lett mezőrendőr, bár kard volt az oldalán, minden volt, csak nem rendőr. A esendőörök szökött eselődöt állítottak elő, akit gazdájához kellett kikísérni a tanyára. Átadtam Szoboszlai mezőrendőrnek az előállítottat, hogy azonnal induljon. Ő azonban azon méltatlankodott, hogy csak nem letszik ebbe a nagy melegbe ezért a hivány eselődöt olyan megszire kikergetni, hiszen nem fizeti az ki magát azért a rongyos 2 korona kíséresi díjért. Mikor azonban látta, hogy mindezek dacára menni kell, jól nyakoneserdítette a delikvenst és elindult. Zagyva Imrere nagyon vigyázni kellett, meg szívtart nem lúrt maga körül. Mire körül néztünk, a szívarnak hiút helye volt, Zagyva pedig kidugult arccal, mennyel kéjjel esemegegetett. Kiszállásunk volt Kishegyésre és a nap olyan rettentően égett, hogy a hőségétől csaknem elbődültünk. Mikor a Látóképi csárdához értünk, behívtam Zagyvát egy üveg sörre. Ő azonban megvetően nézett a sörre azt mondván, hogy csak rumot iszik, mert ötöt a rum télen melegíti, nyáron pedig lehűti. Lehet, hogy igaza volt. Ma is él. Agárdi borzaszlóan szeretett politizálni és egy ízben kegyetlenül ostromozta az emberi kapzsíságot. Hát mondom neki, az emberek bizony nagyon önzők, nem hagyják egymást élni. Agárdi gondolkozik és egyszerre csak így felel: Pedig tekintetes fogalmazó úr a nagy német költő is azt mondta, hogy: »Léband und Léband«. És ezután nagy mondására büszkén leült és tovább gondolkodott az emberi gyarlóságról.

— Sok érdekes dolog történt a mezőrendőrkapitányság udvarán, ahol Gerő Dániel állatorvos végezte a beteg jószágok gyógykezelését. Többek között egy halápi erdőtelepítő bevezetett egy súlyos beteg lovat. A szerencsétlen állat alig tudott vánszorogni és az udvaron nyomban össze is esett és hátborzongató üvöltés közben verdeste a fejét a földhöz. A járókelők tömege vette körül szánakozva, a gyengébb idegrendszerűek még sirtak is, amit meglátva a derék erdőtelepítő, hangosan kiabálni kezdett, hogy Teremtő Uristen két év alatt 18 lovam döglött meg, hanem még ilyen én sem láttam. A szánakozó emberekből olyan harsogó kacagás tört ki erre a kijelentésre, hogy a halódó lónak a jajgatását is elnyomta.

— Kitört a háború. Más munkakör, más beosztás. A nagy lelkesedés után az emberek lelkét elfogta az elkeseredés, a bizonytalanság. Jöttek egymásután a családirtások, borzalmas módon elkövetett öngyilkossá-

gok. Az előbbieik közül egy ilyen családfirtás kivizsgálására szállottam ki a Simonffi utcára. Kegyetlenül volt elkövetve. A 4 és 6 éves fiucska átmetszett torokkal feküdt a padlón óriási vértócsában. Mellettük az apa átszúrt szívvel. Öreg ember volt. Behívták katonának. Nem tudott megválni a családjától. Együtt mentek a halálba.

— Na de a nagy szomorúságba vegyült akkor is néha egy kis humor. A katonaság szénaraktárt akart bérelni. Vegyesbizottság szállott ki a szénapadlást megvizsgálni: Dr. Pető Pál r. fogalmazó, Szikszay tüzolófőparancsnok és X őrnagy. Mindenik túl az egy mászán. Megszólal a helyszínen a tüzoltófőparancsnok: »Hát uraim én azt javasolnám, hogy egyenként menjünk fel, mert máskülönben letalál szakadni a padlás a bizottság sulya alatt«. A javaslat általános derűtség közben el is lett fogadva.

— Bejön egy délelőtt a hivatali helyiségembe egy elegánsan öltözött fiatalember és bemutatkozik: Simon nemzetközi betörő és zsebmetsző vagyok. Valósággal elképedtem ezen a vakmerőségen. De Simon nem jött zavarba, hanem helyet foglalt és beszélni kezdett. Uram, ön még egészen fiatal rendőrtisztviselő, így tehát nem fog ártani, ha néhányszor elbeszélgetünk, mert nekem minden bizonnyal nagyobb tapasztalatom van a betörésben, mint Önnek a nyomozásban. Érdekel a dolog, tehát hagyta meg beszélni. És ő beszélt. Elbeszélte egy csomó kalandját. Megígérte, hogy a nyomozásokban segíteni fog a rendőrségnek és segített is. Abban az időben feltörték egy trafikot. A detektívek már nyomoztak az ügyben, amikor bejött hozzám Simon és felháborodva beszélt, hogy ilyen galád, brutális betörést még nem látott. Hiszen uram ez egy rettenetes kontár munka... Aki ilyet csinál, az nem érdemli meg a betörő nevet. Az ilyen alakok minket, igazi betörőket csúfítá tesznek. Ha én egy zárat felnyitok, ott egy karcolásnak sem szabad maradni. Beszéd közben azt mondja Simon mester Mile Pál bűnügyi osztályfőnök rendőrkapitánynak: »Kapitány ur legyen szíves megmondani, hogy hány óra van, Mile Pál keresi az óráját, de bizony az már a Simon zsebéből került elő. De a betörőket az nap este rendőrkékre juttatta. Az oláh betörés hírére Simon mester ismét felkeresett és a következőket mondta: »Fogalmazó ur! Ön rendőr és teljesítheti a kérésemet. Tessék módot adni arra, hogy Romániába átmehessek, becsületemre mondom, hogy két hét múlva jelentkezek és magammal hozom az oláh államkasszáját. Egy kicsit nagy kijelentés volt, nem is volt teljesíthető. Talán kár volt.

— A háborút elvesztettük. Jött az őszi rózsás forradalom. És jött a kommunizmus. Jött nagy hanggal, nagy ígéretekkel, csak okos tettet nem láttunk. Jöttek a nagyhangú demagógok telve ferde igazságérzettel, telve gyűlölettel. A rendőrség nyakára is politikai megbízott, ellenőrző ült B. elvtárs személyében. És az ujonnan született boldog világról tartott bámulatos előadásokat. Központi ügyeletes voltam. Ugy este 8 óra tájban megkérdi az elvtárs ur, hogy hány óra van. Kiveszem az órát és megmondom. Az elvtárs megnézi az órát és azt mondja, hogy haza kell mennie, mert hat disznója van és azokat etetni kell. Közben eszébe jutott valami és ezeket mondja: »Tudja elvtárs, hogy ez az óra sem az öné?« Hát ki az ördögé mikor én vettem! De nem Ön csinálta? Hát a hat disznó az elvtársé? Hát persze, hogy az, mikor én etetem. De mégsem az Öné!... mert... Erre annyira szaván fogtam, hogy dűnyögve ment el megetetni a hat disznót. Ez csak az elején volt, de a nyomás mind nehezebb lett. A rendőrség kemény dió volt. 450 törvényszertelős hű ember felfegyverezve s gépfegyverek tüzelésre készen, azok valahogy imponáltak. Sokszor próbáltak próbariadót. A rendőrség 10 perc alatt fegyverben állott. Idegen segítség kellett. Meg is érkezett 1919 év nagypéntekén. Püspökladányból indult külön

8

vonattal kb 2000 főnyi osztrák kommunista teljes hadifelkészültséggel és az ismeretlen helyre majdnem biztos céllal elvezényelt rendőresapattal az állomás környékén összeesapott. A tulerő győzött. A rendőrség legnagyobb része elszéledt. A rendőrtiszteket helyükön hagyták, mert nem tudták volna pótolni, de fel kellett venni a rangnélküli vörösörség címet. Vállaltuk, mert a lakosság érdekében ott akartunk maradni, hiszen az intézkedési jogainkat is meghagyták. Nem sokáig tartott, csak addig, míg a Csucsán állást foglalt hős székely hadosztály a frontot tartani tudta, a beözönlő oláh katonaság ellen. Tartotta hetekig, tartotta volna tovább is, de egyszer csak megszűnt a municíószállítás, mert a hadosztály nem esküdött fel a Kun Béla zászlójára. Az oláh pedig jött beljebb és beljebb és nem sok idő múlva már Vámospéres alatti dördültek meg az ágyui. A kommün utolsó éjszakája következett. Azt kérdezte szerkesztő úr, hogy mi volt a legmeggrázóbb esemény a pályámon? Nos hát ez az éjszaka! Az éjjeli ügyeletes én voltam. Rendőrlégénység nem volt. Ott ültem két detektívvél polgári ruhában, bizony meglehetősen szorongó érzéssel. A város kihalt. Az utcák néptelenek. Este 7 órától kezdve az utcán nem volt szabad tartózkodni. Csak a kézigánatokkal felszerelt úgynevezett terror tengerész katonák cirkálnak. Előállították hozzám a tilalom ellenére kint találtakat. Fenyvegető komor képpel jöttek, bár nem tudták, hogy rendőrtisztviselő vagyok. De egyet tudtak. Tudták azt, hogy a játszmát elveszítették és óráról órára idegesebbek lettek. Végtelen egyedül éreztem magam. Szinte jól esett, ha egy előállított polgárembert láttam. Igazolvánnyal láttam el őket és elbocsátottam. A szomszéd szobában tanácskoztam a vörös intézőbizottsággal. A hangulat ott még idegesebb volt. Nyugtalanító hírek jöttek a vörös frontról. Az oláh hadsereg közeledett és a vörösek hadállása bomladozni kezdett. Hajnaltájában már megkezdődött a hadállások teljes felbomlása és fejezveztett menekülése. Az összes sorompót jó előre kinyitattam, nehogy torlódás következzen be. Bizony sorompó díjat nem igen szedtünk. Örültünk hogy mennek. A város pihenit. A viszávonulás vad zajára sem öbödtek fel. Csak a rendőrségi palotában volt élet. Ott peregetek le a debreceni 30 napos kommün utolsó órái. A népbiztosok menekültek, egymásután berregett az autó és vitte őket ismeretlen rendeltetési helyükre. A négy terror tengerész állott tovább rendületlenül feltűzött szuronnal az előszobában. Végre csend lett a szomszéd szobában, elment az utolsó autó is. Kinyitottam az ajtót. Elment a négy tengerész is és így szabadok lettünk. Intézkedni kellett, mert emberekre volt szükség. A telefon központ díszletére legyen mondva kitűnően és megértéssel dolgozott. Legelőször vitéz dr. Tóth Gyula r. kapitány jött be és én bizony boldogan adtam át neki a további intézkedést, mert nekem az előbbi intézkedésekből délután 2 órától hajnali 5 óráig éppen elég volt. Azután jöttek a többiek. Jött gyorsan a város vezetősége. A hajnal még csak pirosodott és ott volt mindenki, akinek intézkedési joga volt. És a többi ment simán. Az oláh megállott a Nagycserén és várt. Várta a parlamentáirt. Azt is elküldtük és az oláh hadsereg ellenállás nélkül bevonult. Vége volt mindennek, pedig akkor még nem is tudtuk, hogy mit fogunk elveszteni.

— Az anyakönyvi hivatalnál töltött szolgálati időm alatt még nem kötöttünk annyi házasságot, mint most az utóbbi hetekben. A házassági dőmping, amely az ország egyes részeiben már hónapokkal előbb jelentkezett, hozzánk most jutott el. A múlt héten egyetlen nap alatt, egy szombat napon közel negyven párt adtunk össze... Alig győzünk felvilágosítást adni a sok iratkozónak... Debrecenbe érkezett a házassági dőmping. — fejezi be a beszélgetést a jubiláns dr. Tiszay Zoltán.

(kiss.)

5.95—

17.50

1. tak.

13.65

b. II.

), bu-

rozs

ozott,

♦♦♦♦

épes-

aján-

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

Asszonyoknak

A protekció,

átkos protekció ellen hall ma az ember legtöbb passzét. Valóban, nem is lehet más jeltövel használni ezt a szót, mint azzal, hogy átkos. Maga a szó már magában hordja a megvetésnek, káromlásnak és eléggé el nem tölthetőségnek minden jellegét. Látszatra használ, de mindig azoknak, akik nem a legérdemesebbek és legmértékesebbek. Ma már nem mer elindulni senki a legbiztosabbnak vélt dologra intézésére, mielőtt meg nem próbál egész sereg protektort felhajtani. Ilyenkor szétdüleltes tempóban mozog az emberek fantáziája és a legellentétebb világnézeti vezetők protekcióját csikorják ki, hogy sikerüljön valami, ami tulajdonképpen azért kellett volna, hogy sikerüljön, mert a természet rendje és isteni, emberi törvények amúgy is előírják, hogy sikerüljön.

Kétségtelen, hogy egyidős az emberiséggel. A kigyó már az Éva protekciójával vette rá Adámot, hogy egyék a tiltott almából. Egyszer, másszor hullámzott, hol lent, hol fent, de mindig meg volt. Holott ennél veszedelmesebb, kétségbeesettebb emberiség elleni kór alig akad. Mert nemcsak a kórokozó baktériumok ártalmasak, nemcsak ezek pusztítják az emberiséget, de a protekció minden betegségénél jobban árt, mert az átkos protekció megveti a nyomor és kétségbeesés meleggyújt. A protekción keresztül érvényesülnek a nyomor vámszedői, a társadalom tehetségtelen senkiei, az iskolákban blüccelők, az életküzdelmében hasznavehetetlenek, a tudás és felkészültség nélküli rokonok, a jó keresztényekkel és nagynénikkel megáldott valók. Ezekkel szemben a tehetség, a tudás, a megérdemelt kegyeret megbecsülők hadának egy része nem juthat be még a versenybe sem, mert az összeköttetésekkel, protekcióval rendelkezők mindent learatnak és mindent elszakmányolnak akkorra, mire ő odaérhetne.

Indult már valami küzdelemféle a protekció ellen, de még hol vagyunk attól, hogy sikerre is vezessen ez a küzdelem. Tessék csak megnézni egy pályázatot, egy állás utáni harcot, vagy az inségmunkások küzdelemét a koldukskenyérért. Külön rovatot tartanak ma már fel arra a célra, hogy ki a protektor. Mennyi bánat és mily tenger szomorúság van ebben a tényben. Hány és hány érdemes, saját hibáján kívül nyomorba került család érzi a protekció átkát. Mily sok gyermek, anya, feleség halálos elsodródása kísért ennek a szónak kifejtésénél. Anyák és asszonyok, a ti feladatotok volna az, hogy küzdjete a társadalom, a magyar élet emelkedéséért. Ti harcolhatnátok, ha erre módot és lehetőséget nyujtana az élet. Sajnos, csak tűrő szenvedői vagytok a protekcióval megtűzdelte életnek. Reménykedő mártírok, akik biztok fiatalok tehetségében, féljete erős karjában, holott előre tudjátok és látjátok, hogy a tehetség és munkaszándék ezer kín között vergődve elpusztul a protekció tuskésdrótakadályai-ban.

Asszonyom, ön választ kért kétségbeesett levelére. Ime, ez a választ adhatjuk. Tehetetlenek vagyunk és önmel együtt könnyezünk azokon, akik a protekció révén elvesztik a mindennapi kenyérhez való életjogukat is. Semmit se tehetünk. Sirunk és kétségbeesetten ordítunk az árral. Ma még a protekció olyan ördögi nagyhatalom, hogy mindent és mindenkit elseper az útjából...

A SZÉPSÉGÁPOLÁSRÓL.

Sohasem volt oly fejlett a test ápolásának a kultusza, mint mai napság, de ez a kultusz változott a divat és a szépről alkotott fogalmak változása szerint. Egyes világvárosokban valóságos dühöng a »szépió láz« s a testápolás legfontosabb része az arcápolás lett. A testápolás helyébe a szépségápolás lépett s erre ma már mérhetetlen összegeket fordítanak. Hogy csak egy példát említsék, Amerikában legalább ötvenezer szépségápoló intézet van s a kozmetikai cikkeket gyártó üzemek vagy kétmillió munkást foglalkoztatnak s a kozmetikai ipar ma Amerika vezető iparágai közé tartozik.

A kozmetika ma már valóságos tudományá lett, orvosok, vegyészek foglalkoznak vele. Az u. n. »kikészítés« inkább művészet, amelyhez igen sok nőnek valóságos érveke van, habár jelentékeny azoknak a nőknek a száma, akik a szép fogalmát összetévesztik a feltűnés fogalmával s a kozmetikai szerek használatában nem tudják magukat mérsékelni.

Mindenki szép szeretne lenni s azt hiszi, hogy a festék, a ruzs mindent eltakar, de ha valakinek sikerülhet is rövid időre megszépülni s a kikészítés eredménye néha a csodával határos, de ez mégsem az igazi megszépülés. A nem rokonszenves vonásokat, az arc karakterét javíthatják, sőt az arcot érdekessé is tehetik, de ez nem egészséges divat és valósággal uniformizálja a női arcokat.

A kozmetika igazi célja a tartós és állandó szépités, az egészséges arc, annak higiénikus gondozása, a beteg bőr meggyógyítása, a fiatalság konzerválása s a bőr minden rendellenességének eltávolítása. Ha a bőr egészséges, épp akkor hódolhatnak a nők — a túlzást kerülve — a divatnak is s akár kikészíthetik magukat nappalra vagy estélyi alkalomra.

Ez aztán a nők a »dekoratív toalettte« s ekkor adhatják meg a külső »ecselvonásokat« is.

Az ily kendőzésnek vannak általános szabályai, amelyen belül aztán figyelemmel lehetnek az egyéniségre.

E kendőzésnek diszkrétan kell történnie, úgy, hogy alig lehessen észrevenni, hogy hol végződik a természet alkotó ereje és hol kezdődik a művészet munkája.

A puder alá valamely alapanyag jöjjön: száraz bőrre zsiros krém (pl. Goldcream), zsiros arcra száraz krém (tejkrém). Erre jöhet a puder és a ruzs, akár por, akár krém alakban. A ruzs fölé ismét puder jöjjön. A szókéknek világosabb árnyalatot kell adni (rózsaszínű puder, világos ruzs) mint a barnáknak. A puder ne fehéritse az arcot, arra való, hogy az arcot fénytelené tegye.

A barna nők puderje a krémszíntől a sárgásig változhat. A szemüreg, szemhéjak, pillák festése nappalra csak kis mértékben történjék. Ma már elég nő bronzszínű »sportareal« jelenik meg az utcán.

Az ajkpirhoz ma már tartós folyékony ruzszt használnak s a körmöt nem festik többé oly élénk pirosra.

Az esti kikészítés egyebet kíván. A bőrt fel kell frissíteni és vérkeringését fel kell élnkíteni. Ez gőzléssel, arcpakkolásokkal történik, sőt esetleg felváltva jeges és meleg borogatással. Kvarz-besugárzást és vibrációs masszázst is használnak ugyane célra. Ha az arc bőr így elő van készítve, erősebben kell kiszínezni, mint nappal. A szemhéjak, szemalatti rész árnyékolása is erősebb lehet. A karokat, nyakat és a dekoltet emil-

voln
meg
kíra
lan
A
pilla
rago
—
kül
Az
A
nős
dul
vál
tud
—
vag
—
fan
mél
ral
red
gél
ge
Sic
—
tud
sze
eg

krémmel, vagy tapadó, folyékony puderral vonjuk be. Megválasztandó a hajviselet is. Hosszu, keskeny arc teltebbnek látszik, ha a haját oldalt lazán hagyjuk. Ez esetben a frizura magas nem lehet, széles arenál ennek ellenkezője történik. Főszabály, hogy a kikészítéssel ne rontsuk meg, amit a természet jól alkotott és tetszetősnek.

Ma már kezdik hangoztatni: vissza a természethez! Még fényes bálakon is egyesek festék és ruza nélkül jelennek meg. Majd megváltik, vajjon a természetesség és higiéné legyőzi-e a divat hatalmát és nagy hiúságot.

HETI ÉTLAP.

Hétfő. Ebéd: Borsos rántott leves csipetkével, borjuvesés parajjal, rizszel, Aranygaluska tejszóval, Vacsora: Füstölt disznófősajt ceceles hagymával, sajt.

Kedd. Ebéd: Husleves eperlevéllel, sóbafőtt hus burgonyagarmirunggal, tarhonyával, paradicsommártással, gyümölcs. Vacsora: tojásos gomba gorkával, alma.

Szerda. Ebéd: Birsalmaleves, borjupörkölt makarónival, céklával, császarmorzsá. Vacsora: Kocsonya, sajt.

Csütörtök. Ebéd: Zöldségleves vajás galuskával, csirkesült kompóttal, képviselőfánk. Vacsora: Rizses aprólék gorkával, déli tészta.

Péntek. Ebéd: Borsópüréleves, vagdalt hus paradicsomos burgonyával, vagy töltött tojás, tejeles túrós koka. Vacsora: Sült burgonya, sajt, vaj, turó.

Szombat. Ebéd: Tüdöstáskaleves, vadlére hus zsemlyegombóccal, mézsesókoescák. Vacsora: Székelygulyás, alma.

Vasárnap. Ebéd: Raguleves, kolbászos töltött káposzta, kaesasült dinszielt káposztával, torta. Vacsora: Hideg kaesasült, déli torta, gyümölcs.

RECEPTEK.

BORJUMÁJ ANGOL MÓDRÁ:

Füstölhust forró vízben félóra hosszat főzzük, majd forró zsírban félóráig sütőben főzzük és gyakran öntözzük vízzel. Erre borjumáját vagdalunk rá, megsózzuk, borssal fűszerezzük. Egyik felén belisztezzük és zsírban gyorsan kirántjuk. Ezután lefőlőzzük a zsirt a lérről és felfőzzük huslevesrel és vajjal.

KIRÁLYTORTA:

Negyedkilő lisztet vegyítsünk össze negyedkilő finomra reszelt csokoládéval, aztán dörzsöljünk közé negyedkilő vaját, negyedkilő cukorport és két tojás sárgájával s a két tojás fehérjének habjával gyurjuk össze. Három részre osztva három kerek tortalapnak süssük meg. Ha kihült, rakjuk össze vagy lekvárral, vagy tetszés szerint krémmel, vagy tejszinhabbal.

KÉPVISELŐFÁNK:

Egy negyed liter tejet 7 deka vajjal s egy kis sóval addig keverünk a tűzön, míg felforr. Ekkor rögtön beletesszük 14 deka finom lisztet, vigyázva, hogy csomós ne legyen. Jól megkeverjük, de mindjárt le is vesszük a tűzről s tovább keverjük, míg kihül. Ekkor beleülünk egyenként 3—4 tojást, mindegyiket jól elkeverve benne. Kikent és lisztrel meghintett lepsibe egyforma nagyságu csomókat rakunk a tésztából, tojással megkenjük és szép sárgára sütjük. Mikor megsültek és kihültek, a fánkoescák alsó részébe mélyedést vájunk és megtöltjük vaniliás krémmel. Két-két így megtöltött fánkoescát egymásra tesszünk és a tetejüket karamelbe (pirított cukor) mártjuk. Ez úgy készíthető, hogy 30 deka cukrot 2 és fél deci vízzel és fél citrom levéllel addig főzzük, míg úgy forr, hogy nagy gyöngyök keletkeznek benne.

10

HALLEVES:

Vesünk levesnek való halat, (személyenként vegyesen 15 dkg-ot számítva), megmossuk, vízzel fölteszük és vöröshagymát, kevés fokhagymát, egész borsot, kevés habérlevelet és kevés ecetet hozzáadva, az egészet megfőzzük (kb. 15 percig), utána szitára öntve, hűlni hagyjuk. Az átszűrt levét újból edénybe öntve, tűzre tesszük. Majd veszünk sárgarépát, petrezselyem gyökeret, megtisztítjuk, melyet metéltre vágva, a hal levébe tesszük, megsózzuk és főzni hagyjuk. Most a mennyiséghez képest zsirral egy világos rántást készítünk, melybe mielőtt feleresztenénk, egy kevés finomra vágott vöröshagymát, egy kevés rózsapaprikát és finomra vágott zöldpetrezselymet tesszünk, elkeverjük és utána hideg vízzel feleresztjük. Ezt a hal levéhez keverjük és együttesen főni hagyjuk. Ezt a hal levéhez eléggé puha. Közben a főtt halat csontjától és szálkájától megtisztítjuk és a levesbe egy kevés fehér bort öntünk. Megízleljük, nem-e kívánczik valami fűszerezés. Tálalás előtt a megtisztított haltörmeléket az ikrával együtt a levesbe tesszük és végül ízlés szerint a mennyiséghez képest tejfelt tesszünk bele. Tálaláskor metéltre vágott pirított zsemlyeszeleteket adunk hozzá.

ÉRDEKESSÉGEK INNEN, ONNAN.

Az első pillanatban sokan megfogják döbbenni a hírre, hogy az eddigi túlméretezett fiús vonalnak vége, a deszka mell, lapos csipő a múlté immár. A gömbölyű, valóban nőies külső a jövő. A nagy világ városok divatszalonjaiban már tervezik a gömbölyűséget eláruló divatdarabokat. Nincs többé fiús alak, nincs többé asszonytalan forma és alak. Vállak, csipők és a test természetes gömbölyűségei visszajönnek. A nő ismét nő lesz. Az eddigi örült tempóban fogyókúrát tartó divatmodellek, hizókurákat kezdenek. A film és színházi világ sztárjai egymás után adják fel a szögletesegről eddig vallott hitüket. Gömbölyödni akarnak.

Mindenesetre szerencsés fordulat. Azt hisszük, hogy ebben az új divatban kevesebben fognak belepusztulni és méltán jön fel hosszú idők múlva a jól táplált hölgyek napja is.

RAGYOGÁS, CSILLOGÁS DIVATJA.

Aki megfigyeli a mostani divatkülönlegességeket, akár a kirakatok üvegei mögött, akár mint kész ruhát a gazdáján, meg kell látnia, hogy mindenütt és mindenben vezet a ragyogás, csillogás. Azt nem lehet mondani, hogy praktikus volna ez a divat, mert szegény emberek, akik gyalog járnak, bizony nem sokáig örvendhetnek, legfeljebb az első esőig. Az ilyen ragyogó fémmel átszőtt, flitteres, strasszos, ragyogó, villogó gombos ruhák aztán annál szürkébbek és szomorúak lesznek, ha egyszer is megáztak. Százszor sebb, díszesebb ma is az egyszerű vonalú, egyszerű szövésű anyagból készült ruha. Dehát a divat parancsa, bizony nem mindig találkozik a praktikussággal is s ilyenkor mindig a takarékoság szenved vereséget.

Szerkesztői üzene ek.

Leányálom. Tessék mindenekelőtt az édesanyjához fordulni. Igen sokszor és igen sokan megjárták már azzal, hogy a leányálomok lovagjának ilyen váratlan és szokatlan körülmények között való megjelenése után egy életen keresztül sirtak. Ha valakinek beesületes és tiszta széndékai vannak, az nem retteg még a gondolatára is annak, hogy esetleg az Ön, vagy az ő szülei megtudnak »valamit«. A rendes embernek szíve, lelke tiszta és nem fél a meglepetésektől. Tessék csak sürgősen mindent elmondani az édesanyjának. Egyellen tanácsunk.

0.95

17.50

), fak.

13.65

b II.

D, bu-

roz

ozolt,

épes-

aján-

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

■ ■ ■ ■ ■

Kis tudomány-ismertető

Ismerteti: Kiván bácsi.

Uj vallás, illetve szekta alakult a közelmúltban. Az új szekta tagjai nem imádkoznak, mert szerintük a vallásosság semmi különleges dologgal nem szabad mutatni. Annak az egyén életéből és cselekedeteiből ki kell sugárzani.

Szoba sportjátékokat közöl egy érdekes sportismertető könyv. Az új találmányu játékok egész sora teszi lehetővé a kedvenc sportoknak telen, a szobában üzését is.

Kis *essayk* jelentek meg érdekes irodalmi újításokkal. Egyike ezeknek az, hogy az irodalmi műveknek nincs főhőse. A főhős-elmélet a könyv szerint megbukott. Hiszen minden alak egyaránt hős, ha ugyanazzal a részletességgel foglalkozik vele a szerző.

Előadó-gépeket találtak fel, melyek a legérdekesebb művészi produkciókat is élethűen adják elő. Az előadó gép a híradás szerint a gépszínház előjele és kezdetlegesebb formája.

Interjú-regény a legújabb műfaj. A főhőst beszélgetve adja elő a regény eseményét s a kérdező objektív magyarázatai színesítik azt. Történelmi alakokat spiritalizta szeszansz milieujébe helyezve, vagy lélekvándorlási esetek keretében alkalmazzák a műfaj számára.

A *fiatalságnak* új művészeti alakulata létesült Erdélyben. A »Juventus Művészeti és Társadalmi Támasz«. Az alakulat számos tudományos és művészeti szervvel, filmkölcsonzóval és »Nova ars« színpadi és kiadványállalati ügynökséggel szerveződött meg. Az alakulat kiadványai között heti könyvmegosztás lap jelenik meg színházak, mozik és könyvkiadványállalatok részére, melyek közlik a lekötött színpadi és irodalmi művek leírását, részletletit s felhívják rá a színházak, filmgyárak és könyvkiadók figyelmét.

Egynyelvű volt az emberiség és egynyelvű is lesz — mondja egyik nyelv tudósunk. Addig keverednek idegen szavak a nyelvekbe, míg végül az egész emberiség nyelve összehangolódik.

Kis nyelv-iskola

— Hetedik lecke. —

— A mai órán nagy felelés lesz — mondta a nevelő úr a gyerekeknek. Meglátom, hogy az eddigi szavak segítségével, hogy tudtok felelni a kérdéseimre.

— Az első kérdés: aus wieviel Teilen besteht dein Körper? Mit kérdeztem most, Seres Pista? Seres megmondta.

— Azt leírtad kérdeznem: hány részből áll a te tested?

— És mit felelsz rá?

Mein Körper besteht aus drei Teilen. Az én testem áll 3 részből.

— Jól van. Na te Gagán Jóska mondd meg nekem németül, melyek a fő testrészeid?

— Die Hauptteile meines Körpers sind: der Kopf, der Rumpf, die Glieder. A főtestrészeim: fej, törzs, végtagok.

— Helyes. No és most te sorold fel Kuruncsó, hogy milyen részei vannak a fejnek?

— Am Kopfe sind di Nase, die Augen, der Mund und die Ohren. A fejen vannak az orr, a szem, száj és fülek.

— Hát köszönni, hogy szoktál?

— Guten Morgen! = jó reggelt. Guten Tag! = jó napot. Guten Abend! = jó estét! Gute Nacht! = jó éjt. Ich empfehle mich = ajánlom magamat.

Heti szövegek

1. LAJCSI JÖVŐJE.

Lajcsit dorgálja az apja.

— Lajcsi... Lajcsi. Ötször kell rádkiabálni, amíg végre idejössz! Mi lesz belőled, ha így folytatod?

— Pincér — válaszolta Lajcsi.

2. KIS SZÁMTAN.

— Mit szeretnél jobban, egy fél narancsot, vagy pedig tizenyolc harminchatod narancsot?

— Egy felet, tanító úr.

— Miért fiam?

— Mert ha tizenyolc harminchatodot tetszik adni, az kiptyog a markomból.

Füge gyerek

Füge Iju a Miku gyerek,

Ilyet többet nem ismerek.

Felül büszkén mackó úrra...

Ugy lovagol a nagy utra.

Piros csákó a fejében,

Bádog kardot ránt: előre...

Fut a mackó, fut a dőre,

Ahogy írva sok mesében.

»Rajta! Rajta!« hallik büszkén,

Csapkod jobbra, csapkod balra

Kicsi hősöm, kiált s köszön...

»Isten veled édesapám,

Édesanyám!

Mig az oláht le nem vágom...

Nem kell álom!

Rajta, rajta mackó koma,

Hű barátom!...

Este érve, — nincsen láрма,

Hivogatón int a párna,

Álomba hi szülék szava...

Nagyot ásit,

Vacsorázik

Füge gyerek, míg a lova

Egyre dörög — mackó koma. —

Lesz még egyszer — olá, szerb, rác

Ha megnövék — felümadás

S győzedelmi nagy lakoma.

Igy nem marad! Nem! Nem! Soha!

SZEGEDI MIKLÓS.

A méh panaszja

Mikor az Ur hímes, tarka virággal szötte be a földet, életre keltette a kis méhecskét is, hogy gyűjtse a virágok édes mézét.

A méh aztán szállt virágról-virágra és szívta az édes mézet az illatos kelyhekéből. Otthon kis viasz-kamrácskái telerakta az aranyszínű mézzel és gyönyörködve nézte gazdaságát. De mikor ezek a kis kamrácskák úgy megteltek, hogy majd kicsordult a kristálytisza nedv, akkor jött az ember és innen is, onnan is szedegetett a pompás mézből.

A méh kedvetlenül nézte, de nem tudta elriasztani az embert. Panaszra ment az Isten elé, hogy miért dézsmálják meg az ő kincseit és hogy miért nincs fegyvere, amellyel megvédelmezhetné kis kamráját.

— Nem maradt elég táplálékod földre? — kérdezte az Isten. — Nincs már elég mézed?

— Oh azért van bőven! — felelt a méh.

— Akkor repülj haza békében, akkor ne panaszkodjál! — felelt a jóságos Isten.

Egyszer megint belenyúlt egy ember a kamrába, hogy szedjen egy kis mézet.

A méh megfélemedezett az Ur intelméről, haragra vált jó kedve. Boszszúvágygal eltelve repült a kézre és mélyen beleszúrta a fullánkját.

Amint kiszakadt testéből a fullánk, mély seb tátongott a helyén és a kis méh az életét veszítette.

„NEM NEKEM KELL.”

Egy fiatal falusi legény bemegy a városi patikába s kérdi, hogy nincs-e ott valami fogfájás ellen való?

A patikus szó nélkül elővesz egy üvegecskét, odanyújtja a kérdezőnek hogy szagolja meg.

Amint ez az orrához értet az üveget, egyszerre megüti az orrát valami erős szag, úgy, hogy elszédülve esik a földre.

— No, ugy-e, hogy nem fáj már a fogad?

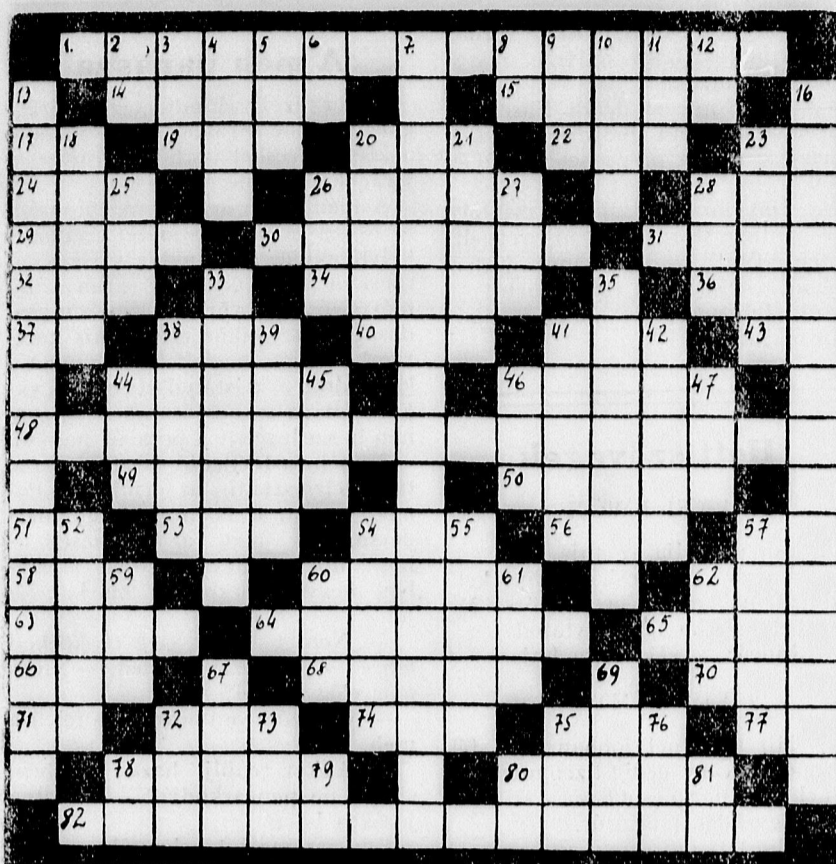
— Jaj, hiszen nem is az én fogam fáj, hanem az apámé, annak kérttem az orvosságot.

voln
meg
kíra
lan
A
pilla
rage
—
kül:
Az
A
nős
dul
váll
tud
rag
—
tan
mó
ral
rec
gép
rec
Sie
—
tud
sze
eg

Rejtvenyek

9. sz. Keresztrejtvény.

SZERKESZTETTE KERESZTESSY ISTVÁN.

Vízszintes sorok:

1. A »Debreczen« főszerkesztőjének vezetékneve és egyik regényének címe. 14. Shakespeare egyik darabjának férfi hőse (3-ik betű helyén: m). 15. A katolikus egyház egyik kiváló szónoka (fon.). 17. h. l. 19. E betű pótlással a törzs neve latinul. 20. Ezzel is fizetnek, 22. H. d. g. 23. Háziállat (ékezet pótlendő). 24. R. a. s. 28. Egyik kiválasztó szerv (utolsó betű hiányzik). 29. R. j. e. l. 30. Cirkuszi porond (első és utolsó betűje kettőzve. 31. Lihs. 36. A kutya ugat így. 37. A kb. latin rövidítése. 38. »Kakaó« magánhangzói. 40. Futballnál van. 41. A rómaiak egyik ellenfele. 43. Rézsvénnytársaság rövidítése. 44. Betűváltással gyümölcs. 46. Erdélyi író. 48. A »Debreczen« szinikritikusának neve (előneve fon.). 49. Férfinév. 50. Szép: Olaszul. 51. Adok: latinul.

53. Méhlikás. 54. A. i. a. 56. Ékezetel évszak. 57. Nóvum magyarul. 58. Várom mássalhangzói. 60. Képzőművész. 62. B. z. o. 63. Ilyen mirigy is van. 64. A relativitás feltalálója (+ n). 65. A »Gyermekek Debreczenjé«-nek állandó regényírója. Most folyó regényét írja. 66. Vár... 68. Kis németül. 69. Éneklék (középső betűje duplázva. 70. Már, németül (fon.). 71. Római pénz. 72. Kenyert süt. 74. Rombol, más szóval. 75. Tengernek is van. 78. Téli sporteszköz. 80. Az első férfi (— i). 82. A Csokonai színház színészének vezetékneve s feleségének teljes neve.

Függőleges sorok:

2. Szerszám. 3. Függ más szóval. 4. Súlymérték. 5. Igen angolul. 6. Télen van. 7. Ókori költő és egyik történetének főhőse (az első és utolsó betű felesleges. 8. L. b. 9. Perzsa

főember. 10. Latinul szó (honnán). 11. Mássalhangzó háromszor. 12. Lárma magánhangzói. 13. Csokonai színház drámai hősné és e szon első operettjüdjonságának neve. 16. Kinek kellett száműzetésben élni Turinban? (raggal). 18. Egyik dunántúli folyó neve. 20. Repülőgép teszt. 21. N. d. n. e. l. 23. A Guidita szerzője. 25. Ital. 26. Égítést. 27. C. a. l. 28. Karddal csinálják. 33. A Bocskai egyik fedezete (B = o). 35. Alatta élte Athén aranykorát (+ i). 38. ... alak (névelővel). 39. Oneas. 41. Az élen levőre mondják. 42. Költői műfaj (szerelmesek között is van). 44. Zoro ... 45. A. n. l. 46. B. s. b. 47. ... méinondas (Thebai férfi). 52. Nagysikerű film és szindarab. 54. A. c. n. l. d. 55. Nagy hun király (+ a). 57. Egyik magyar szoros. 59. ... on. 60. ... a (kis diákokat esúfolják így). 61. Ö. e. n. 62. Kétszer, latinul. 67. Ady verseinek nőalakja. 73. Kalor mássalhangzói. 75. Hadak mássalhangzói. 76. B. m. á. 78. sir más szóval. 78. Magánhangzó kettőzve. 80. Á. y. 71. 78-ik függőleges fordítva.

A 8. sz. keresztrejtvény helyes megfejtése a következő:

Vízszintes sorok:

1. Kálvária hegyhez. 48. Igen tisztelt uraim, 82. Ókori történelem.

Függőleges sorok:

7. A láthatatlan ember. 13. Laczkovics János. 16. Szinyei Merse Pál.

A 7. sz. keresztrejtvényt 354-en fejtették meg. Sorshúzás útján a következők kaptak jutalmat:

1. Balla Béla V. b. oszt. tanuló két könyvet.

2. Dedi József (Kar utca 32.) 2 könyvet.

A jutalmakat hétfőn vagy kedden este 7 és 8 óra között a »Debreczen« szerkesztőségében lehet átvenni.

LUKÁS MATYI

CSAK SÖTÉTBEN.

— Ma a bankban van egy kis dolgom.
— Helyes, hát gyerünk oda.
— Majd később. Most még nyitva van.

A NAGY VADÁSZ.

— Egy szép napon egyszer csak szemben találok magamat egy hatalmas oroszlánnal. Azt hiszed megijedtem? Szó sincs róla! Egyszerűen hátra fordítottam neki.
— És hol történt ez?
— Az állatkertben.

Nevető mult.

Félreértett elintézés.

A kisgazda-virágzás idején történt, mikor a diplomás embernek a legnehezebb elhelyezkedése volt a kenyérkereső pályákon.

Igy került egy kedvelt fiatalemberünk az egyik faluba a szövetkezetbe, mint könyvelő. Nem valami nagy állás, de hát a kenyér csak kenyér, ha nem nagy darab is.

A község lakossága jómódú gazda, a fekete kunoktól, sőt egyki része nem is kun, hanem besenyő. Gyönyörű, értelmes embertípusok, született lovasok.

Már békében is haladtak a koral, leányaikat neveltették, fiaikat taníttatták, úgy, hogy bármelyik úri társaságban is jól megállták a helyüket. — viszont azonban műveltségük fokozásával nem tagadták meg a föld és az azzal foglalkozók szeretetét.

Hősünk szemet vetett egyik vezető gazda leányára s udvarolgatni kezdett, amit a kislány szívesen fogadott, hiszen olyan eseménytelen egy kis falu élete, miért ne szórkózzanak.

Addig-addig, míg hősünk szerelmes lett a kislányba s a vilítások is biztatóak voltak, hiszen bőven van mit aprítani a tejbe s úgy látta, hogy az apa is szívesen látta a háznál.

Megjelent azonban a láthatáron egy deli gazdálkodó ifjú és bizony hősünk szomorúan tapasztalta, — hogy neki itt már nem nagy jövője van.

Bánatát, mint ilyenkor szokás — mértéktelen boritalba fojtotta s egy ilyen alkalommal utolsó búcsúzóul éjjeli zenét adott a kis hűtlennek, de elkeseredésében nagy bolondot csinált, mert bánatában betörte a kislány szobájának ablakait.

Nagyobb baj nem történt, csak annyi, amikor a kislány apja harmadnap összetalálkozott hősünkkel, — őt szó nélkül nyakonütötte.

Hősünk berobogott a megye székhelyére s két barátját megbízta, hogy megbántójától elégtételt kérjenek, kik meg is jelentek az apánál s előadták jövetelük célját.

Az apa előbb invitálta a párbajsegédek, — kerüljenek beljebb, egy kis érmelléki borocska mellett

jobban megtárgyalhatjuk az ügyet, a segédek azonban szigorúan tartották magukat a szabályokhoz, hogy az ilyenkor nem szokás s így az apa megkérdte:

— Aztán miben állana az az elégtétel?

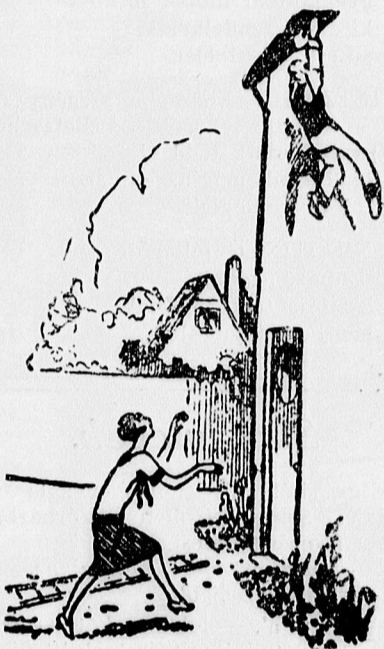
— Hát vagy bocsánatot kér, vagy pedig fegyveres elégtételt ad!

— Bocsánatot nem kérek. — igazam volt és ha fegyveres elégtételt nem adok? Mi történik akkor?

— Akkor felünk a bírósághoz fordul s az fog ítélkezni! — felelték a segédek.

— Hát jobb is lesz úgy, — válaszolt az apa —, menjen az ügy a bírósághoz, ha azután a tekintetes járásbíró, Ó Felsége a király nevében arra ítél, hogy megverekedjek, — megverekszem én akár karddal is.

Dr. Borsy Imre.

AMI SÜRGŐSEBB.

— Csak egy percig várjál, férjcském, mingyárt hozom a létrát, de előbb megöntözöm a virágokat.

A Nemzeti Egység Pártja mozsgai nagygyűlése. A felső képen báró Biedermann Imre Szigetvár képviselője, az alsó képen Berký Gyula képviselő beszél.

Borbereki Kovács Zoltán szobrászművész öportréja „Pál László Tarsaság Művészegyesület” most megnyitott budapesti jubiláris kiállítási anyagából.

Most avatták fel Debrecenben a vitézek rendházát. Vitéz Hellebrooth Antal székkapitány helyettese áll a vitézek gyermekeinek sorfala előtt. (Kozman félt.)

M E Z Ő G A Z D A S Á G

Vértetű, gyümölcsfa nagy ellensége

Minden gyümölcstermelő előtt ismertek azok a fehér, gyapjas valóságok, melyek az almafák ágainak és hajtásainak naptól, szétől védett helyen nyáron és ősszel láthatók. A gyapjas valadékok alatt egy kis barna állatka van, a vértetű (1. kép). Gyorsan szaporodik és a megtamadt helyen a fán dudorodások (2. kép), később csúnya sebek keletkeznek. (3. kép.) Ezek a sebek nehezen forrnak be, sőt kivül a tetvek szívása annyira meggyengíti a fát, hogy hajtásai télire elhullanak és könnyen elhullhatnak. Ha az ilyen, vértetű által megtamadt fát magára hagy-

junk, mely a gyakorlatban már évek óta jól bevált és minden körülmények között használhatónak bizonyult. (Pl. több évtizedes multtal rendelkeznek a *Neodendrin* és az *Enda* nevű készítmények.) Ezekből 10, illetve 15%-os oldatot készítenk és ezzel felülről lefelé haladva, alaposan, locsolás-szerűen megpermetezzük a fakat, ügyelve arra, hogy olyan napokon permetezzük, amikor fagyra nincsen kilátás, nehogy a permetlé ráfagyjon a fára.

A vértetveket csak nagyon gondos munkával lehet kiirtani, tehát elsősorban télen kell munkához látni, mert ilyenkor meggy legkönnyebben az ellenük való védekezés.

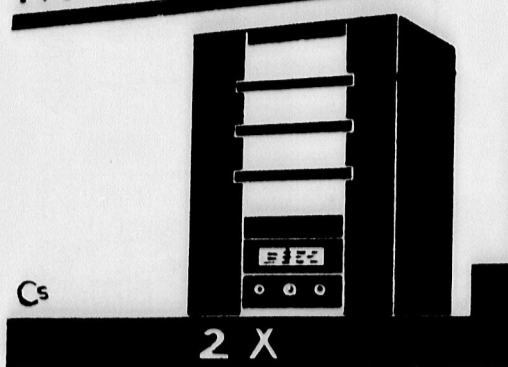
juk, néhány év alatt biztosan elpusztul. Ahol tehát a vértetű megjelent, a legnagyobb gonddal kell irtani, mert nagyon gyorsan szaporodik — 10—12 nap alatt fejlődik ki egy-egy ivadéka — s egyre nehezebb lesz ellene védekezni.

Első teendőnk, hogy a vértetves sebeket tisztogassuk ki éles késsel, a már száradó ágakat égessük el. A kitisztogatott sebeket, de minden egyéb frissen vágott sebet is, megbízható gyümölcsfakátránnyal kenjük be. (Igen jól használható az *Almola* vagy a *Pomrin*.) A védekezés második lépése a téli permetezés. A gondosan megtisztogatott fakat gyümölcsfakarbolineummal kell megpermetezni, melyről még egyik következő számunkban bővebben lesz szó. Egyelőre csak annyit, hogy csak olyan gyümölcsfakarbolineumot használ-

vol
me
kir
lan
píl
rag
kü
Az
nő
dn
vá
tu
va
fa
m
ra
re
gé
ge
Si
tu
sz
eg

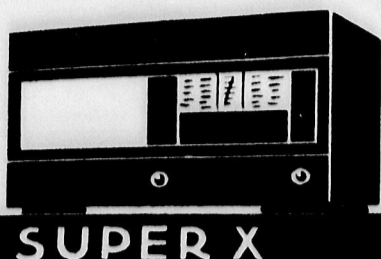
MINDEN IGÉNYT KIELÉGÍT A

Cs

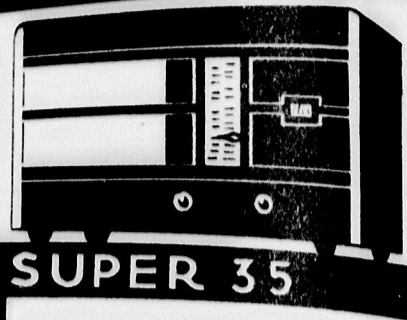
2 X

Nagyteljesítményű 2+1 esöves váltóáramú készülék megvilágított állomáskálával.

SUPER X

Legmodernebb superheterodyn kapcsolású Európa-vevő készülék, rövid-, közép- és hosszú hullámkörzetre.

SUPER 35

A legtökéletesebb superszelektív 5+1 esöves rádiókészülék. Tartalmaz minden újítást és eredményt, amelyet a rádiótechnika a mai napig elért.

Standard SIKERSOROZAT

SZERETI A GYERMEKÉT?

A saját háztartása részére tartott tehénnel

okvetlen etessen naponta 30 gramm Pekk-et, mert behizonyosodott tudományos megállapítások folytán, hogy ezáltal nemcsak a tehén egészségi állapota javul és súlya gyarapszik, hanem a Pekk-ben lévő vitaminok átmennek a tehéntejbe.

Ha ilyen tejet itat gyermekével,

ezen természetes anyaggal eléri, hogy gyermeke erős csontozatú, ellenálló lesz és fejlődése szemmel láthatólag javulni fog.

A PEKK-et minden szaküzlet tartja.

(Fotó Paramount)

Díjmentes tájékoztatót küld: CHINOIN-gyár, Ujpest.

Nyomatott a Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat r.-t. Budapest, mélynyomó körforgógépein.

15.95—

17.50
0. fak.
13.65
ab 11.
10, bu-

s roz
tozott,

képc-
aján-

12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50

Reg

gits!
vagy
volna
megs
kírag
lan e
A
pillan
ragad
—
külsz
Az él
A
nős,
dul a
vállan
tud f
—
vagy
—
tam,
mély
rabbá
redj
gépek
ged,
Siess.
A
tud f
szem
egy e

Az elepi, avagy a balmazi templom alapfalai kerültek-e felszínre?

Hozzászólás dr Sőregi János legújabb hortobágyi ásatásához

Nagyon helyes és szép, hogy a Déri múzeum vezetői Ecsedi és Sőregi folytatják Debrecen város határában és a szomszédos területeken a régi templomhelyeknek általam megkezdett feltárását is. Igen örvendetes és kielégítő legelső kísérleteiknek az eredménye. Egy románkori háromhajós templom alapzata Monostorpályiban és egy félkörű apszissal zárt kis eklézsiá Elepen.

Minden ilyen lelt kézzel fogható bizonyíték, milyen gyorsan behódolt a magyarság a nyugati keresztény kultúrának. Együttal hársány figyelmeztetés is a világ lelkiismeretéhez, hogy ezek a Duna-Tiszavölgyi kör- és csucsvészes izlésű templomok a magyar nemzetnek Európa civilizációjáért vívott százados emésztő, véres harcaiban omlottak romba.

A múzeum legutóbbi ásatásával kibontott templomok ismertetésében Sőregi János t. barátom kérdésbe tette: vajjon az elepi vagy a balmazi templom alapfalait találta-e meg? Itt én megpróbálom megnyugtani a kételkedőt arra nézve, hogy semmiképpen sem a rég elpusztult Balmazfalva templona felelt a most megásott helyen. Annak idejében én nem resteltem beismerni, hogy 1905-ben, amikor a Hortobágy folyó balpartján a vasúti állomás megett emelkedő Bivaly-, másként Árpádhalmomban egy hármasszálású templom falait, néhány téglasírral és sok emberi esonattal együtt kiástam, tévesen tartottam azokat az egykori Mátá temploma és népe maradványainak. Ez a megállapítás egészen természetes volt akkor. Hiszen a hortobágyi pusztai északi és középső részét már régtől fogva Mátá névvel különböztetik meg az ohatj és a zámj résztől: a Bivalyhalomnak pedig a régebbi térképeken Mátai halom a neve. Ráadásul 1905-ben a tájékozódás legbiztosabb forrását, a város magánlevéltárát Cerberus szigorúságával őrizte a kiváncsi érdeklődők elől Papp Ferenc nyugalmazott főjegyző. De mi helyt — tíz évvel később, szabad kirá-

lyi városi rangunk 200 éves jubileuma emlékére — a titkos levéltár is megnyitott a történetírás számára, „Debrecen város határa kialakulása és birtokainak megszerzése” című dolgozatomhoz szükséges adatgyűjtés során előkerültek Báthori Zsigmondnak 1583. évi okleveli Debrecen városát az új adományul nyert Balmazpuszta és a hortobágyi vám birtokába beiktatásáról. A beiktatást teljesítő váradi káptalan jelentéseiből tisztán látható, hogy a Hortobágy vizével (vadum) és vámjával együtt ujjonnan adományozott, de már Hunyadi János által is Debrecenhez tartozónak elismert Balmaz földje a folyó balpartján terült el. A beiktatáshoz meghívott szomszédok, úgy mint a nemes Pércyhek horti, és Báthori Zsigmond balmazújvárosi jobbágyainak megnevezéséből azt is megállapítható, hogy Balmazpusztával északfelől az akkor még néptartóhely Hortogháza, kelet felől pedig Ujváros volt határos. Szomszédok más helyekről hiányoztak. A Hortobágy folyón túl Mátá már 1554 óta néptelen és úgy Hunyadi János 1452., mint János Zsigmond 1563., Báthori István 1582. évi oklevelének erejével kétségtelen birtoka Debrecen város polgárainak. Elepről sem jöhetett senki, amely Szálka halmától Arczupéter halmáig határos Balmazzal. Nem jöhetett, mert körülbelül már 200 év óta pusztá. Nem is volt rá szükség, hogy képviselve legyen külön meghívottakkal. Szilágyi Erzsébet Mátyás király anyja maga írja 1480. évi levelében debreceni híveinek, hogy Elep a Kadareos kerületével és a Kösély-szeggel együtt az övék: ne engedjék hát, hogy mások jobbágyai elfoglalják és szantsák. Csak azt nem értjük, miért nem volt egyetlen tanu sem Balmaz birtokbavételénél a délfelől határos Angyalházáról, holott az ohat—zám—esegei határperben tartott 1582. és 1584. évi határlásokról néhány angyalházi jobbágy is résztvett.

Szóval világos lett előttem, hogy 1905

tavasznán én a török nevet viselő Balmaz árpádkori temploma helyét lártam fel a Bivalyhalom tetején. Nem gondolom, hogy ezen a megállapításon valamikor megint változtatni kellene.

Most pedig menjünk a Sőregi János által igen gondosan kiásott görbeháti templomhelyhez, amely szerinte a Szálkahalomtól délkeletre, nem egészen két kilométerre a régi hortobágyi út mellett fekszik a Szálkaér egyik partos kanyarulatában. A „Debrecen” olvasóinak emlékezetébe idézem előbb azt a cikket, amelyet e b. lap 1930 december hó 25-iki számában „Százados határvillongás Debrecen és Balmaz Ujváros közt” címmel jelent meg. A cikkhez csatolt — sajnos — tulságosan megkisebbitett térképen a Szálkahalomtól délkeletre körülbelül 900 bécsi ölnyire, ugyancsak a régi mátai út mellett megjelöltem egy pusztatemplomhelyét is. A hortobágyi összes peres földeket ábrázoló térképnek ezt az elep-balmazi részét a nagy határper iratai között talált, 1787-ben Pap Ferenc földmérő által rajzolt s Ludányi Bay Ferenc tiszántuli kerületi táblai ülnök által a helyszínén hitelesített eredeti térkép felhasználásával készítettem. Ugy a megnevezett régi térkép, mint a nyomtatásban is olvasható határper iratyban közölt tanuvallomások, replikák és ellenreplikák éppen ezt a helyet, németül alperesi újvárosi tanu által Kis-Szálkának is nevezett laponyagot emlegetik az elepi templom helyéül. (Kis-Szálka seu Locus praetenseus Ecclesiae) szólanak az ott talált épületfalakról, kriptáról és temérdek emberi esontról.

Tehát félreértésből származhatott az az állítás, mintha a debreceniek a Kövecseslaponyagnak is nevezett Kis-Szálkát tartották volna Elep régi temploma helyének. Megjegyzem itt, hogy a nagy határper tanui három kisebb halom mutogattak Kis-Szálka néven a fogsott bíráknak.

Osztoni t. barátomnak azt a véleményét, hogy a helyhez kötött hagyomá-

Minden szakszerűen dolgozó

tökéletesen VIZHATLAN PALMA OKMA tartótalpalást végez KÉRJE és KÖVETELJE

nyok is könnyen szenvedhetek területi változást, ha az érdek úgy kívánta. Jelen esetenl azonban debreceni elődeink felfogása az elepi templom fekvésére nézve nemcsak hagyományon alakult; hanem olyan tapasztalati tényen is, amely annak a tájéknak minden részét, zugát alaposan ösmerő, sokszor egész életüket a Hortobágy melléki pusztákon töltött pásztorok szájról szájra átadott megfigyeléseiből tevődött össze. A közelbeli elepi földön ha másik pusztai templomhely is mutatkozik volna, amely 150—200 évvel ezelőtt még könnyebben feismerhető volt, az ellenfél pásztor tanui bizonyosan előhozakodnak vele. Amiként a perben szereplő másik Kis-Szálkáról, másként Kövecseslaponyagról, amely újvárosi földön, a Kadareos partján fekszik, valóban mondották is, hogy abban csak egy emberi koponyát, lábszársontot és némi tégladarabokat találtak, de semmi épületi fundamentumot.

Vegyük figyelembe azt is, hogy sem Komáromi András Dózsa nádorról és a Debreceni családról írott értekezésében (Turul IX. évf.), sem Csánky Dezső a Hunyadiak korabeli Magyarország földrajza c. nagy művében a szerb despoták és a Hunyadiak debreceni uradalmát alkotott birtokok közt, sem más

Gépeemberek

Regény.

Írta: Székelyné B. Anna

15. folytatás.

— Miss Angela! — könyörög, — segíts! Könyörülj rajtam! Hidd el én nem vagyok gyáva. Számszor kioltottam volna már rongy életemet, de amiát megszületik bennem az elhatározás, kiragadják azt belőlem valami láthatatlan erő. Angela, mutasd meg a gépet.

A leány mintha megmozdulna. Egy pillanatra talán felretten. A férfi megragadja a két vállát.

— Angela, hallod, te is megmenekülsz! Szabad leszél! Tied lesz az élet! Az élet! — ordítja.

A leány megrázkódott, mintha különös, újfajta áram érte volna. Megmozdul a teste, de annyira gyenge, hogy a vállára nehezedő férfikéz miatt nem tud felállani.

— Élet... — dadogja, — élet... Ki vagy te ember?

— Ezri vagyok. Egy este erre jártam, megláttam, hogy leugrottál a mélységbe. Megakartalak menteni, de rabbá tett lelketlen atyád. Angela ébredj már, míg nem késő! Te ismered a gépet. Én meg akartalak menteni téged, hát szabadíts meg te is engem. Siess, siess!

A leány csak keserves kinlódás árán tud felállni. Az öntudata majdnem egészen visszatér. Ráeszmél, hogy valóban egy este, — akkor is így emlékezett —

meg akarta ölni magát. Belekapaszkodik az Ezri elgyöngült, szintén támlolygó testébe. Odavonszolják magukat a gépekhez.

— Angela áll. Keres, kutat az emlékében. Melyik is az a gép? Hiszen, ha eltéveszti, elvesztek mind a ketten. Reszeltő kezét kinyújtja, de rögtön visszarántja.

— Nem tudom! — nyögi és a verejték csepege a homlokáról, nagyon vékony kis teste vonaglik az Ezri karjában.

— Tudnod kell! — rázza meg a férfi. Talán többé nem térünk magunkhoz, hiszen te már olyan voltál, mint a halott!

— Mint a halott — dadogja utána a leány.

— Angela, én élni akarok, hiszen még csak huszonöt esztendősem vagyok és még nem éltem...

Annyi keserű vád van a szavában az élete ellen, hogy a leányban is visszahangja támad.

— Élni! Élni akarok! — ismétli az is. Kinyújtja a kezét, megragad egy kisesi kart, amely nagyon hasonlít a Morse gépek billentyűihez.

Ezt kellene lenyomni, de hányszor és mennyi időre? Ki tudja? A keze reszket. Alig nehezedik rá a gombra. Ebben a pillanatban olyan kín hasít át a testükön, hogy a leány lezuhan a földre

és magával rántja Ezrit is. Mintha az egész testüket tízes szegekkel szurkálnák. Borzalmasan szenvednek, de az eszméletüket nem veszítették el. Tudják, hogyha így találják őket, akkor mind a ketten elvesztek.

— Van erőd felkelni? — kérdi nyögve a leány. Mert vissza kell menned sürgősen a helyedre.

— Magammal viszek.

— Nem, nem! Csak a székig segíts! Ha fel tudok ülni, akkor nem tudják meg, hogy mit tettünk.

A férfi térdre kinlódja magát és megpróbálja felemelni Angelát is. Az előbb, amikor bejött, még egyesesen állva tette meg az utat, de ez az eltévesztett áram teljesen kioltotta belőle az erőt. Minden része reszket az erőlködéstől. A vére lecsurran összeharapott ajakából. Ugy tetszik neki, hogy órák telnek el, míg végre a leányt odarángatja a székhez.

— Most mentsd meg magad, siess Ezri, — könyörög a leány. — Talán már késő, menj már! Ugy hallom, jönnek! S ha itt találnak, nincs a földnek az a kínzása, amit el ne kellene szenvedned.

Ezri keservesen, nyögve vonszolja ki magát a szobából, a leány pedig alátan, mozdulatlanul, mintha teljesen öntudatlanul lenne, ül a székben.

Az ajtó felnyit s valaki, akinek az arcát itt a Bagolyvárban soha nem látták bekötöztenül, belépett Johnstonnal.

Angelába belehasított a gondolat,

hogyha ez az ember a szabadon hagyott egyik szemével ránéz, akkor ő a tekintet hatása alatt eszméletét veszti. De az a valaki most nem törődik vele. Johnston szidja:

— Megmondtam neked, hogy megbízható embereket állíts Orestilla mellé! Engedetlen voltál! Mi?! Lassanként elveszítjük a hatalmunkat a hercegnő felett. Az a mulkori eset egészen a te rovásodra ment. Esküdöztél, a Jeanne megbízható. S megtörténhetett, hogy amikor én itt elaltattam a hercegnőt és nem volt szabad felébrednie, valamilyen képen elhagyta a palotát!

— Ta... ta... talán... nem is ő volt — próbálta közbevetni a báró és térde reszketett az izgalomtól.

— Nem ő volt?! Itt ki lett volna?! Micsoda örült gondolat ez?

Már régebben az előző titkárnő említette, hogy egy Orestillához teljesen hasonló leány jelent meg a hercegnő helyett a kocsisversenyen.

— És ezt te most mondod nekem? Megérdemelnéd te ostoba, hogy téged ültesselek ebbe a székbe, hogy eltiporjalak, megsemmisítselek, mint hasznavehetetlent. Mennyi idővesztést jelent ez a dolog és mennyire megzavarja az egész munkámat. Mert vagy nem lehet Orestillát hipnotizálni és ez éppen olyan nagy veszedelmet rejt magában, mint az, hogyha valami ismeretlen ellenfél harcolt ellenünk.

Angelának úgy tetszett, hogy összehorzong.

(Folytatjuk.)

Bőr relikviumok P 3-101

források nem említenek olyan falvat, amelyet Debrecen településének kutatói a Hortobágy—Kadarcas és Kösely vizek közének térképén Hortegyháza, Balmaz, Ujváros, Elep és Angyalháza (eredetileg Zomayon) közé tudnának elhelyezni. Mellőzve a váradi Regestrumban előforduló bizonytalan és nagyon vitatható helyneveket, Köselyszeg, Kadarcskerülete és Kőudvar nevű birtokok jöhetnek különösen számításba. A két elsőről Szilágyi Erzsébet már idézett 1480. és Korvin János herceg 1494. évi oklevelén kívül tudunk szintén nincs másutt említés a mohácsi vész előttről megmaradt írásokban. Jel és tárgybizonyíték sincs, hogy valaha megült helyek lettek volna. Marad Kőudvar. A közeli Nádudvar példájára, mely már a váradi Regestrum XIII. század elejéről való pereseseiben is szerepel, magától kínálkozó és kifejező jó helységnevet. Kőudvarnak nevezik ma is Elep és Ujváros között a Kadarcas vize által három oldalról körülvevett azt a nagy darab földet, amely a hosszú határpernek is tárgya volt és utoljára barátságos megegyezéssel osztott meg rajta 1795-ben Debrecen városa és Ujváros akkori földesura: a kir. kincstár. Csakhogy Kőudvar a középkori oklevelek nem említik. Csánky sem ösmeri. Az első legrégebb említés róla Ali szerdár pasának Debrecen 1662. évi második behódolását szabályozó császári fermánjában található. A szerződött vagy summa adóval megterhelt debreceni pusztabirtokok között nevezi meg Ali pasa levele Kőudvar, Elep helyett, vagis mint részt, az egész helyett.

Még egy utolsó szó. Magán: se tartom kizártnak, hogy további kutatások során Elep pusztai területén, valahol a Kadarcas mentén előtűnik másik templomrom is. Ekkor sem ajándékoznam Balmaznak a Szálkaere mellett most feltárt templom helyét. Mert mindjárt arra gondolnék, hogy a mindjárt arra gondolnék, hogy a mindjárt elsőprő 1241. évi tatárjárás után Elep életben maradt lakosai felperzelt és rombadöntött régi falujokból valami oknál fogva talán új faluba költöztek át és ott építettek új templomot. Ilyen esetek mostanában is történtek. Csak Fiszaeszlárt említtem példaképpen. Hajdan még könnyebben ment egy-egy új település.

Elepet 1307-ben kapta Debreceni Dózsa mester adományul Ottó királytól. Róbert Károly 1328-ban Dózsa fiainak adományozta Máta, Nagyiván és Nagymiklós hortobágyi melléki falvakat is. Az adományozó levélben említés történik a Dózsafiak kegyuraságát élvező elepi egyházzal is. Szinte bizonyos, hogy ekkor már Balmaz is a Debreceni családé.

Zoltai Lajos.

x A Liener műterem, Csapó uca 1. keres olyan kiváló munkásokat, akik a fényképszet minden ágában elsőrangúak. Jelentkezni lehet este 6—7 óráig.

November...

Hideg szél veri kint az ablakot:
Ködös november sötét szárnya zúg,...
Hol vagy Tavaszom,... nyarom,... álmaim?
Mosolygó szépség!... edes és hazug!

November!... Talán Követ vagy te csak:
Szívbe nyílalló szomorú panasz!
»Minden reménnyel hagyj föl!«... jön a Tél...
S emléket, álmat, — mindent behavaz!...

ZIVUSKA ANDOR.

Gabányi utóda **Láng Miklós**

városunk legrégebb és legnagyobb széntelepe, ahol mindenféle szén és tüzfű és koks mindenkor a legolcsóbb nappi áron beszerezhető.
Iroda és telep: Csapó u. 28. Telefon: 24—49.

Gáborjáni Szabó Kálmán
könyvjegyei

Az ideai könyvtermelés kétségkívül egyik legszebb darabja a Gáborjáni Szabó Kálmán képekonyve, mely negyven darab pompás fametszetet ad a magyar műértők kezébe. Mindjárt meg is állapíthatjuk, hogy ennek a könyvnek egyetlen egy hibája van, de ez a hiba aztán nagy is, még pedig az, hogy csupán ötszáz példányban jelentették meg. Kár, kiszámíthatatlanul nagy kár. Mert az ilyen könyvnek kézzel-kézzel kell járnia, hogy a széles rétegű magyar közönséggel éppen ezek a könyvek ismertethetők meg a modern magyar művészet nagyjait. Ötszáz példány csepp a tengerben és kár, hogy csak a kiváltságosak vallhatják magukénak. Milyen nagy kár. Mennyit sóhajtozunk azért, hogy a modern művészet csak egyesek, csak kivételesek kincse. Mennyi panasunk van a magyar közönségre, hogy nem becsüli, nem értékeli és nem vásárolja a magyar modern alkotások javát. Holott nincs igazunk, mert ez az árva és sokszor számításán kívül hagyott közönség nem tehet arról, hogy nem tudja megismerni azt, amit a külföld, sajnos, sokszor még jobban ismer, mint mi. Itt van a debreceni fametsző Gáborjáni Szabó Kálmán esete is. A világ, a művelt és szépért rajongó világ műértői régen ismerik azt az embert, akivel mi itt naponta találkozunk és alig tudunk többet róla, mint azt, hogy szokott festeni is, hiszen rajztanár, aztán mondják, hogy híres a fametszeteiről. Híres. Valóban az, de Debrecenben nem hiszem, hogy ezt a hírességet öntudatosan tudná százhuszezer ember közül — száz.

És most itt van előttem egy teljes könyv, melyben negyven darab eredeti fametszete van Gáborjáni Szabó Kálmánnak. És milyen fametszetek! Nyugodtan mondhatjuk, hogy a magyar fametszésnek büszkeségei. Mert lehet, hogy a Budai György világothéjáró szegedi metszetei közelebb állanak a múlt-hoz és többet adnak a fametszés technikái mivoltából, de a debreceni művész, Gáborjáni Szabó Kálmán metszetei egyenesen páratlanok és utólrhetetlenek művészi kivitelben és előállításban az egész világon. A durva, kemény fából művész még ennyi művészetet, ennyi szépséget nem barkácsolt ki. Lyka Károly mondja, hogy valamikor bizonyára a japán fametszők után indult el Szabó Kálmán. Lehet, de ma már a japán fametszők messze mögötte maradtak. A tanítvány keleti álmódó lelkén keresztül új stílust, új alkotási lehetőséget teremtet. Páratlan, egyedülálló, utánozhatatlan. Így csak az álmódhatja valóságáig élénk és forró fantáziája óriási meseországát, aki valamikor a forró ázsiai nap alatt figyelte meg a vonalak, színek, fényhatások játékát valamelyik porladó őse szemén keresztül.

Egyszerű eszközökkel szólal meg a szív és muzsikál a lélek fekete, fehér vonalak, foltok leheletnyi finom útvesztőjében. Szakértők és laikusok igaz gyönyörűséggel merülhetnek el a két színben örökkön ragyogó magyar íet levegős csodáiban. Könyvjegyek, melyek beszédesebbek sokszor, mint egy egész könyvtár.

dr. sz. r. i.

Névnapi
ajándék

Legnagyobb választék,
legkisebb árak

Üvegkereskedelmi.

Meg kell menteni
a Bocskait

Az emberek ezrei vándorolnak hetenként az erdő felé. Ki villamoson, ki autón, ki gyalog. Az erdő szépségeit issza a lelkük, a pompás erdei levegőt újjongva falja a hivatali vagy műhelyi szennyből megnehezült tüdő. 3—4000 embernek egészségügyi sétája, nemes szórakozása nyilvánul meg hetenként azzal, hogy a Bocskay játszik. Az ifjúság nemes vetélkedést lát a porondon. Látja a heroikus küzdelmet, látja a szívós munkát, tanulja a győzni akarást. A hivatalban megaszalódott areok felpárnak, a lefogott öklök keményen összeszorulnak. Ott dobog 3—4000 ember szíve a városért. Ott szorong, töpreng 3—4000 ember a híres Debrecenért. Ledobja a közönyt, Büszke a városát képviselő Bocskayra. Az ifjúság jó helyen tölti el a szabad délutánját, legálább is jobb helyen, mintha zárt helyen, egyébb vígalmak között, a század beteges divatjának hódolna. A felnőttek 2—3000-nyi tömege egyé forr a sporton keresztül. Egyé forr ez a széthúzó különvéleményű fajta. Egy zászló alá tömörül; ez a a zászló a Bocskay zászlója. Ritka tünet ám ez és ezt is becsülni kell! A Bocskai neve, a Bocskay színe, a Bocskay lelke 3—4000 embert felöltött, silhedert, iparost vagy gazdag legényt, diákot, katonát, szegényt, gazdagot egyé tesz. Fanatikus debrecenivé, fanatikus Bocskay pártivá. Ez erős összekötő érzés, rokon a meleg barátsággal! Együtt élük a Bocskay győzelmét, együtt szoronganak a Bocskay vereségén. Nagy összefogó érzés a Bocskay pártivá levés. Hány egyesület, hány kultúrintézmény, hány város vagy más gondolat nem dicsekedhet ily nagy összetartó, lebilincselő erővel.

Az a tizenegy pedig, akiről olvassuk hogy a nyakán három centis hasadási támadt, akiről azt mondja a rideg krónika, hogy pár percig élettelenül feküdt, vagy valóságfűleg alszártörése van, az a tizenegy pedig a lelke, az életstője annak a 3—4000 embert összehozó erőnek, kik oly hűségesen ki tartanak a csapat mellett, hogy mellán megérdemlik a segítséget.

Az idegenforgalom, a vendéglők, a szállodák forgalma, a vasút, a villamos betételei, a város adói, a rendet teremtő keresők kenyerre, a Stadion amorfizációja, az autótaxik és a konfliktok sok-sok egyéb gazdasági vonatkozása társasági és erkölcsi érdek megszívni azt, ha a Bocskayt magára hagyják és ha elhagyjuk.

Somorjai László

A Szülők Iskoláinak

keddi előadásán Tóth Árpádné tanítóképző intézeti tanárnő „Serdülő leányok élete az internátusban” címen tart előadást.

A Szülők Iskolája folyó hó 20-án, azaz kedden este 6 órai kezdettel a városháza közgyűlési termében tartja második előadását, melyen közreműködik a ref. tanítóképző intézeti énekkar.

Tóth Árpádné tanárnő, — a Szülők Iskolájának már évek során át népszerű és közkedvelt előadója: »A serdülő leányok élete az internátusban« címen tart előadást, melynek keretében főbb olyan kérdéssel foglalkozik, melyek iránt az érdeklődés a nagyközönség részéről máris nagymértékben nyilvánul meg.

Az előadás már az említett napon pontosan este 6 órakor kezdődik. Az érdeklődő szülőket és nevelőket ez úton is meghívja ezen igen mulatságos előadásra az Iskolánkivüli Népművelési Bizottság.

x Amatőrfényképezők! 6x9-es tükör fényes másolás 6 fillér, 9x12-es tükör fényes másolás 10 fillér. Liener műtermében Csapó uca 1. szám.

Szegényügy . . . koldusválság

Felhívás a kereskedő társadalomhoz.

A városok egyik legégetőbb kérdése, a szegényügy valamelyes megoldása. Kísérleteznek a hatóságok, szervezetenél segítyez a társadalom, erőlködnek az egyes egyházak és felekezetek, — de a kérdés lényege még mindig megoldatlan maradt.

Ha látjuk a nyomornak rejtetes megoldását s azt a bizonytalan segítyezési módot, amely eddig a vidéki városokban s Debreczenben még ma is gyakorolják, továbbá azt az állapotot, amely városunkban már már a türelmetlenség határáig eljutott, akkor mindnyájunknak, már csak a köz szempontjából is, be kell látnunk, hogy ezt tovább ilyen nagy városban nem szabad s kell egy módot találni arra, hogy városunk szegényügye végleges megoldást nyerjen.

Amikor a szegénygondozás alapos tanulmányozása után idáig eljutottam, hogy Kereskedő Testvéreim a segítyez megváltására felszólítsam, örömmel vettem tudomásul, hogy a Kereskedelmi és Iparkamara e tekintetben már tavaly kezdeményező lépéseket tett. Az az értekezlet, amely ennek kapcsán létrejött, éppen azért vált szükségessé, mert az illetékes kereskedők maguk már régen belátták, hogy a kéregetők állandó zaklatása milyen sok kellemetlenséget okoz nemcsak nekik, de az üzletet látogató vásárló közönségnek is. Ez az eljárás méltán kifogásolható egészségügyi szempontból is s ezért jogosan kárthatják annak megszüntetését.

Hogy e nagy horderejű problémának rendezését már tavaly is megkísérelték, azt bizonyítja, hogy akkor is tarthatatlanok, sőt talán türelhetetlenek voltak az állapotok, de éppen emiatt volt sajnálatos, hogy a kezdeményezés — érellyesebb megoldás helyett — abbamaradt.

A kéregetők hihetetlen módon való elszaporodása sürgetően készlet hennünket a cselekvésre. Nemcsak azért, mert a járókelőket dolgaik végzésében háborgatják, nem is beszelve az idegekéről, akikre bizonyosan nem a legjobb benyomással van az, hogy léptenyomon kéregetők állják útjukat. Azon felül a koldusok elruftítják a város külső képét, gazdasági szempontból pedig a részvétl parazitái.

A szegényügy sürgős megoldására készlet hennünket maguknak a szegényeknek a sorsa. Mert a szegényügy mai rendezetlenségében válogatás nélkül történik az alamizsnázkodás s az a koldus jár legjobban, aki a legnagyobb kártással, sőt szemtelenséggel nyújtogatja kezét és legmegindítóbban tud könyörögni, még ha esetleg háza, betétkönyve is van már. Mellettük a szemérmes koldusok, az odújokba tehetetlenül vergődő betegek, agok, a kétségbeeséssel viaskodva lesik azt az áldozatos lelket, akit nem az utcán hat meg a kiabáló nyomor, hanem az igazi szenvedés, gyótró sebére akarja önteni az evangéliumi irgalmasság gyógyító olaját.

Városunk szegénygondozásának intézményes megszervezésében most egyelőre ez lenne az első lépés: megszabadítani a kereskedőket s a járókelőket az állandó zaklatástól, röviden: az utcákról eltüntetni a koldusokat! Ezt azonban csak úgy lehet megvalósítani, ha a koldulást teljesen eltillják s ezt a tilalmat vasszigorral ellen is őrzik a közigazgatási hatóságok. Debreczenben a koldulási tilalom megvan. Ennek dacára azonban a hatóságok mégis elnézik, hogy a koldusok ellepik az utcát s szerintem éppen azért nézik el, mert maguk is belátták, hogy nem tudnak másképpen segíteni. Viszont ilyen tilalmat nyugodt lélekkel csak akkor boesátthat ki a közigazgatási hatóság, ha a koldusok ellátását valamilyen társadalmi szervezet megnyugtató módon biztosítja. Ez az okfejtés szükségképpen elvezet egy olyan társadalmi szerv megalkotására, mely a hatósági szegényellátás keretein túl, az egész társadalom részvételének, erkölcsi és anyagi együttműködésének felhasználásával, egységes

szempontok szerint rendezi és ellenőrzi az akciót.

Ezt azonban csak intézményes uton lehet elérni: úgy, hogy a társadalmat rá kell nevelni arra, hogy koldusközbe egyetlen fillért se adjon semmiféle körülmények között, hanem a koldusoknak eddig szánt vagy tényleg adott összegeket fizesse be egyszerre vagy havonként egy közös pénztárba.

A szegényügy végleges rendezésének céljából megszervezésre váró társadalom egyik jelentős részét alkotják a nyílt üzlettel bíró kereskedők, akikhez azzal a szeretteltjes kérelemmel fordulok most, álljanak mellém e mindnyájunk lelkére nehezédő szociális probléma munkálásában! Egyelőre csak arról van szó, hogy próbaképpen egy ívvel fogják felkeresni a kereskedőket, akiket arra kérek, legyenek szívesek ezen ívre feljegyezni, hogy a koldulás

megszüntetésének reményében mily összeget volnának hajlandók befizetni segítyez céljaira a majd később megalakítandó Szegényügyi Bizottság pénztárába? Ennek ellenében a bizottság peccsétjével s az elnöklő polgármester aláírásával ellátott nyomtatványt függeszthetnek ki, amely azt a feltűnő feliratot tartalmazza, hogy a koldulás tilos s az üzlet tulajdonosa a szegénysegélyt havi havonként megváltja. Ez természetesen még nem szegénygondozás, csak koldusválság, ennek sikere után következhetne a második lépés: a társadalom hasonló megszervezésével az intézményes szegénygondozás, amely elgondolásnak részletezését nagyobb összegetelekek alkalmával terveztem az érdeklődő közönség elé. Most csak egy tennivaló van: fogadják szívesen az akció szociális fontosságának tudatával az ívet hordozó eljárót s a szegénysegélyezésre szánt megfelelő összeg felírásával ne késlekedjenek Kereskedő Testvéreink!

Musza Ferenc
felszentelt lelkész.

A debreceni hentesek, mészárosok és vendéglősök memoranduma a hatóságokhoz

„A legitím ipar alapján van meglámadva és ha ezek az állapotok fennmaradnak, úgy összeomlunk.“

A „Debreczen“ többször rámutatott már arra a tarthatatlan állapotra, melyet az egyre terjedő cempészés jelent a város tisztos iparosainak, vendéglősinek, henteseknek és mészárosainak kárára. A cempészett hus és bor elárastja a várost és a súlyos adókat fizelő vendéglősök és husiparosok összerokadnak ennek a tisztességtelen versenynek a sulya alatt.

A megélhetésükben meglámadott iparosszakosztályok erőteljes akcióit indítottak, hogy a hatóságot rábírják a cempészés elleni szigorubb eljárásra és rámutattak egy memorandumban azokra az okokra, melyek kényszerítő parancsát teszik a kérdés végleges megoldását. Küldöttségben kereste fel a hatóságokat, polgármestert, főispánt, pénzügyigazgatót, adóhivatalt. Ipar és Kereskedelmi Kamarát a három szakosztály vezetője és átadták a memorandumot. A vendéglősszakosztály részéről dr. Szilágyi Béla, a henteszakosztálytól Imre János, a mészárosszakosztálytól Waldmann Sándor elnökök jelentek meg a küldöttségben. A hatóságokhoz átadott memorandum teljes szövegét most közöljük. Ez a memorandum igen nagy alappsággal mutat rá a veszélyre, melyet a cempészés okoz és hangsulyozza azokat az intézkedéseket, melyeknek meglétele esetén megszűnne a cempészés garázdálkodása.

A memorandum teljes szövege a következő:

A debreceni mészáros, hentes és vendéglős szakosztály a mai sulyos gazdasági válságban végső segélykiáltással fordul a hatóságokhoz és mint sulyos terheket viselő tisztos adózó osztály segítségét kér existenciális fennmaradása érdekében.

Az utóbbi időben igen elterjedt bor- és huscempészések lehetlenné teszik a tisztességes alapon dolgozó iparosok fennmaradását. Oly tömegben szállítják be a városba a fogyasztási adó alá eső cikkeket és árasztják el vele a piacot, hogy a legitím ipar alapján van meglámadva és ha ezek az állapotok fennmaradnak, úgy összeomlunk. De sulyos károkat jelent a városnak nemcsak azért, hogy a rendes adóalanyai nem tudnak kötelezettségeiknek eleget tenni, hanem közvetlenül is sulyos veszteséget jelent a város házipénztára részére az az elveszett összeg, ami a le nem fizetett bor- és husfo-

gyszási adóból, fázisdoból, forgalmi adóból és egyéb vágóhídi vágatási illetékek stb. elmaradásából származnak. Történt ugyan az utóbbi időben intézkedés ezek meglátására, minek meg is volt a hatása, mert hiszen a város fogyasztási adó jövedelme, dacára a viszonyok romlásának, meglepően emelkedett, pedig alig történt valami, csak az ellenőrök számát szaporították egy kevésbé.

Ez az intézkedés azonban nem oldotta meg alaposan a problémát, mert hiszen a cempészések tovább is folynak, csak most óvatossában csinálják.

Állandó vádmőrség inspekcio kell minden sorompóhoz és minden vasutállomáshoz.

A szabályrendelet elavult és mai viszonyoknak megfelelő pontjainak módosítása kell. Módosító javaslatunkat felhívásra készséggel beteresztjük.

Rendes javadalmi hivatalt és ennek kebelében működő javadalmi őrséget kell felállítani, úgy mint az Budapesten és már Szegeden is meg van, a vasutállomásoknál is és a sorompóknál is éjjel-nappali vádmőrséget kell felállítani. Ez van már Budapesten is.

Élő állat nyilvántartást kell lefektetni, mert például ma a Városházától 100 lépésnyire már disznókat hizlalnak, melyek a vágóhídi elkerülésével boesátlnak forgalomba.

Esetleges fogyasztási adó kihágások iratait az eljárás lefolytatása után illetékes közegészségügyi hatóságokhoz kell hivatalból áttenni, a közegészségügyi kihágás lefolytatására.

Hasznos célt ér el a város, ha ezeket végrehajtja, mert a vádmőrség felállításával még 50 intelligens ember kenyérhez jutna, a tisztos adóalanyok meg lennének védve az illegitím konkurenciától, a város jövedelme nem kevesedne, hanem szaporodna.

Feltétlenül szükségesek a fenti intézkedések, mert az utóbbi időben nyugalmazott vasutasok, akik rendszerint szabadjeggyel rendelkeznek iparszerűen szállítják be a városba a hus és a bort. Hogy ez mennyire így van, mutatja a városi vágóhídi igazgatóságának hivatalos statisztikája, amely szerint az élő állatok levágásában a leromlott viszonyokon tulmenő visszaesés mutatkozik.

Bizunk abban, hogy meg fogja találni a hatóság az utat arra nézve, hogy

ezen a mai lehetetlen helyzeten változtasson, mert nemcsak a mai anyagi helyzetünk, hanem a városi Házipénztár anyagi helyzete is égető sürgössé tesz ezen bajok megszüntetését.

Sok a jóból is megárt

Írta: S. Werner Emil.

Mondja a példabeszéd és minthogy a közmondások évszázadok alatt leszürt igazságokat fejeznek ki, — kétségtelen ez is igaz.

Takarékoskodni! Divatos lett a fogalom minden vonalon. Szép és hasznos dolog ez, de mértékkel kell takarékoskodni. A ma embere a rohanó élet közben alig gondol arra, hogy egy ilyen felkapott irányt bíráljon kissé. Belemélyedő megszokja, mint sok más rosszat, melyeket kénytelen volt alkalmazni az életében. Amíg az egyik oldalon eredményeket vél elérni, — a másik oldalon, mely sokkal, de sokkal fontosabb, nagy rombolásokat végez.

A takarékoskodásnak és tökeképződésnek vannak korszakai. A tőke képződése szoros kapcsolatban áll az idők gazdasági életével. A takarékoskodás eredményezte tőkék jelentéktelenek és alkotó erejük alig van. Vajjon ki keres manapság annyit, hogy komoly tőkét gyűjthessen összekuporgatott és önnagától megvonó garasokból?

A tulzott takarékoskodás talán sohasem szedett annyi fílozofot, mint napjainkban. Minden el nem használt ruha, cipő, kalap, vagy más ipari cikk a magyar munkástól von el egy-egy káréj kenyéret. Különösen magyar gazdasági viszonylatban szükséges az, hogy minden megtermelt ipari cikk bevőre találjon. Magyarország megesonkítása különösképpen teremtett egy olyan helyzetet, mely minden gazdasági ágat szorosan összefont. Bármelyik termelési ág stagnálása föltétlenül kihatással van valamennyire.

Talán éppen a tehetősebb körökben kellene keresni a tulzott takarékoskodókat. A kisjöveldmü ember amugyis kénytelen minden keresményét a gazdasági élet rendelkezésére állítani élet-szükségletei megteremtése végett. A tehetősebb körökben hallani gyakran a tékozló fogalmat használni, noha ez alatt sohasem kell a szó szoros értelmében vett tékozlást tekinteni. Inkább a mai kor teremtette kényelmi berendezések megszerzése iránti hajlamnak. Éppen a gazdasági élet körforgása a prosperitás biztosítja legjobban a kiadott összegeknek valószínű visszatérését.

A tulzott takarékoskodás káros hatásának megállapítása különben nem új dolog. Ford autógyártó üzemeiben már sokkal korábban alkalmazta, mielőtt a gazdasági válság bekövetkezett volna. Ahogyan gondolkodik, az Amerikára jellemző: Többet fizetek, hogy többet kereshessek.

A hazafiasságnak különböző formái vannak. A tulzott takarékoskodás felfüggesztése is ilyen. Sürgösen szükség van erre. Nemcsak a magyar munkás, kereskedő és mezőgazda megmentésére, hanem az egész magyar társadalom hasznára.

Dömping áron kifogásztalanul

fest és tisztít

Weiskelmefestő

Aranu János u. 20

Gyász esetben 24 óra alatt test

Egy férfi öltöny tisztítás, vasalás 3.- P!

TISZÁNTÚLI KISGAZDA

A DEBRECZEN KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ VASÁRNAPI MELLÉKLETE

A korai új burgonya teleltetése fészekben

Minden termelő teljes tudatában van annak, hogy a piacon legjobban fizetik azokat az árúkat, amelyek mint újdonságok kerülnek eladásra. Egyike a jól értékesíthető korai terményeknek az új burgonya.

Aki tavasszal korán óhajt a piacra új burgonyát vinni, az a burgonyaültetést július első napjaiban végezze el. Ebben az évben a korai burgonya termelése elég jól sikerült. Ugyanis október eltelte fagy nélkül, s így a júliusban ültetett burgonyának ma, november 2-án, mikor a sorokat írjuk —, virággal telt lombja zöld és az új termés elég szép.

Azonban az idő előrehaladt s így csak napok kérdése, hogy egy derült éjszakán megfagyjon az üde lombzat. A felkelő nap sugarai a fagy által kihúzott nedvet elpárologtatják és az összes indatermés, levél és virág mint ha megperzselték volna, összeesik, megfeketedik és fonyadtan borul a fészkekre.

A korai, gyenge új burgonyát, ez a megfagyott, dércsipe lombzat, mint védőréteg takarja be és védi a zsenge gumókat a további elfagyás ellen.

A zsenge burgonya és a zöld részektől keletkezett takaró közt van még a töltőréteggel felhúzott földréteg. Ezek egyelőre megvédik az új burgonyát az elfagyástól. A 2—3 fokos hideg nem fog semmit sem ártani. Azonban amikor a hőmérséklet ennyire leszállott, aminek a legegyszerűbb meghatározása az, hogy a talaj felszíne kétfoknyi vastagon megfagy, az összes fészkeket, a rajtuk fekvő indával együtt, arasznyi vastagon, földdel betakarjuk. Erre aztán jöhet a hó, amely fagy ellen újabb

védőréteget képez.

Ha hó nem lenne és a száraz hidegek 5—6 fokra emelkednének, vagyis a föld 4—5 újjnyira megfagy, akkor szalmás trágyával kell letakarni. Ha ezt a munkát és így elvégeztük, akkor jöhet bármily zord idő, nem kell attól félnünk, hogy az új burgonyánk elfagy.

Megtörténhetik azonban az is, hogy váratlanul jönnek nagyobb hidegek s bizony az új burgonya is kap a fagyból egy keveset. Ez nem okoz kárt. Ha megcsipe is a fagy, attól még jól értékesíthető és élvezhető lesz. Csakhogy az ilyen dércsipe új burgonyának a felszedésénél arra legyünk figyelemmel, hogy azt ne vigyük fűtött szobába, vagy meleg istállóba. Legjobb az ilyen burgonyát, fagymentes, hűvös helyen hidegvízbe önteni, abban néhány óráig benne hagyni és azután kiszedni és ugyanott megszáritani.

Az így termelt új burgonya már karácsonykor és új évre piacra vihethető. Amennyiben kellő mennyiséget ültetünk, szedhető az egész télen. A szedés napos és enyhe időben nem nehéz, mert a fészkekre rakott és eggyé fagyott szalmástrágya arról villával, mint valami sapka, leemelhető.

A fentiekben júliusi ültetésről emlékeztünk meg, mint amikor a tarlóterület bőségesen áll rendelkezésre. Természetesen bőségesebb termést nyújt, — lévén több idő a fejlődésre —, a júniusi ültetés. Júniusban a zöld takarmányok, — búkköny, esalamádé, borsó, rozs, stb. tarlójába lehet korai burgonyát ültetni.

es. Péterffy József.

A téli védekezés módjai a gyümölcsösökben

A gyümölcsösben a téli védekezés tízparancsolata a következő:

1. Még most lombjában vágd le a száraz ágakat.
 2. Minden hullott gyümölcsöt takaríts el gondosan.
 3. A fák törzsét és vastagabb ágait már most lekapard gondosan.
 4. Ahol pajzstetű fertőzés van, gondosan lekefélni a fákat.
 5. Minden fára háromszor körülszalmakótelet tégy.
 6. Lombhullást sem megvárva, azonnal permetezz mézskénlélvel.
 7. A fáról a hernyófészkeket, száraz gyümölcsmumiákat eltávolítani, monília ágakat levágni, faragó járatait megkeresni, a férget elpusztítani, koronariktást, esetleges ifjítást elvégezni.
 8. Ezután permetezz 2 százalékos rézgálic (kékkő) oldattal.
 9. A gyümölcsös trágyázása.
 10. A talaj gondos megásósása.
- Az első öt művelet, úgyszintén a 7. és 10. semmiféle pénzkiadást nem jelent. Éppen ezért haszontalan az olyan gazda, aki ezt nem végzi el és magára vessen, ha minden mázsa gyümölcs után jövőre nem tud legalább 20 pengőt kapni.

A permetezés, trágyázás természetesen már költséget is jelent. Erre is szükség van azonban, ha azt akarjuk, hogy féregmentes és egészséges, hizlalt gyümölcsünk legyen.

A Szegedvidéki Gyümölcstermelők Egyesülete egész sereg szakemberrel tanulmányoztatja a kártevőket és ki-

sérleteket folytat a permetezőszerekkel. Hogy az egyesületnek ez a fáradságos és költséges munkája a gazdának mit jelent, azt legjobban bizonyítja az a tény, hogy a karbolineumos permetezés helyett, amelynek hektója 2 évvel ezelőtt még 10 pengő, tavaly is körülbelül 7 pengőbe került, most nyugodt lélekkel ajánljuk a kaliforniai mézskénlélvel való permetezést.

Szegény ember vízzel főz. Lehet, hogy a karbolineum talán egy fokkal jobb a mézskénlélénél, az az egy fok azonban nem ér annyi kiadást, mert a mézskénlél hektója legfeljebb 1.80 pengőbe kerül. Azt az előnyt is számításba kell venni, hogy a nagyobb fák permetezése ilyenformán körülbelül 60 fillérbe kerül, a fiatal fáké pedig alig 9 fillérbe.

Ilyen olcsó permetezés esetén elvárhatjuk, hogy minden szomszéd elvágja a védekezés munkáját, ám, ha nem teszi, a hatóság megbírságolja.

Már elég sokat permeteztek karbolineummal és a fának nem is jó, ha 3 esztendőben egymásután kapja a karbolineumot.

Hogyan készül a mézskénlél?

A mézskénlél házilag állítható elő. 2 kg. égetett meszet 4 liter vízzel megol-
tunk, 4 kg. ffinom kénport (kénvirág) a sűrű mézstejbe részletekben lassan hozzákeverünk, aztán 16 liter vizet adunk hozzá és ezt jól elkeverjük. Az egész műveletet csakis vasüstben lehet

elvégezni. Ezt a keveréket felforraltuk, felforrás után egy óra hosszat forraljuk állandóan keverve és a keverőn a folyadék eredeti magasságát megjelölve, az elpárolgott vizet mindig forróvízzel utána pótoljuk.

Ez a törzsoldat, melyet, ha kihűlt és leülepedett, zsákvászonon átszűrjük és minden liter törzsoldathoz 4 liter vizet adva, megkapjuk a kész permellét, 14 liter ürtartalmú gépbe pl. 2 deci híján

A ZÖLDSÉG ELRAKÁSA TÉLIRE

A téli zöldségelrakásának megvan a szabályai, hogy a fonyadástól mentesítve legyen és a termelőt az elraktatásból károsodás ne érhesse. 1. Téli elraktatásra csakis teljesen ép, egészséges, kiváló minőségű gyökérszöldséget válogatunk ki. 2. Elrakás előtt a földrészekről kíméletesen megtisztítjuk és napos időben a külsejét megsikkasztjuk, mert a sáros, nyirkos zöldség romlékony. 3. Az elraktatásra szánt helyiség legyen fagymentes, szellőztethető és nem penészes, nyirkos. 4. Az elrakásnál a kivül száraz zöldséggyökérfelét tisztá, átszítá, friss homokba rétegelve rakjuk el. Ha nincs friss homok, akkor a pincebeli homokot kihordjuk a napfényre és ott megtisztítva kiszá-
rítjuk, belőle minden korhadó anyagot eltávolítunk és azután használjuk az elrakáshoz. 5. Rétegelésnél a gyökerek ne érintsék egymást, mint szigetelő anyag. 6. A zöldségkaszalok között járó, szellőző terület maradjon, hogy a levegő járja és szép, napos időben télen is lehet szellőztetni a helyiséget. 7. Felbontásnál a zöldségből csak annyit vigyünk fel, ami egy hét alatt elhasználható, hogy a pompásan áttelelt zöldség elhasználása előtt ne száradhasson, fásodhasson. 8. Tavasszal a helyiség fölmelegedését akadályozzuk meg. Ne nyitogassunk meleg, napos időben, inkább hűvös szél idején szellőztessünk. 9. Ha tulszáraz a pincehelyiség, a homok időnkénti gyenge permetezése szükséges.

Tudnivalók

Jó takarmányt ad a repezalma is. Aki visszaemlékezik folyó év júniusában a debreceni Nagyerdőn rendezett ipari kiállításra, azok gondoljanak arra a gépre, amely liszté örölte a falagylat, szalmát, tengeriszarát, stb. A németországi Holsteinban ilyen géppel a repezalmat megőrlik, az így nyert repezalma lisztet, árpával, zabbal, korpával, stb. összekeverik és meg-
etetik az állatokkal.

Az örölt repeccel a takarmányozási kísérletek nagyon jól sikerültek. Az állatok a repezalma lisztel kevert abraktakarmányokat szívesen fogyasztották. Mivel a takarmányozási kísérletek nagyon jól sikerültek, a repec-
termelés nagyobb arányú termelésére van kilátás Németországban.

Búzanemesítési kísérletek Ausztriában. Bécsi lapokból arról értesülünk, hogy az Ausztriai mezőgazdasági kísérleti intézet adatai szerint, ott olyan új búzafajtát tenyésztettek ki, amelynek minősége és lisztje a Manitoha búzáéhoz nagyon közel áll. A búzának ez az új fajtája alkalmasnak bizonyult az ausztriai viszonyok közt való további termelésre.

Az osztrákoknak a szóbanforgó búza-termelési kísérletét, a mi magyar búzánkat nagyon is közelről érintik, mert

3 liter törzsalkatot öntünk 11 liter és 2 deci vízhez.

Hogyan permetezzünk?

Ha nem gondosan főztük meg a mézskénlét, ha nem permetezzünk csurgásig — az egész munka kárbavesztett. Ügyeljünk tehát mindegyre és arra, hogy a permetezés idejét jól megválogassuk, széleses, lehetőleg napfényes időben permetezzünk.

Ausztria volt, mint legközelebb fekvő és jó búzafogyasztó, a magyar búza egyik legjobb vevője. Azonban nincs a szomszédnak elég búzatermő területe ahhoz, hogy a mi odairányuló búzáinkat nélkülözhesse.

Az újévi malacok csak akkor lesznek értékesek, ha szépen fejlődnek. Ennek pedig a jó táplálás mellett a tiszta és mindenekfelett jó meleg ól az előfeltétele.

Mivel újévre a malacoztatások most vannak folyamatban, mielőtt a nagyobb hidegek ránk köszöntենek, siessünk a malacnevelő ólakat rendezni, a hézagokat betapasztani és fertőtlenítésért frissen oltott mésszel az egészt kímélni. Ha gondoskodunk részükre árpáról és főzött tejről, prima minőségű malacokat nevelhetünk újévre.

Téli tojástermelés a legjövendőbb. Ennek azonban nélkülözhetetlen feltétele, hogy a tyúkoknak egész télen meleg és világos helyiségük legyen. — Mosonyvármegyében láttuk a kisgazdánál azt, hogy a baromfiaknak rendszeres szobanagyságú helyiséget építenek búdos kemencével, amelybe, amikor nagy a hideg, befűtenek. Ott van is tojás télen és csirke februárban.

Kisebbszámú választék a mezőgazdasági szerszámokban. A Magyar Racionalizálási Bizottság két évi munkával elkészítette a mezőgazdasági szerszámok racionalizálási tervezetét, amely a közel jövőben szabvány formájában fog megjelenni. A cél az, hogy a mai sokféle szerszám helyett kevesebb, egységes típusú és olcsóbb szerszámot gyártsanak. Így például az eddig gyártott 311 különböző áso helyett csak 11 féle ást, az ezernél többféle kapa helyett 50 típusu kapt, a 91 féle villa helyett hétféle villát gyártsanak. Az új típusokat már kipróbálták s igen alkalmasnak találták. Mit mond mindegyre a földművelő: jó, jó, nem kell az a nagy választék, az eny-
ber kevesebbről is megtalálja a javát, hanem aztán olcsóbb is lenne már az a szerszám.

A méz, mint orvosság. Egy amerikai orvos nem mindennapi statisztikát készített: összehasonlítást tett vézna és vérszegény gyermekek között, akik naponta egy kanál mézet kaptak. Az eredmény meglepő volt, mert egy hónapi megfigyelés alatt az amerikai orvos megállapította, hogy azok a gyermekek, akik rendszeresen kapták naponta az egy kanál mézet, sokkal jobban fejlődtek, mint azok a gyermekek, akik egyébként ugyanazt a táplálékot kapták mint azok, akik még mézet is kaptak. Sőt megállapítást nyert, hogy a méz állandó és rendszeres fogyasztása az emésztésre is nagy befolyással van.

Használja ki az alkalmat, készítsen Liener műtermében, Csapó u. 1. egypengős gyönyörű képeslapot.

A BORSÓTERMELŐGAZDÁK FIGYELMÉT

felhívja a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara arra, hogy a H. Miethe berlini cég takarmány és étkezési borsót vásárolna közvetlenül a gazdáktól. Azok a termelők, akik takarmány és étkezési borsó kivételére közvetlenül vállalkoznának, ajánlatukat közvetlenül a H. Miethe berlini cégnek, Berlin, N. 40. Kirchstrasse 16. tegyék meg.

BURGONYAÁRAK

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja az érdekelt termelők figyelmét arra, hogy a Magyar Burgonyakivitelési Egyesülés gazdaellenőrző bizottsága november 19-i érvevényel a burgonyaárakat felemelte. A Kivitelési Egyesülés tagjai ennél fogva a termelők részére november hó 19-től kezdve az alább megadott árakat kötelesek megfizetni:

a) Nyiregyháztól délnyugatra, Debrecen irányában fekvő körzetre: Krüger 2 P, Ella 2.60 P, Őszi róza 2.90 P, Sárgahusu étkezési 2.90 P.

b) Nyiregyháztól északra és keletre fekvő körzetre (Kisvárdá, Nyírmada környékére): Krüger 1.90 P, Ella 2.50 P, Őszi róza 2.80 P, Sárgahusu étkezési 2.80 P.

Ezek az árak az feladó állomás mázsánként, exportminőségű árura (egészséges, fajtiszta, válogatott burgonyára) vonatkoznak.

HIRDETMÉNY.

Az Országos Földbirtokrendező Bíróság által a város tulajdonát tevő Eperkerti ingatlanból megváltott és Sulyok László részére juttatott 18319—25. hrsz. házhely parcella lemondás folytán megüresedett.

Felhívom azokat, akik erre a házhely parcellára igényt tartanak, hogy igénylésüket az elsőfokú közigazgatási hatóságnál (Kossuth-utca 20. sz. földszint 46. sz.) az érdemességüket igazoló okmányok bemutatása mellett 15 napon belül jelentsek be.

A városi elsőfokú közig. hatóság.

x Figyelje Liener műterem. Csapó u. 1. szám alatti. új fényképkiallítását.

Ipar és kereskedelem

A PEREC SÜLYÁT NEM KIVÁNJÁ RENDELETILEG SZABÁLYOZNI A MINISZTER

Tudvalevő, hogy a kifli sulyát miniszteri rendelet szabályozza, kimondván, hogy a „kiflinek legalább 3 és fél dkg sulyúnak kell lenni”. A sütőiparosok a sósperce sulyára is kérték ezen rendelkezést kiterjeszteni és kívánták, hogy a perec sulyát is legalább 3 és fél dkg sulyban állapítsa meg a miniszter.

A kamara a kérelmet a miniszter elé terjesztette, aki azonban azt 54061—1934. K. M. sz. rendeletével elutasította. A rendelet szerint „A vizeszemle és a kifli sulymegállapításának indoka az volt, hogy ezek a cikkek általában közfogyasztás tárgyául szolgálnak és ezek sulya tekintetében visszaélések jelentkeztek. Az egyéb fehérsütemények, amelyek többnyire drágább anyagokat is tartalmaznak, olyan sokfélék és olyan különböző minőségben készülnek, hogy ezek sulymeghatározását keresztül sem lehetett volna vinni. A perec is oly fehérsütemény, amelyet különböző vidékeken, sőt ugyanazon városban is nagyobb és kisebb formában és emellett különböző minőségben szoktak előállítani, úgy hogy ezek sulyának meghatározása bizonyos készítményeknek a forgalomból való kizárására vezetne. Az előterjesztett kérelmet tehát nem tartom teljesíthetőnek, mert nem látszik keresztülvihetőnek a gyakorlatban a perec sulyának kötelező megállapítása.

UJ IPAROSOK ÉS KERESKEDŐK

Az elmúlt hét folyamán az elsőfokú iparhatóság a következőket vette fel lajstromába:

Karlovics-Belük Péter illatszer, háztartási cikk és kötszer kiskereskedés, Mátyás Bálint és Mátyás Bálintné baromfi, tojás, burgonya stb. kiskereskedés, Borkereskedelmi Kft. bor, bormest

stb. nagykereskedés, Fischbein József mézáró, Kovács Margit női szabó, Kádár Sándor asztalos, Kovács Miklós ószeres, Tóth András bazár és rövidáru kiskereskedés, özv. Szöllősi Imréné gyümölcs, déligyümölcs stb. kiskereskedés, Kovács Mihály tüzelőanyag, aprított és hasábfá stb. kis és nagykereskedés, özv. Erdei Andrásné zöldség, főzelék, burgonya stb. kiskereskedés. Rosenfeld László fuvaros, Kerecsi Ferencné kifőzés, Sárkány Ferenc építési vállalkozó, Nagy Imre és Nagy Sándor kifőzés, Csillag Gyula kalap és kalapellék nagykereskedés, Gál Sándor burgonya, zöldség, baromfi kiskereskedés, Singer Lajos liszt (örlemény) nagykereskedés, Szilágyi István és Szilágyi Istvánné gyümölcs, déligyümölcs stb. kiskereskedés, özv. Nagy Bálintné konyhakerti vetemények, gyümölcs, stb. kiskereskedés, Kovács Ferenc baromfi, tojás kiskereskedés, Balácsi Lajosné zöldség árusítási kiskereskedés, Csesznegy Mártonné gyümölcs, déligyümölcs, zöldségfélék kiskereskedés, Konecz Gyula szatóc, Oláh Erzsébet zöldség, főzelék, burgonya stb. kiskereskedés, Turi Mihály sütő, Rác

ad: 38330/1934. VII. sz.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY.

Ajánlati felhívás.

Debrecen sz. kir. város részéről 200 fm. esatornázási munkálata nyilvános versenytárgyalást hirdetek. Közszállítás költségei szabályszerűen biztosítva vannak.

A munkálat megkezdésének ideje a vállalatbaadástól számított 3 nap, befejezése 30 napon belül.

A jótállási idő tartama egy év. Ajánlatot a műszaki ügyosztály által kibocsátott úrlapon lehet tenni.

Az ajánlatokban kihuzásoknak, törléseknek, vakarásoknak, beszúráásoknak vagy egyéb javításnak nem szabad előfordulnia. Ha az ajánlaton annak benyújtása előtt javításra mégis szükség van, ezt az ajánlat végén külön záradékban a javított tételek tüzetes felsorolása mellett ugyanúgy kell aláírni, mint magát az ajánlatot.

Az aláírt ajánlatokat sértetlen boricékban elhelyezve pecséttel lezárva Debrecen sz. kir. város közigazgatási iktató hivatalánál 1934. évi november 24-én 10 óráig személyesen, vagy posta útján kell benyújtani. Ugyanezen a napon Debrecen sz. kir. város kitanács-termében 11 órakor fogják az ajánlatokat felbontani, amikor a magukat igazoló ajánlattevők, vagy azok meghatalmazással ellátott képviselői jelen lehetnek.

Az ajánlat borítékját a következő felirattal kell ellátni:

„Ajánlat esatornázásra.”

Bánatpénzül az ajánlat szerinti értéknek 2 százalékát kell az ajánlat benyújtásának időpontjáig készpénzben, vagy egyéb értékben letenni.

Bánatpénzt nem köteles letenni a saját szakmájában vállalkozó, kisiparos, kisiparosok szövetkezete, jótékony intézetek.

Az ajánlati minta, feltételek, tervek, költségvetési úrlap Debrecen sz. kir. város műszaki ügyosztály iktató hivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthetők és díjtalanul megszerezhetők.

Az ajánlattevők a végleges döntés megtörténteig kötelezettségben maradnak.

Az ajánlattevő köteles ajánlatához társadalombiztosítási tartozásairól oly kimutatást esatolni, mely igazolja, hogy a versenytárgyalási hirdetemé

György sütő, Szabó Antal koresma, Bálint Jánosné koresma, Tóth Zsigmond borbély-fodrász, Szücs Jánosné szatóc, Simon Mendelné bőr és cipészkelek kiskereskedés, ifj. Kovács Antal és Kovács Aantalné zöldség, főzelékfélék stb. kiskereskedés, Bartha Lajos zöldség, főzelékfélék kiskereskedés, ifj. Gál György hentes és mézáró, Feuer Dánielné rőfös, rövidáru és bazáráru kiskereskedés, Siehermann Ignác koresma, ifj. Pesti Jánosné szatóc, ifj. Horváth Gábor benzin, olaj és műszaki cikkek kiskereskedés, Molnár Lajosné zöldség, főzelék gyümölcs stb. kiskereskedés, Mikó Györgyné gyümölcs, déli gyümölcs, tojás stb. kiskereskedés, Faragó Béla szatóc, Szabolics Sándor Andor illatszer, kozmetikai, kötszer stb. kiskereskedés, Tóth Gáborné szatóc, Gégény György cipész és eszmadia, Tóth Lajos és Szilva Árpád épületfa, telőcserep, falilégla stb. kereskedés, Kemény László könyv, folyóiratok, stb. kiskereskedés, Váradi Lászlóné szatóc, Bujdosó József szatóc, Kiss Gábor tűzifa, szén stb. kiskereskedés, Molnár Ignácné előnyomda, kézimunka stb. kiskereskedés, Tőkés Jánosné főzelék, baromfi stb. kiskereskedés, özv. Groszmann Ignácné rőfősáru kiskereskedés, Fruchter Sámuel lisztkereskedés és szatóc, Frenkel Józsefné kifőzés, Mendel Jenő és Markovics József termény nagykereskedés, Nuszbaum Róza mézáró.

lejárta megelőző hat hónappal régebben esedékessé vált betegségi, öregségi, balesetbiztosítási járulékkal stb. nem tartozik, vagy ajánlatában adatlétsa esetére a vállalati összeg kifizetéséig fennálló tartozása erejéig a vállalati összegnek a mindenkori törvényes rendelkezések szerint megállapított részéig terjedhető összeget köteles a biztosító intézetre engedményezni és a megrendelő hivatal feljogosítani, hogy az engedményezett összegek minden esedékes részletéből közvetlenül az illetékes biztosító intézetnek utalja át.

Nyilatkozni köteles a nyertes ajánlattevő arra nézve is, hogy ellene esődönkvüli, kényszerügyességi, vagy esődeljárás, vagy büncselekmény miatt kizáró ok nem forog fent.

A szerződés illetékét a vonatkozó pénzügyi szabályok szerint kell leróni. Debrecen, 1934 november 10.

Polgármester.

HIRDETMÉNY.

Az Országos Földbirtokrendező Bíróság által a város tulajdonát tevő Eperkerti ingatlanból megváltott és Sándor András és felesége részére juttatott 18329—45. hrsz. házhely parcella lemondás folytán megüresedett.

Felhívom azokat, akik erre a házhely parcellára igényt tartanak, hogy igénylésüket az elsőfokú közigazgatási hatóságnál (Kossuth-utca 20. sz. földszint 46. sz.) az érdemességüket igazoló okmányok bemutatása mellett 15 napon belül jelentsek be.

A városi elsőfokú közig. hatóság.

HIRDETMÉNY

A m. kir. debreceni 6. sz. honvéd és közrendészeti helyőrségi kórház 1935. évi december hó 31-ig terjedő időre hus, élelmickekkel, kenyér és tej szállítására 1934. évi december hó 4-én 10 órakor nyilvános versenytárgyalást hirdet.

Bővebb felvilágosítást az érdekeltnek a kórház gazdasági hivatala hétköznap 8 órától 13 óráig ad.

Kórházparancsnokság.

x Amatőrfényképezők! 6x9-es tükör fényes másolás 6 fillér, 9x12-es tükör fényes másolás 10 fillér. Liener műtermében, Csapó ucca 1. szám.

Olcsóbb lett a PARKER DUOFOLD

Mindenki megszerezheti.

A mai kor embere nem nélkülözheti a töltőtollat mégis sokan nem vettek eddig, mert a jó toll drága volt. A megváltozott viszonyokat tekintve véve, Parker árait milyen leszállította.

Csak az árváltozott, a felülmulhatatlan minőség, világhírű service, 25 éves szavatolás változatlan maradt.

Vételkényszer nélkül tekintse meg teljes választékunkat. Meg fog győződni róla, hogy a leszállított árak ellenére a felülmulhatatlan minőség megmaradt, — tartálya törhetetlen permanit, a tolla ékszerszerűen csiszolt. Legfinomabb irridiummal ellátott hegye minden nyomás és megerőltetés nélkül siklik a papíron s minden kéztartáshoz található megfelelő tollhegy.

A legpazarabb színválaszték!

Parkette de Luxe . . . P 16.—	Lady P 36.—
Moderne P 22.—	Junior P 36.—
Premiere P 28.—	Special P 36.—
Baby P 36.—	Senlor P 52.—

UJDONSÁG! Parker vacuumtic rendszerű töltőtollak:

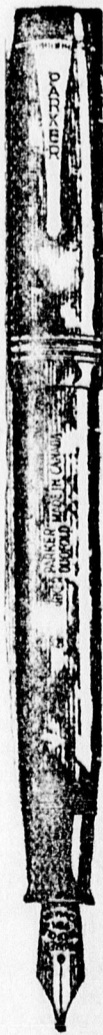
Standard P 45.—	Major P 62.—
Maxima P 80.—	

Platina-arany hegy. Különleges töltési rendszer. Bőséges tinta felvétel. Ellenőrizhető tintamennyiség.

PARKER KÉPVISELET:

Csáthy Ferenc

egyelemi könyvkereskedés r. t., Ferenc József út 8. sz. Telefon: 32-96.

Bor!

legjobb fajborok nagy választékban legolcsóbban Dénesnél, Czegléd-u. 22. 1506

Oktafás

Naményi gyorsíró.
és gépfűrt iskolában állandóan új irodai tanfolyamok. Különórák. Szakszerű, olcsó, gyors kiképzés. Állami vizsga, államérvényes bizonyítvány, állandó beíratkozás, Miklós uca 8. sz. 502 11. 30

Német-francia
nyelvoktatás. Birodalmi Németgyermekotthon. Fordítás, levelezés, Várnay, Varga uca 41. Telefon: 11-56. sz. 537 vv

Urinók,
szabni, varrni tanulhatnak dr Balázs né dívat-szalónjában, Piac uca 89. szám. 1565

Magántanulók
olcsó oktatása, rendkívül olcsó előkészítő középiskolára, képzőtanfolyam, elemi iskolai tanulóknak akik középiskolába akarnak menni. Gyengétanulók állandó tanfolyama. Jutányos nyelvoktatás. Levélbeli megkereséseket „Keresztessy I.” jelírére a kiadóba. 1613

Pénz

Kölcsönök,
bekebelezéssel, ingatlan vételhez folyósítanak, kényszerkölcsönt vesz, Balázs bankiroda, Piac 89. szám. 1567

1200 pengőre,
adok havonta 75 pengő haszonrészeselet és 75 pengő tőketörlesztést. Biztosítékon kívül tehermentes házigatlannal is biztosíthatom. Cím a kiadóhivatalban. 1505

Kölcsönt
bekebelezésre föld, vagy házra folyósítat. hadi. kényszerkölcsönt vásárol. Bleuer bank, Piac u. 87. sz. 1513

Iroda

Svetits
bérpalotában, első udvaron, irodahelyiség, s esetleg berendezéssel együtt bérebe kiadó, — azonnalra is. 1500

Társ

Társat
keresek, üzemből levő darálómalomhoz, szak-képzettség nem kell 600 pengővel, pénz biztosítva. Cím a kiadóban. 1583

Társat
keresek timárüzlethez, ezer pengővel, szak-tudás nem fontos, pénz biztosítva. Cím a kiadóban. 1582

2-3 ezer
pengővel társat keresek, forgalmas üzlethez. Cím a kiadóban. 1623

Hangszer

Eladó
egy pedálos cimbalom, Mátpáskirály uca 24 Csapó kert. 1508

Zongora,
modern, 300 pengő, — Pianinó, csodahangú eladó, Piac uca 42. ajtó 13. 1604

Rádió

Rádiót,
2+1, vagy 3+1 csöves, 110 voltos váltóáramú, hangszórós készülékkel, hullámcspadával, a beállító skáláján az állomásnevek lehetőleg legyenek feltüntetve, megvételre keresek. Ajánlatokat cím és ár megjelöléssel „Rádió” jelírére a kiadóba kérek. 1037 vv

Minden
márkájú rádiót készpénzzel legolcsóbban vásárolhat Tasnády Kovács rádiós és villamos szaküzlete, Szent Anna 10. sz. 1618

Hálózati
2+1 rádiókészülék igen olcsón eladó, Teleki u. 86. szám. 1507

Rádió
hálózati, háromlámpás, egybeépített hangszóróval, negyven pengőért eladó, Csapó uca 86 sz. n.úszerezs. Telefon sz. 17-99. 1555

Tűzelő anyagok

Tűzifát,
első, második rendűt, az összes hazai szénket és pék fát legolcsóbban, s házhoz szállítva, Ispoly-utca 19. Gaálnál. 1846 1 20

Tűzifát szénét,
száraz cser-, tölgy-, varga-, gyertyánfa, aprítva 100 kg-l 3.60-ért, vegyes tűzifát 100 kg-ot 3.20 fillérért, elsőrendű hazai kőszénét már 2.80 fillérért szállít Halász Margitfürdőnél. Telefon 10-24. vv.

Autó, motor kérékpár

Minerva
személyautó, hatüléses, teljesen üzemképes állapotban ötszáz pengőért eladó. Megtekinthető: Tóth és Sebestyén Rt-nél, Debrecen, Fürdő uca 2. 1480

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Kistemplom mellett
Révész-tér 2. alatt nagy saroküzlethehelyiség 1935 május elsejére kiadók. Értekezni g. gondnoknál, Kálvin-tér 17. 1593

Püspöki palotában
üzlethehelyiségek kiadók. Értekezni g. gondnoknál, Kálvin-tér 17. 1593

Üzlethehelyiség
kiadó, Csapó uca 10. 1553

Kiadó
azonnal, Kossuth, Savuccán saroküzlet, volt Gyürky-féle, megosztva is, egy kisebb is. 1602

Tiszapalotában
Rózsa uccai fronton, volt hentesbolt, más célra is kiadó, házigondnok délután 3-5 óráig. 1563

Átadó üzlet vendéglő

Fűszerüzlet,
berendezéssel, 30 éve fennálló, kiadó Simonfy uca 33. 1600

A város
legforgalmasabb helyén fűszerüzlet, italmérési joggal, nagy vevőkörrel, teljesen felszerelve, átadó. Érdeklődők sziveskedjenek címüket „Biztos existenciára” jelírére a kiadóba leadni. 1591

Jóforgalmu
élelmiszer, gyümölcsüzletemet eladnám, — vagy tőkeerős társulnék. Cím a kiadóban. 1488

Üzlethehelyiség
kiadó, jelenleg szalócsüzlet, Teleki uca 34. 1469

Fűszerüzlet
árúval, kevés pénzért átadó. Cím a kiadóban. 1558

Jóforgalmu
mészárosüzlet eladó. — Cím a kiadóhivatalban. 1547

Cipészüzlet,
műhely, más vállalat miatt eladó. Fedezettel részletre átadó. Cím a kiadóban. 1539

Egy jömeneteli
fodrászüzlet, teljes berendezéssel együtt eladó. Nyomatató uca 2. 1419

Kiadó lakás egyszobás

A tüzelektanyával
szemben levő Kassa-úti kislakástelepen egy szobás konyhas lakás szabadvéből kiadó. Értekezni telepfelügyelőnél. 1499

Kifogástalanul
egészséges egy szoba, ve rend a mellékhelyiségekkel, külön udvar, konyhakert, jószágartással. Aczél 6. 1359

Utcai
szoba, konyha jószágartással december elrene József-ut 12. 1439

Egy szoba,
konyha, spájz, rendes udvarban, elsejére kiadó, Bercsényi uca 44. 1509

Szoba,
konyha, köztisztviselőnek azonnalra kiadó, Ajtó uca 8. 1559

Homokkertben
szoba, konyha, kiteneszárnyegyszögletes, gyümölcsös, azonnal kiadó, részletfoglalásra is eladó, Király, Hunyadi uca 2. 1576 12. 4.

Kiadó
egy szoba, konyha, s spájz, Honvéd uca 13. 1475

Kiadó
konyhabejáratú szoba, esetleg bútorral, lehetőleg kereső magános nőnek, Domokos Lajos u. 6. szám. 1454

Kiadó
szoba, konyha, spájz, s fűskamara, villannyal s vízvezetékkel, Csillag u. 34. szám. 1464

Egy
modern szoba, konyha kiadó, december 1-ére, Gyöngyvirág uca 19. 1476

Kiadó
egy szoba, konyha, mellékhelyiségekkel, december hó elsejére, Vörösmarthy uca 32. 1479

Svetits
bérpalotában egy garson lakás, azonnalra kiadó. Értekezni lehet a gondnokságnál. 1500

A D. 20. sz.
Kassa uti városi kislakásokban levő egy szoba, konyha és spájzból álló lakásomat kiadnám Értekezhetni a helyszínen. 1581

Szoba,
konyha, kamara, mellékhelyiségekből álló lakás, virágos, szép tiszta csendes udvaron kiadó, Hatvan uca 24. 1580

Ujjonan
átalakított szoba, konyha, kamara, kiadó. Vigkedvű uca 49. 1609

Kiadó lakás kétszobás

Központi
fűtéssel két szoba, konyha, azonnal kiadó. Esetleg bútorral. Ugyanitt egyszerű használt háló s ebédülő bútor eladó Piac 34. első emelet. Megtekinthető 2 s 4 óra között. 1076 vv.

Kiadó
két szoba, hallos és 3 szobás, teljes komfortos parkettás modern uccai lakások, mellékhelyiségekkel, fürdőszobákkal, pincékkel, Bethlen uca 68. szám. 1109 11. 24

Kiadó
azonnal elfoglalható két szoba, előszoba, fürdőszobás lakás. Széchenyi-utca 21. Értekezni Szilágyinál. 1473

Kiadó
azonnalra uccai kétszobás szép úrilakás, olcsón, Teleki uca 13. 1520

Kiadó
kétszobás tiszta lakás, víz, gáz be van vezetve, Csapó 59. 1516

Uccai
két szoba, konyha 1-re kiadó, Maróthy György uca 6. sz. 1495

Kiadó
azonnal elfoglalható két szoba, előszoba, mellékhelyiségekkel Széchenyi 31. sz. Értekezni Szilágyinál. 1473

Kiadó
két szoba, konyha spájz szabadsertéstartással, azonnal, Lónyai uca 29. szám. 1522

Ismét kaphatók
darabonként 10 fillérért az alábbi táblák:

Eladó ház	Kiadó lakás 1, 2, 3, 4, 5 v. 6 szobás
Eladó föld	Raktárhelyiség kiadó
Butorozott szoba kiadó 1 v. 2 személyre	Pince kiadó

A „DEBRECZEN” kiadóhivatalában
József tér. h. rceg-u. 1. szám.

Kiadó
két szoba, konyha spájz december elsejére, Rothermere uca 25. 1536

Két uccai szoba
rendelőnek, irodának kiváló, első emeleten, Csapó uca 10. kiadó. 1554

Kétszobás
modern lakás, azonnal kiadó, Dégenfeld-tér 4. 1589

Kiadó lakás háromszobás

Lakás
3-4 szobás, parkirozott családházban, parkett, fürdőszoba, gáz, május elsejére kiadó, Nagyvárad uca 12. 1445

3 szobás
parkettes, összkomfortos lakás Szent Anna-u. 51. alatt azonnal kiadó. Érdeklődni lehet Szent Anna-u. 53. alatt. 1485

Háromszobás
fürdőszobás udvari lakás, valamint üzlethehelyiség Piac 56 alatt kiadó. 1490

Svetits
bérpalotában 1935. május elsejére kiadó kedvező feltételekkel három szobás és mellékhelyiségekből álló lakás minden komforttal. 1500

Püspöki palotában
3-4 szobás lakások, azonnalra, vagy december elsejére kiadók. Értekezni g. gondnoknál, Kálvin-tér 17. 1593

Kiadó lakás nagobb

Svetits
bérpalotában, 1935. évi május elsejére kiadó, kedvező feltételekkel 4 szobás lakás, mellékhelyiségekkel s minden komforttal. 1500

Butorozott szoba

Piac uccán
csinos hónapos szoba, s esetleg ellátással kiadó Cím a kiadóban. 1394

Különbejárattal
csinosan butorozott szoba azonnalra is kiadó, Verbőczy-u. 14. 1494

Csinosan
butorozott utcai szoba, kapu alatti különbejárattal. Lorántffy 46. — Czegléd sarok. 1497

Légtűléses
butorozott szobát, nagyot, keresünk. Hajnal, Péterfia-utca 8. 1357

Különbejárattal
udvari butorozott szoba, előszobával kiadó magánosnak. Víz bevezetve. Domokos-utca 18. 1436

Utcai
elegánsan butorozott szoba kiadó. Hatvan-utca 18. II. Balra. 1511

Különbejárattal
butorozott szoba, esetleg ellátással, kiadó. — Simonyi-út 13. 1521

Különbejárattal
uccai butorozott szoba kiadó, Bethlen uca 58. 1527

Különbejárattal
butorozott szoba, 1-ére magán udvarban, kapukulecsal kiadó, Pacsirta uca 20. 1453

Kiadó
különálló uccai butorozott szoba, ugyanott pincelakás, Teleki 27. 1546

Központifűtéses
liftes házban, uccai butorozott szoba kiadó, Verbőczy uca 2. III. e. 1. ajtó. 1588

Kiadó
egy uccai butorozott szoba, Nyil uca 113. 1594

Kiadó
butorozott uccai szoba, december elsejére Wesselényi uca 119. 1592

Elegáns
butorozott szoba, egy kis szoba kiadó, Piac u. 59., földszint. 1608

Vegyés

Trágyáját
ingyen kihordatom, ha leadja címét, Piac uca 38. műteremben. 1586

4-5 darab marhát
tefelésre elvállalok. Értekezni Faragó uca 6. 1590

Koresolyapálya
kiadó. Majoros kerestetik. Répát veszek, Szapannos 19. 1616

Részvénytársasági
keretet tehermentesen keresünk megvételre. Ajánlatokat feltételekkel „Részvénytársaság” jelírére a kiadóhivatalba kérünk. 1557

Fedeztetéshez
fehér svájci kecskebak van Károly Ferenc József 52. alatt. 1463

Fejőstehenet
fejhaszonra keresek — Mester u. 21. 1545

Két tehenet
fejőst vállalok Rakovszky uca 4. sz. 1525

Bakóczy László

Inovatlanforgalmi Irodája, Piac u. 61.

Földek, házak, szőlők, telkek a legnagyobb választékban. Kevés előleggel esetleg teljesen pénz nélkül is, részletfizetésre vásárolhatók házak. — Miért fizet lakbért? Hiszen lakbértörlesztésre vásárolhat házat és a sajátjában lakik.

Tisztviselők, esendőrök, rendőrök, vas-

utasok és általában a biztos keresettel bírók saját maguknak a kenyelmét és családjuknak jövőjét biztosítják, ha lakbérüket ott-hon szerzésére fordítják.

Nincs olyan ingatlan ügylet, amit a Bakóczy iroda ne tudna bonyolítani.

Díjtalan bemutatás és felvilágosítás. 1573

Bútor

Kaukázusi
Jó-hírlők s konyha bútorok legolesóbban beszerezhetők Csapó u. 25. sz. asztalnál. 1447 tce55. Ak é imffé-

Hálószoba
Bútor és konyhaberendezés eladó. Beresényi-utca 93. 1468

Háló
és ebédlő eladó. Megtekinthető 8-10 és 1-fél 3 óráig. Batthyány-u. 17. II. emelet. 1510

Heneser,
új, eladó. Matrácok áthúzósa, javítások olcsón készülnek. Oláh-Thaly Kálmán 13. 1502

Konyhabútor
szobabútor, üzlet átalakítást, épületmunkát régibútorok átalakítását olcsón készíti Kónya asztalos, Paacsirta ucca 27. szám. 1596

Garderobszekrény
carrógép, íróasztal, előszobafal, schöberlágy, s télikabátok, különféle bútorok eladók. Csapó u. 14. 1620

Ingóságvétel

Kertikapu,
kétszárnyú, lehet vasból is, megvételre kerestetik, Vénkert, Domokos ucca 18. 1435

Kiegészítő
villanykörte és 110, 220 voltos cserélése — Knöpfler, Hatvan 2. 1574

Színházi
elsőrendű látásövet vesznek, Szegfű u. 3. 1384

Ingóság-eladás

Borbélyüzleti
felszerelés, szép, ócsai forgószekek, rézsildek, tartókkal, spanyolfal, géptartó, üzleti rollós üvegajtó 90x220, köpönyöző-gép, asztali felszerelések olcsón eladók. Kineseshegy, Hodászi Lukács 7. Lucsay. 1460

Eladó
komplett háló, hamis faj komondor kutya, nagy erős szekér, Veres u. 4. 1461

Egy
tornyos kétsütős konyha jókarban eladó Bundi 13. 1466

Szikvizsgép
eladó Augustza szanatórium, Pataky. 1505

Két
öntött vaskályha és egy fürdőkád eladó. — Rakovszky 4. 1470

Kályha
vadászati Etua gyártmányú, schamout-betétes olcsón eladó — Csillag 23. 1483

Berkel mérleg,
hűtő, tőke és pultok külön is eladók Cegléd u. 4. 1501

Villanyesillár,
négylángú húzó, olcsón eladó Piac 58. IV. lépcső, első emelet 22. 1503

Uj
réz-majolika asztalspór eladó Beresényi u. 83. 1457

Rönkakácsa
kerékgyártók részére, vagy oszlopoknak, valamint málnavessző — bármilyen mennyiségben darabja 3 fillér. — DMKE háttamögött, egy tarkatetejű új villában, Ungvár ucca 4. 1098

Modern
orvosi mosdó eladó dr Gündörnél, Széchenyi u. 11b. 1395

Eladó
egy kifogástalan szép smoking ruha, jutányosan, Kun József szalonánál, Piac ucca 58. szám, földszint. 1585

Télikabát
középtermetű férfira, fekete, eladó Timár 18. IV. ajtó. 1568

Brilliansgyűrűk
brilliansfüggők, mesterhegedűk, festmények, Gobelinek jutányosan eladók. Horváth, Csapó 4. 1571

Cserépkályha
eladó Bethlen u. 25. 1526

Eladó
székek, asztalok, egy koremai puld Beresényi u. 42. sz. 1537

Vadászfegyver
12 és 16-os eladó Eötvös u. 7. 1541

Eladó
egy jókarban lévő női Singer varrógép, Homok u. 142. 1544

Fűszerüzlet
és illatszertári berendezések jutányosan eladó Csapó 32. 1520

Eladó
egy nagy folytongó kályha Tanító ucca 14. 1556

Egy
sertés hidmérleg és egy 500 kilós keményfa eladó Eötvös ucca 110. sz. 1561

Sötét teleháló,
női bundák, féfikabátok, előszobaszekrények, sodronyos vaságyak eladók Csapó 9. 1610

Piaci árak

ELŐBAROMFI ÁRAK:

Pulyka s. drb. 1.40-3.60	Tyúk párja 2.60-3.60
Pulyka k. kg. 0.55-0.60	Jérce párja 1.80-2.40
Liba s. drb. 2.30-4.20	Csirke párja 1.10-1.60
Liba k. kg. 0.75-0.95	Csirke ránt. 0.60-0.90
Kaesa s. drb. 1.10-1.60	Tojás meszes 0.07-0.08
Kaesa k. kg. 0.70-0.90	Tojás friss 0.09-0.10
Kappan párja 3.50-4.00	

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK:

Alma kg. 0.28-0.60	Szőlő kg. 0.44-0.60
Körte kg. 0.40-0.65	Dió kg. 0.99-1.09
Birsalma kg. 0.36-0.50	Gesztenye kg 0.58-0.65
Szilva lekvár 0.60-0.65	Citrom drb. 0.04-0.08

KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI:

Vereshagyma 0.06-0.08	Sárgarépa 0.08-0.10
Fokhagyma 0.52-0.60	Bab szár. kg. 0.18-0.20
Zeller drb. 0.01-0.02	Torma kg. 0.12-0.20
Burgonya r. kg. 0.07-0.08	Tök drb. 0.12-0.30
Burgonya v. kg. 0.03-0.06	Retek hón. drb. 0.03-0.05
Fejeskáposzta 0.05-0.12	Spenót esom. 0.02-0.03
Kelkáposzta 0.03-0.06	Saláta fej 0.01-0.03
0 drbk. ü 6-0g6.	Zöldhagyma esomója 0.02-0.04
Savanyukáposzta 0.20	Gomba esomója 0.04-0.10
Karfiol drb. 0.08-0.40	Paprika drb. 0.01-0.02
Kalarabé drb 0.02-0.04	Retek drb. 0.02-0.05
Petrezselyem 0.10-0.12	

KENYÉR ÁRAK:

Fehér kg. 0.32	Rozs kg. 0.20-0.22
Félbarna kg. 0.28	Péksütemény drb. 0.05
Barna kg. 0.24	

LISZT ÁRAK:

LISZTÁRAK:	Búzaliszt 6-os kg. 0.24
Búzaliszt 00-ás kg. 0.30	Búzadara kg. 0.36
Búzaliszt 0-ás kg. 0.30	Rozsliszt kg. 0.16-0.20
Búzaliszt 2-ös kg. 0.28	Korpa kg. 0.11
Búzaliszt 4-es kg. 0.26	

Üzletberendezés,
üvegtolójátós, mindenre alkalmas, eladó Piac 56. — Értekezni házmesternél. 1611

Eladó
Smith premier írógép, jókarban lévő új model és különböző jogi könyvek, Domokos Lajos 8. 1607

In allanfor almi Irodák

Házal,
földet, szőlőt házhelvet Nagy ingatlanirodától vásároljon, Csapó ucca 56. sz. Díjtalan felvilágosítás. 952 11 15

Hajduszoboszlón
14 és 21 holdas tanyás föld, sok jövedelmet hozó ház és telek eladó, Vágó Elek ingatlan iroda, Hajduszoboszló. 1459

Gazdasági esztébrök

Kütszivattyuk
eladók. Kútfúrás, javítást vállal Kiss Lajos kútfúró, Rákóczi 31. 1465

Lószerszám,
1 kocsilóra való, üzletberendezéshez galéria korlát eladó. Könyök-u. 8. sz. 1504

Gyümölesfát
Novothny Miklós, Rákóczifalvai faiskolájának lerakatából vegyen. Bethlen ucca 21. szám alatt, Debreceni homoktalajon is bevált, tömeg természetére alkalmas fajták kaphatók. Nézz meg gyümölesfáink szépségét, a most érkezett fákat. 1612

Kütszivattyuk,
kilencven méter két colos cső, tizenöt méter öt negyedescső, kútkagyló eladók, Honvéd ucca 58. 1538

Gazdasági termények

Málnatő,
kiválólagos nagyszemű muskotályszagú, kapható darabonként I. o. 5 fillér, II. o. 4 fillér Hunyadi ucca 16 ter melőnél. 755 12 4

Őszibarackfa
30 fillértől, oltott pószméte 25 fillér. Károly Ferenc József 52. 1463

Eperfák,
több, fiatal 20 fillértől, eladók. Kassai-út 42. 1467

A városi Szegényházban
(Kishegyesi-út 40.) főnö munkákra alkalmas fűző- és nagyobb mennyiségben is kapható. 1478

Eladó házhely

OFB. házhely,
igénjogosultnak átadó, Simon, Kassa ut 29. 1431

Nagyerdőn,
Simonyi út mellett 100-300 négyszögöles telkek kedvező feltételekkel eladók. Felvilágosítást ad Kardos László cég és Rényi ügyvéd, Miklós ucca 4. 1606

Dienes József

OFB ingatlanforgalmi irodája, Fűvészkert utca 16

Foglalkozik ingatlanok adásvétele, parcellázás-lakás, üzlet, földbérlet, pénzkölcsön és biztosítási ügyletekkel a legelőnyösebb feltételek mellett.

Eladó többszáz ingatlan. Részletes leírás és

fényképek irodámban és a püspöki palota múzeum felőli kirakatában megtekinthetők.

Keresek eladó házat, telkeket, földeket, szőlőket, földbérleteket. 1548

BALÁZS ANDOR

OFB irodája, Piac 89. Házhelyek Horthy utjánál 8, Simonyi utjánál 12, Poroszlay utján 10 és 8. Homokkertben, Pozsonyi uton 5. Bezerédy uccában 3. Irén uccában 1 pengő négyszögölenként kedvező fizetési feltétellel. — Házak már 1500 pengőtől, Földek tanyasbirtokok már 300 pengőtől holdanként eladók. Tájékoztató díj talan. Közlisztviselőknek részletre. 1566

A Vásárpénziár
és villamosmegálló mellett egy kis adómentes családiház igen kedvező fizetési feltételekkel eladó. — Érdeklődők forduljanak a Gazdasági Tanácsképzőintézethez. 1492

Földbérlet

Vénkertbe
konyhakertnek alkalmas szőlőkert, gyümölcsösrel kiadó. Domokos Lajos ucca 6. 1455 vv.

Ebesen
62 hold, első minőségű feketeföld, sok épülettel kiadó, Bárczi ucca 3-B. 1562

Eladó föld

5 hold föld
Kisvácon, Debreczenhez 6 km-re eladó. — Értekezni dr. Rosenfeld László ügyvédnél, Piac-u. 9. 1496

Város
alatt 5 hold föld eladó, Borz-utca 15. 1481

Eladó
négy hold föld Ondódon, Fáy-dűlben olcsón Teleki 30. 1572

Eladó
6 hold fekete föld várostól öt kilométerre. Értekezni Nap ucca 4. 1551

Eladó földek!
Ondódon 2 1/2 hold tanyás, 10 hold tanyás, 6, 3, 2 tanyáttalan, Szepesen 8 hold tanyás, Ebesen 18, Elepen 20 és 40, Szoboszlói földön 24, Hadház határában 85 tanyás, vétel ár felével megvehető. Hevesben 225, hold urilakal, Bövebhet Samu János OFB engedélyesnél Hunyadi ucca 24. sz. 1529

Eladó állatok

Angol disznó
körülbelül 230 kgr., fiatal, eladó, Domokos Lajos-utca 6. sz. 1224

Sertés
7 hónapos, 70 kilós, eladó, Busi 12. 1458

Nyolchónapos,
zsirsertés, 90 kilós, eladó, Hatvanuccakert, Gohér ucca 3. 1552

Egy
prima hizott sertés 150 kg-os, eladó. Értekezni Ovoda u. 22. 1598

Felvilágosító szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF
A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt., kladása.